

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

2022 оны 08 дугаар сарын 05
№29 (1227)

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ

ᠮᠣᠩᠭᠣᠯ ᠤᠯᠤᠰ ᠶ᠋ᠢᠬᠡ ᠬᠤᠷᠯᠠᠭ ᠠᠯᠪᠠᠨ
ᠮᠡᠳᠡᠭᠡᠯᠡᠯ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ТАМГЫН ГАЗАР

ГАРЧИГ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

561.	Хэлэлцээр соёрхон батлах тухай		2235
562.	Автотээврийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай		2236
563.	Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай		2240

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

564.	Түр хороо байгуулах тухай	Дугаар 48	2242
565.	Монгол Улс дахь хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаарх 21 дэх илтгэлийг хэлэлцсэнтэй холбогдуулан авах зарим арга хэмжээний тухай	Дугаар 49	2244
566.	Монгол Улсын Их Хурлын 2022 оны намрын ээлжит чуулганаар хэлэлцэх асуудлын тухай	Дугаар 52	2251

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

567.	Элчин сайдыг эгүүлэн татах, тохоон томилох тухай	Дугаар 41	2261
------	--	-----------	------

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

568.	Тэтгэврийн хэмжээг нэмэгдүүлэх тухай	Дугаар 63	2261
------	--------------------------------------	-----------	------

МОНГОЛ УЛСЫН ОЛОН УЛСЫН ГЭРЭЭ

569.	Олон улсын автотээвэрлэлт гүйцэтгэх тээврийн хэрэгслийн багийн ажлын тухай Европын хэлэлцээр (AETR)		2262
------	---	--	------

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны 07 дугаар
сарын 01-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

ХЭЛЭЛЦЭЭР СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Женев хотноо 1970 онд баталсан “Олон улсын автотээвэрлэлт гүйцэтгэх тээврийн хэрэгслийн багийн ажлын тухай Европын хэлэлцээр”-ийг Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон баталсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

Улаанбаатар хот

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ДАРГА **Г.ЗАНДАНШАТАР**

Улаанбаатар хот

6 дугаар хууль. Женев хотноо 1970 онд баталсан “Олон улсын автотээвэрлэлт гүйцэтгэх тээврийн хэрэгслийн багийн ажлын тухай Европын хэлэлцээр”-ийг Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон баталсугай.

Улаанбаатар хот

Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны 07 дугаар
сарын 01-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

АВТОТЭЭВРИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Автотээврийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/3 дугаар зүйлийн 3.1.19 дэх заалт:

“3.1.19.“хяналтын төхөөрөмж” гэж олон улсын хэлэлцээрт заасан тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн болон жолоочийн ажлын тодорхой хугацааны талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг автоматаар, эсхүл хагас автоматаар бүртгэж, харуулах, тээврийн хэрэгсэлд суурилуулах зориулалттай төхөөрөмжийг.”

2/5 дугаар зүйлийн 5.1.6 дахь заалт:

“5.1.6.Үндэсний тээврийн хорооны бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг батлах.”

3/6 дугаар зүйлийн 6.1.13-6.1.15 дахь заалт:

“6.1.13.Монгол Улсын нэгдэн орсон автотээврийн салбарын олон улсын гэрээ, хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх, хяналт тавих, гэрээний үүргийн биелэлтийг хангуулах талаар мэргэжил, арга зүйн зөвлөмжөөр хангах;

6.1.14.автотээврийн салбарын мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэх, давтан сургах, мэргэжил дээшлүүлэх, мэргэжлийн зэрэг олгох журмыг боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнтэй хамтран батлах;

6.1.15.жолоочийн хөдөлмөр, амралтыг зохицуулах, хөдөлмөр, амралтын горимын хяналтын төхөөрөмж ашиглах, янах журмыг батлах.”

4/9 дүгээр зүйлийн 9.5, 9.6 дахь хэсэг:

“9.5.Тээвэрлэлтийн үйлчилгээнд хяналтын төхөөрөмжөөр тоноглогдсон автотээврийн хэрэгсэл ашиглана.

9.6.Тээврийн хэрэгслийн хяналтын төхөөрөмж ашиглахтай холбоотой дараах журмыг автотээврийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална:

9.6.1.хяналтын төхөөрөмж суурилуулах шаардлагатай тээврийн хэрэгслийн ангилал, төрөл, тээвэрлэлт гүйцэтгэж байгаа тээврийн хэрэгсэлд суурилуулах хяналтын төхөөрөмжид тавигдах шаардлага, хяналтын төхөөрөмжийг ашиглах, үйлчилгээ хийх, үйл ажиллагааг хянах журам;

9.6.2.тээврийн хэрэгслийн хяналтын төхөөрөмжийг суурилуулах, шалгах, засвар, үйлчилгээ хийх зөвшөөрөл олгох журам;

9.6.3.тээврийн хэрэгсэлд суурилуулсан хяналтын төхөөрөмжид карт олгох, тавигдах шаардлага, картыг бүртгэх, хяналт тавих журам;

9.6.4.тээврийн хэрэгсэлд суурилуулсан хяналтын төхөөрөмжийн ажиллагаа, гэрчилгээжүүлэлт болон хяналтын төхөөрөмжийн картын мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангахтай холбоотой хяналтын төхөөрөмжийн хяналт, зохицуулалтын систем ашиглах журам.”

5/21 дүгээр зүйлийн 21.1.8 дахь заалт:

“21.1.8.тээвэрлэлтийн үйлчилгээнд хяналтын төхөөрөмжийн ашиглалтын нөхцөлийг хангуулах.”

2 дугаар зүйл.Автотээврийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.4 дэх заалтын “нийтийн тээвэр,” гэсний дараа “ачаа,” гэж нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Автотээврийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.13 дахь заалтын дугаарыг “6.1.16” гэж өөрчилсүгэй.

4 дүгээр зүйл.Энэ хуулийг “Олон улсын автотээвэрлэлт гүйцэтгэх тээврийн хэрэгслийн багийн ажлын тухай Европын хэлэлцээр”-ийг соёрхон батлах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2022 оны 07 дугаар
сарын 01-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗАМЫН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай заалт нэмсүгэй:

1/8 дугаар зүйлийн 8.2.6 дахь заалт:

“8.2.6.хяналтын төхөөрөмжөөр тоноглогдсон тээврийн хэрэгслийн жолоочийн ажиллах, амрах горим, хөдөлгөөний хурдны хязгаарлалтыг баримталж байгаа эсэхийг хяналтын төхөөрөмжийн мэдээлэлд үндэслэн шалгаж тогтоох.”

2/10 дугаар зүйлийн 10.1.9 дэх заалт:

“10.1.9.хяналтын төхөөрөмжийн хяналт, зохицуулалтын бүртгэл, мэдээллийн санд хяналтын төхөөрөмжөөр тоноглогдсон тээврийн хэрэгслийн бүртгэл, хяналтын төхөөрөмжийн засвар, үйлчилгээний байгууллагын бүртгэл, ашиглалт, засварын түүх, картын бүртгэл, мэдээллийг хамруулах.”

2 дугаар зүйл.Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.2 дахь хэсгийн “10.1.1-д” гэснийг “10.1.1, 10.1.9-д” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг “Олон улсын автотээвэрлэлт гүйцэтгэх тээврийн хэрэгслийн багийн ажлын тухай Европын хэлэлцээр”-ийг соёрхон батлах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Г.ЗАНДАНШАТАР

Тусгай зөвшөөрөл

Хуульчилсан үндсэн дээр

2020 оны 10 дугаар сарын 10 өдөр / 2020-10-10

Хуульчилсан үндсэн дээр зөвшөөрөл олгох
төрийн захиргааны албан хаагчийн ажиллагааг
дэмжлэг үзүүлэх

1. Хуульчилсан үндсэн дээр зөвшөөрөл олгох үндэслэл:

2. Хуульчилсан үндсэн дээр зөвшөөрөл олгох үндэслэл:

3. Хуульчилсан үндсэн дээр зөвшөөрөл олгох үндэслэл: «Хуульчилсан үндсэн дээр зөвшөөрөл олгох үндэслэл»-ийн 1.1.1-ийн үндсэн дээр зөвшөөрөл олгох үндэслэл.

4. Хуульчилсан үндсэн дээр зөвшөөрөл олгох үндэслэл:

5. Хуульчилсан үндсэн дээр зөвшөөрөл олгох үндэслэл: «Хуульчилсан үндсэн дээр зөвшөөрөл олгох үндэслэл»-ийн 1.1.1-ийн үндсэн дээр зөвшөөрөл олгох үндэслэл.

6. Хуульчилсан үндсэн дээр зөвшөөрөл олгох үндэслэл: «Хуульчилсан үндсэн дээр зөвшөөрөл олгох үндэслэл»-ийн 1.1.1-ийн үндсэн дээр зөвшөөрөл олгох үндэслэл.

7. Хуульчилсан үндсэн дээр зөвшөөрөл олгох үндэслэл: «Хуульчилсан үндсэн дээр зөвшөөрөл олгох үндэслэл»-ийн 1.1.1-ийн үндсэн дээр зөвшөөрөл олгох үндэслэл.

Хуульчилсан үндсэн дээр
зөвшөөрөл олгох үндэслэл

1. Хуульчилсан үндсэн дээр зөвшөөрөл олгох үндэслэл

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2022 оны 07 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Дугаар 48

Улаанбаатар
хот

Түр хороо байгуулах тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсэг, 29 дүгээр зүйлийн 29.1 дэх хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Хүнсний хангамжийг нэмэгдүүлэх, чанар, аюулгүй байдлыг хангах, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийг дэмжих асуудлаарх холбогдох хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг судалж, санал боловсруулах, дүнг нэгдсэн хуралдаанд танилцуулах үүрэг бүхий түр хороог дараах бүрэлдэхүүнтэйгээр байгуулсугай:

Түр хорооны гишүүд:

1/Т.Аубакир	Улсын Их Хурлын гишүүн
2/Ж.Батжаргал	Улсын Их Хурлын гишүүн
3/Б.Бат-Эрдэнэ	Улсын Их Хурлын гишүүн
4/Ж.Бат-Эрдэнэ	Улсын Их Хурлын гишүүн
5/С.Бямбацогт	Улсын Их Хурлын гишүүн
6/С.Ганбаатар	Улсын Их Хурлын гишүүн
7/Г.Ганболд	Улсын Их Хурлын гишүүн
8/Н.Ганибал	Улсын Их Хурлын гишүүн
9/Л.Мөнхбаатар	Улсын Их Хурлын гишүүн
10/Н.Наранбаатар	Улсын Их Хурлын гишүүн
11/М.Оюунчимэг	Улсын Их Хурлын гишүүн
12/Д.Өнөрболор	Улсын Их Хурлын гишүүн
13/Ц.Сандаг-Очир	Улсын Их Хурлын гишүүн
14/Ц.Туваан	Улсын Их Хурлын гишүүн
15/Г.Тэмүүлэн	Улсын Их Хурлын гишүүн
16/Ч.Ундрэм	Улсын Их Хурлын гишүүн
17/С.Чинзориг	Улсын Их Хурлын гишүүн
18/Т.Энхтүвшин	Улсын Их Хурлын гишүүн

2.Энэ тогтоолыг 2022 оны 10 дугаар сарын 05-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2022 оны 07 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Дугаар 49

Улаанбаатар
хот

Монгол Улс дахь хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаарх 21 дэх илтгэлийг хэлэлцсэнтэй холбогдуулан авах зарим арга хэмжээний тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсэг, Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.3 дахь хэсэг, Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 112 дугаар зүйлийн 112.6 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

Нэг. Монгол Улс дахь хүний эрх, эрх чөлөөг хангах, хамгаалах чиглэлээр дараах асуудалд анхаарч, холбогдох арга хэмжээг авч ажиллахыг Монгол Улсын Засгийн газар /Л.Оюун-Эрдэнэ/-т даалгасугай:

1/“КОВИД-19” цар тахлын үеийн хүний эрх, эрх чөлөөний байдлын талаар:

а/“КОВИД-19” цар тахлаас шалтгаалан хүний амь нас хохирсон, иргэдэд эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх, дархлаажуулах үед гарсан хүндрэл, хорио цээр болон хязгаарлалтын дэглэмийн үед гарсан хүний эрхийн зөрчилд дүгнэлт хийн гамшиг, ослын үед хүн амын эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчинд учирч болзошгүй хохирлын магадлалыг тооцох, хүний эрхийн аливаа зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх болон Засгийн газрын 2015 оны 416 дугаар тогтоолоор баталсан “Гамшгийн аюулаас хүн ам, эд хөрөнгө, мал, амьтныг урьдчилан сэргийлэх, аврах, хор уршгийг арилгах хойшлуулшгүй сэргээн босгох арга хэмжээний төлөвлөгөө”-г Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын саналыг авч шинэчлэн батлах;

б/“КОВИД-19” цар тахлын үед бий болсон сурагчдын сурлагын хоцрогдлыг арилгах арга хэмжээг үр дүнтэй, шуурхай зохион байгуулах.

2/Жендэрийн эрх тэгш байдал ба хүний эрхийн талаар:

а/ажлын байран дахь бэлгийн болон бусад хэлбэрийн дарамтаас урьдчилан сэргийлэх, хохирогчийг хамгаалах тогтолцоог боловсронгуй болгох;

б/ялгаварлан гадуурхалтаас ангид байх эрх, жендэрийн эрх тэгш байдлын талаар олон нийтийг соён гэгээрүүлэх, эрх зүйн соёлыг төлөвшүүлэх сургалт, сурталчилгааны ажлыг эрчимжүүлж, хууль

тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангахдаа судалгаанд суурилсан, төлөвлөлт, төсөвтэй уялдуулсан үйл ажиллагааг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх;

в/жендэрийн үр нөлөөг үнэлэх арга зүйг боловсронгуй болгох, ажлын байран дахь бэлгийн болон бусад хэлбэрийн дарамтын талаарх төрийн, төрийн бус байгууллагын албан хаагчдын мэдлэгийг дээшлүүлэх, урьдчилан сэргийлэх, сахилга хариуцлагыг сайжруулах арга хэмжээ авах.

3/Хүүхдийн эрх, хүүхэд хамгааллын талаар:

а/хүүхдийн хөдөлмөрийн тэвчишгүй бүх хэлбэрийг устгах бодлого, үнэлэх шалгуур үзүүлэлт болон хэрэгжилтийг хянах тогтолцоог бий болгох, хэрэгжүүлэхэд шаардагдах санхүүжилтийг шийдвэрлэх;

б/хуульд зөвшөөрснөөс бусад аливаа хэлбэрээр хүүхдийг хөдөлмөрлүүлэхэд чиглэсэн үйлдэл, эс үйлдэхүйг гаргасан ажил олгогч, уралдаанч хүүхдийг сургуулиас завсардуулсан уяач, эцэг, эх, асран хамгаалагчдад хуулийн хариуцлага хүлээлгэх зохицуулалтыг бий болгох;

в/өвлийн улиралд хурдан морины үсэргээ, сунгаа зохион байгуулж хүүхдээр хурдан морь унуулахыг хориглох, хянах эрх зүйн зохицуулалтыг бий болгох;

г/хурдан морины уралдаанч хүүхдийн хамгаалалтын хувцас, хэрэглэлийн стандартыг өөрчилж, хувцас, хэрэглэл нь уралдаанч хүүхдийг бүрэн хамгаалж байх нөхцөлийг бүрдүүлэх.

4/Цэргийн албан дахь дүрмийн бус харьцааны эрх зүйн зөрчлийн нөхцөл байдлын талаар:

а/цэргийн албанд хүний амь нас, эрүүл мэнд хохирч байгаа шалтгаан, нөхцөлд дүгнэлт хийж гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, цэргийн дүрмийн бус харьцааг илрүүлэх, бүртгэх, таслан зогсоох арга хэмжээ авч, хэрэгжилтэд хяналт тавих;

б/Цэргийн албаны тухай хууль болон холбогдох хууль тогтоомжийг хүний эрхийн зарчим, хэм хэмжээнд нийцүүлэх, хүний нэр төрийг гутаан доромжлох, хүнлэг бусаар харьцахыг хориглосон зохицуулалтыг тусгах;

в/цэргийн алба хаах орчин нөхцөл, алба хаагчийн нийгмийн баталгаа, сэтгэл зүйн тусламж, соён гэгээрлийн үйл ажиллагааны санхүүжилтийг нэмэгдүүлэх.

5/Гэр бүлийн хүчирхийллээс ангид байх эрхийн хэрэгжилтийн талаар:

а/гэр бүлийн хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх, ангид байх, хүний эрхийг хамгаалах чиглэлээр хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах салбар дундын ажлын уялдаа холбоог сайжруулах үр дүнтэй арга хэмжээ авах;

б/Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль, Хүүхэд хамгааллын тухай хуульд заасан хохирогч хамгааллын бүтэц, тогтолцоо, байгууллагуудын чиг үүргийн давхардлыг арилгаж, уялдаа холбоог хангах, шаардлагатай санхүүжилтийг шийдвэрлэх.

6/Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийн талаар:

а/шинээр орон сууцны хороолол ашиглалтад орж байгаа болон хөдөө орон нутгаас шилжин суурьших иргэдийн тоо нэмэгдсэнтэй холбогдуулж өрхийн эрүүл мэндийн төвийн ачаалал нэмэгдэх, эмнэлгийн тусламжийн чанар, хүртээмжид нөлөөлж байгаа асуудалд үр дүнтэй хариу арга хэмжээ авч, иргэдэд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг сайжруулах, өрхийн эрүүл мэндийн төвгүй хороо, суурин газарт стандартын шаардлага хангасан өрхийн эрүүл мэндийн төв байгуулах, өргөжүүлэх ажлыг эрчимжүүлэх;

б/нийгмийн сүлжээний хяналтгүй хэрэглээнээс шалтгаалан цахим гадуурхалтад өртөх, хүүхэд дэлгэцийн хамааралтай болох, цахим гэмт хэргийн хохирогч болох, нас, сэтгэхүйн онцлогт үл тохирох, зүй бус агуулгатай контент үзэх, зан суртахуунд нь сөргөөр нөлөөлөх зэрэг эрсдэлийг бууруулахад чиглэсэн цогц арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх;

в/сэтгэцийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний тулгамдсан асуудалтай холбоотой сэтгэцийн эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах, санхүүжилтийг нэмэгдүүлэх, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох талаар зорилтот хөтөлбөр боловсруулах.

Хоёр. Монгол Улсын Их Хурлын хяналт шалгалтын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.4-т заасны дагуу Монгол Улсын Их Хурлын 2021 оны 67 дугаар тогтоол болон энэ тогтоолын хэрэгжилтийн талаар Монгол Улсын Их Хурлын 2022 оны намрын ээлжит чуулганы хугацаанд Монгол Улсын Их Хурлын Хууль зүйн байнгын хорооны хуралдаанд танилцуулахыг Монгол Улсын Засгийн газар /Л.Оюун-Эрдэнэ/-т даалгасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2022 оны 07 дугаар
сарын 06-ны өдөр

Дугаар 52

Улаанбаатар
хот

Монгол Улсын Их Хурлын 2022 оны намрын ээлжит чуулганаар хэлэлцэх асуудлын тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.4 дэх хэсэг, Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Монгол Улсын Их Хурлын 2022 оны намрын ээлжит чуулганаар дараах асуудлыг хэлэлцэхээр төлөвлөсүгэй:

1/Автотээврийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;

2/Агаарын хөлгийг хууль бусаар булаан авах үйлдлийг хориглох тухай конвенцын нэмэлт протоколыг соёрхон батлах тухай хуулийн төсөл /1970 оны 12 дугаар сарын 16-ны өдрийн Гаагийн конвенц/;

3/Ашигт малтмалын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;

4/Аялал жуулчлалын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;

5/Боловсролын багц хуулийн төсөл /Боловсролын ерөнхий хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл, Сургуулийн өмнөх болон ерөнхий боловсролын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл, Дээд боловсролын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл, Судалгааны их сургуулийн тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд/;

6/"Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлал батлах тухай" Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөл;

7/Газрын багц хуулийн төсөл /Газрын ерөнхий хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл, Кадастрын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл, Монгол Улсын иргэнд газар өмчлүүлэх тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл, Нийгмийн зайлшгүй хэрэгцээг үндэслэн газар чөлөөлөх тухай хуулийн төсөл, Газрын төлбөрийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд/;

8/Газрын тосны бүтээгдэхүүний тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;

9/Геодези, зураг зүйн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;

10/Даатгалын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;

11/Дотоодын цэргийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл;

12/Жолоочийн даатгалын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;

13/“Зарим газар нутгийг улсын тусгай хамгаалалтад авах тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөл;

14/Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл;

15/“Импортын барааны гаалийн албан татварын хувь, хэмжээ батлах тухай” Улсын Их Хурлын 1999 оны 27 дугаар тогтоолд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөл;

16/Иргэний болон захиргааны шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх тухай хуулийн төсөл;

17/Иргэний нисэхийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;

18/Иргэний нисэхийн эсрэг хууль бус үйлдэлтэй тэмцэх тухай конвенцыг соёрхон батлах тухай хуулийн төсөл;

19/Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;

20/Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;

21/Монгол Улсын иргэн гадаадад хувийн хэргээр зорчих, цагаачлах тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;

22/Монгол Улсын Хөгжлийн банкны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл;

23/Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тухай, Нийгмийн даатгалын сангийн 2023 оны төсвийн тухай, Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн 2023 оны төсвийн тухай, Ирээдүйн өв сангийн 2023 оны төсвийн тухай болон холбогдох бусад хууль, тогтоолын төсөл;

24/Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;

25/Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэврийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;

26/Нийгмийн халамжийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;

27/Нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний тухай хуулийн төсөл;

28/Ойн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;
29/Орон зайн өгөгдлийн дэд бүтцийн тухай хуулийн төсөл;

30/Саадгүй байдал, хүртээмжийн тухай хуулийн төсөл;
31/Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хуулийн төсөл;

32/Тамхины хяналтын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төсөл;

33/Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;

34/Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;

35/Төрийн жинхэнэ албаны сонгон шалгаруулалтын тусгай журмын тухай хуулийн төсөл;

36/“Төрөөс мөнгөний бодлогын талаар 2023 онд баримтлах Үндсэн чиглэл батлах тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөл;

37/Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;

38/Тэтгэврийн доод хэмжээг индексжүүлэх тухай хуулийн төсөл;

- 39/Тээврийн ерөнхий хуулийн төсөл;
40/“Улаанбаатар хотын 2040 он хүртэлх хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө батлах тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөл;
- 41/“Улсын хилийн зурвас газрыг тусгай хэрэгцээнд авах тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөл;
- 42/“Улсын хилээр нэвтрүүлэхийг хориглох, тарифын бус бусад хязгаарлалт тогтоох бүлэг барааны жагсаалтыг батлах тухай” Улсын Их Хурлын 1998 оны 05 дугаар тогтоолд нэмэлт оруулах тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөл;
- 43/Ургамал хамгааллын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;
- 44/Үйлдвэрчний эвлэлүүдийн эрхийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;
- 45/Үндэсний баялгийн сангийн тухай хуулийн төсөл;
46/Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл;
- 47/Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;
- 48/“Хөгжлийн зорилтот хөтөлбөр батлах тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөл;
- 49/Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;
- 50/Хөнгөн үйлдвэрлэлийн тухай хуулийн төсөл;
51/Хөрөнгө оруулалтын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн төсөл;
- 52/Хууль тогтоомжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл;
- 53/Хүнсний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Ерөнхий боловсролын сургуулийн хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл;

54/Хүний генетикийн тухай хуулийн төсөл;
55/Хүүхэд хамгааллын тухай хууль /Шинэчилсэн
найруулга/-ийн төсөл;

56/Цусны донорын тухай хуулийн төсөл;
57/Шинжлэх ухаан, технологийн тухай хууль /Шинэчилсэн
найруулга/-ийн төсөл;

58/Шүүх байгуулах тухай хууль /Шинэчилсэн
найруулга/-ийн төсөл;

59/Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх албаны тухай хуулийн
төсөл;

60/Эдийн засгийн сэргэлтийг дэмжих хөгжлийн төслийг
санхүүжүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлэх тухай хуулийн төсөл;

61/Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хууль /Шинэчилсэн
найруулга/-ийн төсөл;

62/Эрхтэн, эд, эс шилжүүлэн суулгах тухай хуулийн төсөл;

63/Эрчим хүчний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах
тухай хуулийн төсөл;

64/Эрүүл мэндийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт
орлуулах тухай хуулийн төсөл.

2.Хэлэлцүүлгийн шатанд байгаа болон Монгол Улсын Ерөнхийлөгч, Монгол Улсын Их Хурлын гишүүд, Монгол Улсын Засгийн газраас Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн энэ тогтоолын 1-д зааснаас бусад хууль, Улсын Их Хурлын бусад шийдвэрийн төслүүдийг Монгол Улсын Их Хурлын 2022 оны намрын ээлжит чуулганаар хэлэлцүүлэх эсэх асуудлыг тухай бүрд нь Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.7 дахь хэсэгт заасны дагуу шийдвэрлэж байхаар тогтоосугай.

3.Монгол Улсын Их Хурлын 2022 оны намрын ээлжит чуулганаар хэлэлцэх асуудлын бэлтгэл хангахыг Монгол Улсын Их Хурлын Байнгын хороод, Монгол Улсын Их Хурал дахь намын бүлгүүд, Монгол Улсын Засгийн газар /Л.Оюун-Эрдэнэ/, Монгол Улсын Их Хурлын Тамгын газар /Л.Өлзийсайхан/-т тус тус үүрэг болгосугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

Г.ЗАНДАНШАТАР

1700 | Бас дахь үеийн үнэнийг | Шинэчлэлийн үндэстнийг | - дахь үеийг .

1870 | Эхний үеийн дахь үеийг | Мөн өөрчлөх дахь үеийн үнэнийг дахь үеийг .

1070 | Шинэ үнэнийг | Хөгжлийн үнэнийг | Дахь үеийн дахь үеийг .

1670 | Эхний үеийн үнэнийг | Өөрчлөх үнэнийг | Мөн үнэнийг дахь үеийг .

1070 | Шинэ үеийн дахь үеийн үнэнийг | Шинэчлэлийн үнэнийг | Дахь үеийг .

1070 | Эхний үеийн үнэнийг | Шинэчлэлийн үнэнийг | Мөн үнэнийг | Дахь үеийг .

1070 | Эхний үеийн үнэнийг | Шинэчлэлийн үнэнийг | Мөн үнэнийг | Дахь үеийг .

1170 | Эхний үеийн үнэнийг | Шинэчлэлийн үнэнийг | Мөн үнэнийг | Дахь үеийг .

1970 | « Эхний үеийн үнэнийг | Шинэчлэлийн үнэнийг | Мөн үнэнийг | Дахь үеийг » үнэнийг .

1670 | Эхний үеийн үнэнийг | Шинэчлэлийн үнэнийг | Мөн үнэнийг | Дахь үеийг .

1770 | Эхний үеийн үнэнийг | Шинэчлэлийн үнэнийг | Мөн үнэнийг | Дахь үеийг .

1870 | Эхний үеийн үнэнийг | Шинэчлэлийн үнэнийг | Мөн үнэнийг | Дахь үеийг .

1000 | « Эхний үеийн үнэнийг | Шинэчлэлийн үнэнийг | Мөн үнэнийг | Дахь үеийг » үнэнийг .

1600 | « Эхний үеийн үнэнийг | Шинэчлэлийн үнэнийг | Мөн үнэнийг | Дахь үеийг .

1000 | « Эхний үеийн үнэнийг | Шинэчлэлийн үнэнийг | Мөн үнэнийг | Дахь үеийг » үнэнийг .

1000 | Эхний үеийн үнэнийг | Шинэчлэлийн үнэнийг | Мөн үнэнийг | Дахь үеийг .

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2022 оны 03 дугаар
сарын 30-ны өдөр

Дугаар 41

Улаанбаатар
хот

Элчин сайдыг эгүүлэн татах, тохоон томилох тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Гучин гуравдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалт, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсэг, Дипломат албаны тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Монгол Улсаас Бруней Даруссалам Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Төмөрийн Лхагвадоржийг эгүүлэн татаж, Монгол Улсаас Бруней Даруссалам Улсад суух Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайдаар Сосорбарамын Энхбаярыг томилсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

**УХНААГИЙН
ХҮРЭЛСҮХ**

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2022 оны 2 дугаар
сарын 1-ний өдөр

Дугаар 63

Улаанбаатар
хот

Тэтгэврийн хэмжээг нэмэгдүүлэх тухай

Нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн 30 дугаар зүйл, Нийгмийн даатгалын сангийн 2022 оны төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлд заасныг тус тус үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1.Нийгмийн даатгалын сангаас олгож байгаа болон цэргийн алба хаасны тэтгэвэр авагчийн авч байгаа тэтгэврийн хэмжээг 15 хувиар тус тус нэмэгдүүлэн тооцож олгохыг Сангийн сайд Б.Жавхлан, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд А.Ариунзаяа нарт даалгасугай.

2.Нийгмийн даатгалын сангаас олгох бүрэн тэтгэврийн болон цэргийн алба хаасны тэтгэврийн доод хэмжээг 500 000 (таван зуун мянган) төгрөгөөр, нийгмийн даатгалын сангаас олгох хувь тэнцүүлэн тогтоосон тэтгэврийн доод хэмжээг 400 000 (дөрвөн зуун мянган) төгрөгөөр тус тус шинэчлэн тогтоосугай.

3.Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан “Тэтгэврийн хэмжээг нэмэгдүүлэх тухай” Засгийн газрын 2020 оны 1 дүгээр сарын 22-ны өдрийн 24 дүгээр тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

Л.ОЮУН-ЭРДЭНЭ

**ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН
ХАМГААЛЛЫН САЙД**

А.АРИУНЗАЯА

МОНГОЛ УЛСЫН ОЛОН УЛСЫН ГЭРЭЭ

Олон улсын автотээвэрлэлт гүйцэтгэх тээврийн хэрэгслийн багийн ажлын тухай Европын хэлэлцээр (AETR)

(Нэгтгэсэн хувилбар*)

**Энэхүү нэгтгэсэн хувилбар нь эх хувийг орлохгүй, тодруулбал, Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газарт хадгалуулсан 1970 оны 7 дугаар сарын 1-ний өдрийн Олон улсын автотээвэрлэлт гүйцэтгэх тээврийн хэрэгслийн багийн ажлын тухай Европын хэлэлцээр (AETR)-ийг орлохгүй. Энэ нь AETR-ийг ойлгох, уншихад дөхөм үзүүлэх үндсэн зорилготой бөгөөд хэлэлцээрийн эх хувь (E/ECE/811; E/ECE/TRANS/564), 1983 оны 8 дугаар сарын 3-ны өдөр, 1992 оны 4 дүгээр сарын 24-ний өдөр, 1995 оны 2 дугаар сарын 28-ны өдөр болон 2004 оны 2 дугаар сарын 27-ны өдөр тус тус хүчин төгөлдөр болсон 1-4 дэх нэмэлт, өөрчлөлт (E/ECE/811; E/ECE/TRANS/564/Amend.1-4), 2006 оны 6 дугаар сарын 16-ны өдөр хүчин төгөлдөр болсон 5 дахь нэмэлт, өөрчлөлт (ECE/TRANS/SC.1/375/Add.1), түүнчлэн 2010 оны 9 дүгээр сарын 20-ны өдөр хүчин төгөлдөр болсон 6 дахь буюу хамгийн сүүлийн нэмэлт, өөрчлөлт ((ECE/TRANS/SC.1/386/Add.1)-ийг багтаасан болно.*

Олон улсын автотээвэрлэлт гүйцэтгэх тээврийн хэрэгслийн багийн ажлын тухай Европын хэлэлцээр (AETR)

Хэлэлцэн тохиролцогч талууд,

Олон улсын авто замын зорчигч болон ачаа тээвэрлэлтийг хөгжүүлж, сайжруулахад хувь нэмэр оруулахыг эрмэлзэн,

Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг дээшлүүлэх, Олон Улсын Хөдөлмөрийн Байгууллагын зарчмын дагуу олон улсын автотээвэр дэх хөдөлмөр эрхлэлтийн тодорхой нөхцөлийг удирдан зохицуулах дүрэм, журмыг гаргах, эдгээр дүрэм, журмын хэрэгжилтийг хангах тодорхой арга хэмжээг хамтдаа авах шаардлагатай гэдэгт итгэн,

Дараах зүйлсийг ХЭЛЭЛЦЭН ТОХИРОЛЦОВ:

1 дүгээр зүйл Тодорхойлолт

Энэхүү хэлэлцээрийн зорилгод:

(a) “тээврийн хэрэгсэл” гэж аливаа механикжсан тээврийн хэрэгсэл болон чиргүүлийг хэлнэ. Энэ нэр томъёонд тээврийн хэрэгслийн аливаа бүрэлдэхүүн хамаарна;

(b) “механикжсан тээврийн хэрэгсэл” гэж хүн ба ачааг авто замаар тээвэрлэхэд зориулагдсан, эсхүл ийм зориулалттай тээврийн хэрэгслийг авто замаар чирэхэд зориулагдсан өөрөө явдаг аливаа тээврийн хэрэгслийг хэлнэ. Энэ нэр томъёонд хөдөө аж ахуйн трактор хамаарахгүй;

(c) “чиргүүл” гэж механикжсан тээврийн хэрэгслээр чирэхэд зориулагдсан аливаа тээврийн хэрэгслийг хэлэх бөгөөд үүнд хагас чиргүүл хамаарна;

(d) “хагас чиргүүл” гэж түүний зарим хэсэг нь механикжсан тээврийн хэрэгсэлд тулгуурласан байдлаар холбогдож, жин болон ачааны жингийн ихэнх хэсгийг нь механикжсан тээврийн хэрэгсэл тээдэг чиргүүлийг хэлнэ;

(e) “тээврийн хэрэгслийн бүрэлдэхүүн” гэж замын хөдөлгөөнд нэг бүрэлдэхүүн байдлаар оролцдог, өөр хоорондоо холбогдсон тээврийн хэрэгслүүдийг хэлнэ.

(f) “зөвшөөрөгдөх дээд жин”¹ гэж тухайн тээврийн хэрэгслийг бүртгэсэн улсын эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон, тээврийн хэрэгслийн ачаатай үеийн дээд жинг хэлнэ;

(g) “автотээвэрлэлт”² гэж хүнтэй, эсхүл ачаатай эсэхээс үл хамааран, зорчигч болон ачаа тээвэрлэлтэд ашиглагддаг тээврийн хэрэгслээр бүхэлд нь, эсхүл зарим хэсгийг нийтийн хэрэгцээний авто замаар хийсэн аливаа аяллыг хэлнэ;

¹Тодорхойлолтыг 6 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр шинэчилсэн.

²Тодорхойлолтыг 2 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр хэлэлцүүлж, 6 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр шинэчилсэн.

(h) “олон улсын автотээвэр” [“олон улсын автотээвэрлэлт”] гэж дор хаяж нэг хилийн боомтоор нэвтрэн гүйцэтгэх автотээврийг хэлнэ;

(i) “байнгын үйлчилгээ”³ гэж урьдчилан тогтоосон зогсох цэгт буух болон суух зорчигчдыг тодорхой чиглэлд тогтсон давтамжаар тээвэрлэх үйлчилгээг хэлнэ;

Хэрэв аливаа хууль тогтоомжоор зохицуулаагүй бол, Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллагаас баталсан, тээвэрлэгч хэвлэн нийтэлж үйлчилгээний үйл ажиллагааг зохицуулах дүрэм, журам, эсхүл эдгээрийг орлуулах баримт бичигт хүчин төгөлдөр үйлчилж эхлэхээс нь өмнө тээвэрлэлтийн нөхцөл, тухайлбал, үйлчилгээний давтамж, цагийн хуваарь, тээвэрлэлтийн үнэ хөлс, зорчигчийг тээвэрлэх үүрэг зэргийг тодорхой тусгана.

Хэн зохион байгуулж буйгаас үл хамааран, бусад зорчигчийг хамаарахгүйгээр тодорхой заасан ангиллын зорчигчдод үзүүлдэг тээврийн үйлчилгээ нь энэхүү тодорхойлолтын эхний дэд хэсэгт заасан нөхцөлийн дагуу хийгдсэн бол үүнийг “байнгын үйлчилгээ”-нд тооцно. Ажилчдыг ажлын байрнаас, эсхүл ажлын байр руу, сурагчдыг сургуулиас, эсхүл сургууль руу тээвэрлэх зэрэг үйлчилгээг цаашид “байнгын тусгай үйлчилгээ” гэнэ.

(j) “жолооч”⁴ гэж цалинтай эсэхээс үл хамааран, богино хугацаанд ч гэсэн тээврийн хэрэгслийг жолоодож яваа, эсхүл өөрийн үүргийн дагуу шаардлагатай тохиолдолд жолоо барих боломжтой байхын тулд тээврийн хэрэгсэлд зорчиж яваа аливаа хүнийг хэлнэ;

(k) “багийн гишүүн” гэж жолооч, эсхүл цалинтай эсэхээс үл хамааран, дараах хүмүүсийн аль алиныг хэлнэ:

(i) жолоочийн хамтрагч, өөрөөр хэлбэл, зарим хөдөлгөөний үйлдэл (маневр) хийхэд жолоочид туслах зорилгоор түүнийг дагалдаж яваа, тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаанд идэвхтэй оролцдог аливаа хүн. Гэхдээ энэхүү зүйлийн (j) хэсэгт заасан жолооч биш;

(ii) кондуктор, өөрөөр хэлбэл, зорчигч тээвэрлэлт гүйцэтгэж буй тээврийн хэрэгслийн жолоочийг дагалдаж яваа, ялангуяа зорчигчид тухайн тээврийн хэрэгслээр зорчих эрхийг олгодог тасалбар, эсхүл бусад баримт бичгийг олгох, эсхүл шалгах үүрэгтэй аливаа хүн.

(l) “долоо хоног”⁵ гэж даваа гарагийн 00:00 цагаас ням гарагийн 24:00 цаг хүртэлх хугацааг хэлнэ.

(m) “амралт”⁶ гэж жолооч өөрийн цагаа чөлөөтэй зарцуулж болох аливаа тасралтгүй хугацааг хэлнэ.

³Тодорхойлолтыг 2 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр хэлэлцүүлсэн.

⁴Тодорхойлолтыг 6 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр шинэчилсэн.

⁵Тодорхойлолтыг 2 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр хэлэлцүүлсэн.

⁶Тодорхойлолтыг 2 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр хэлэлцүүлж, 6 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр шинэчилсэн.

(n) “Завсарлага”⁷ гэж тухайн үед жолооч жолоо барихгүй, эсхүл өөр бусад ажил гүйцэтгэхгүй, зөвхөн амарч сэргэх зорилгоор ашиглах аливаа хугацааг хэлнэ.

(o) “Өдрийн амралтын хугацаа” гэж жолооч өөрийн цагаа чөлөөтэй зарцуулах өдрийн хугацааг хэлэх бөгөөд үүнд “өдрийн тогтмол амралтын хугацаа” болон “өдрийн багасгасан амралтын хугацаа”-г хамруулна.

(i) “Өдрийн тогтмол амралтын хугацаа” гэж доод тал нь 11 цаг байх аливаа амралтын хугацааг хэлнэ. Өөрөөр хэлбэл, энэхүү өдрийн тогтмол амралтын хугацааг хоёр үед хувааж болох бөгөөд эхнийх нь дор хаяж тасралтгүй 3 цаг, хоёр дахь нь дор хаяж тасралтгүй 9 цаг байна.

(ii) “Өдрийн багасгасан амралтын хугацаа” гэж доод тал нь 9 цаг байх боловч 11 цагаас бага байх аливаа амралтын хугацааг хэлнэ.

(p) “Долоо хоногийн амралтын хугацаа” гэж жолооч өөрийн цагаа чөлөөтэй зарцуулах долоо хоног бүрийн хугацааг хэлэх бөгөөд үүнд “долоо хоногийн тогтмол амралтын хугацаа” болон “долоо хоногийн багасгасан амралтын хугацаа”-г хамруулна.

(i) “Долоо хоногийн тогтмол амралтын хугацаа” гэж доод тал нь 45 цаг байх аливаа амралтын хугацааг хэлнэ.

(ii) “Долоо хоногийн багасгасан амралтын хугацаа” гэж 45 цагаас бага, энэхүү хэлэлцээрийн 8 дугаар зүйлийн (б) дахь хэсэгт заасан нөхцөлийн дагуу хамгийн багадаа дараалсан 24 цаг байхаар багасгаж болох аливаа амралтын хугацааг хэлнэ.

(q) “Бусад ажил” гэж тээврийн болон бусад салбарт, тухайн, эсхүл өөр ажил олгогчийн удирдлага дор гүйцэтгэх аливаа ажлыг оруулан жолоо барихаас бусад хөдөлмөр эрхлэх бүх үйл ажиллагааг хэлнэ. Үүнд хүлээлгийн хугацаа болон хөдөлгөөнд оролцож буй тээврийн хэрэгсэл, галт тэрэг, усан онгоцон дээр өнгөрөөсөн жолоо барихад зарцуулаагүй хугацааг оруулахгүй;

(r) “Жолоо барих цаг” гэж энэхүү хэлэлцээрт заасан нөхцөлийн дагуу автоматаар, хагас автоматаар, эсхүл гараар бүртгэгдсэн жолоо барих үйл ажиллагааны хугацааг хэлнэ.

(s) “Өдөр тутмын жолоо барих цаг” гэж нэг өдрийн амралтын хугацааны төгсгөлөөс дараагийн өдрийн амралтын хугацааны эхлэл хооронд, эсхүл өдрийн амралтын хугацаа болон долоо хоногийн амралтын хугацаа хооронд нийт хуримтлагдсан жолоо барих цагийг хэлнэ.

(t) “Долоо хоногийн жолоо барих цаг” гэж долоо хоногийн туршид нийт хуримтлагдсан жолоо барих цагийг хэлнэ.

(u) “Жолоодлогын хугацаа” гэж жолооч амралтын хугацаа, эсхүл завсарлагын дараа жолоо барьж эхэлснээс хойш дараагийн амралтын

⁷(n)-ээс (w) хүртэлх тодорхойлолтыг 6 дугаар нэмэлт, өөрчлөлтөөр хэлэлцүүлсэн.

хугацаа, эсхүл завсарлага авах хүртэл хуримтлагдсан жолоо барих цагийг хэлнэ. Жолоодлогын хугацаа үргэлжилсэн, эсхүл хэсэгчилсэн байж болно.

(v) “Олон ажиллах хүчтэй байх” гэж дараалсан хоёр өдрийн амралтын хугацааны хооронд, эсхүл өдрийн амралтын хугацаа болон долоо хоногийн амралтын хугацаа хооронд жолоо барих хугацаа бүрийн туршид тээврийн хэрэгсэлд доод тал нь хоёр жолооч байх нөхцөл байдлыг хэлнэ. Олон ажиллах хүчтэй байх үед эхний цагт бусад жолооч, эсхүл жолооч нар зайлшгүй бэлэн байх шаардлагагүй боловч үлдсэн хугацааны туршид зайлшгүй бэлэн байна.

(w) “Тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгч” гэж ашгийн төлөө болон ашгийн төлөө бус аливаа хувь хүн, хуулийн этгээд, эсхүл иргэний эрх зүйн чадваргүй холбоо болон бүлэг хүмүүс, эсхүл түрээсээр, хөлсөөр, эсхүл өөрийн дансаар автотээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхэлж буй өөрөө иргэний эрх зүйн чадвартай, эсхүл ийм чадвартай эрх бүхий байгууллагад харьяалагдах аливаа албан ёсны байгууллагыг хэлнэ.

2⁸ дугаар зүйл **Хамрах хүрээ**

1.Энэхүү хэлэлцээрийг Хэлэлцэн тохиролцогч тал тус бүрийн нутаг дэвсгэрт, тухайн Хэлэлцэн тохиролцогч талын нутаг дэвсгэрт, эсхүл Хэлэлцэн тохиролцогч бусад талын нутаг дэвсгэрт бүртгэлтэй аливаа тээврийн хэрэгслээр гүйцэтгэх олон улсын бүх автотээвэрлэлтэд хэрэглэнэ.

2.Гэхдээ нутаг дэвсгэр дээр нь тээвэрлэлт хийгдэж буй Хэлэлцэн тохиролцогч талууд өөрөөр харилцан тохиролцоогүй бол, энэхүү хэлэлцээрийг дараах тээврийн хэрэгслээр гүйцэтгэх олон улсын автотээвэрлэлтэд хэрэглэхгүй. Үүнд:

(a) Зөвшөөрөгдөх дээд жин нь чиргүүл, эсхүл хагас чиргүүлийг оруулан 3.5 тонноос хэтрэхгүй, ачаа тээвэрлэлтэд ашиглагддаг тээврийн хэрэгсэл;

(b) Хийц болон тоног төхөөрөмжийн хувьд жолоочийг оруулан 9-өөс илүүгүй хүн тээвэрлэхэд тохиромжтой, мөн ийм зорилгоор хийгдсэн зорчигч тээвэрлэлтэд ашиглагддаг тээврийн хэрэгсэл;

(c) Үйлчилгээний замнал нь 50 километрээс хэтрэхгүй зайд зорчигч тээвэрлэлтийн тогтмол үйлчилгээнд ашиглагддаг тээврийн хэрэгсэл;

(d) Зөвшөөрөгдсөн дээд хурд нь нэг цагт 40 километрээс хэтрэхгүй тээврийн хэрэгсэл;

(e) Цэрэг арми, иргэний батлан хамгаалах, гал түймэр болон нийгмийн дэг журмыг хангах хүчний байгууллага албан үүргээ гүйцэтгэх үедээ өөрийн хяналтан дор тээвэрлэлт гүйцэтгэж буй, эдгээр байгууллагын эзэмшдэг, эсхүл жолоочгүй түрээслэсэн тээврийн хэрэгсэл;

⁸2 болон 6 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр амжилттай шинэчилсэн.

(f) Хүмүүнлэгийн тусламжийн арилжааны бус тээвэрлэлтийг оруулан, яаралтай тусламж, аврах ажиллагаанд ашиглагддаг тээврийн хэрэгсэл;

(g) Эрүүл мэндийн зорилгоор ашиглагддаг тусгай зориулалтын тээврийн хэрэгсэл;

(h) Бүртгэлтэй цэгээсээ 100 километрийн зайд ажилладаг техникийн тусламжийн тээврийн хэрэгсэл;

(i) Засвар, үйлчилгээ, техникийн сайжруулалтын улмаас авто замын туршилтад байгаа тээврийн хэрэгсэл болон ашиглалтад хараахан оруулаагүй шинэ, эсхүл дахин угсарсан тээврийн хэрэгсэл;

(j) Арилжааны бус ачаа тээвэрлэлтэд зориулагдсан зөвшөөрөгдөх дээд жин нь 7.5 тонноос хэтрэхгүй тээврийн хэрэгсэл;

(k) Тээвэрлэлт хийгдэж буй Хэлэлцэн тохиролцогч талын хууль тогтоомжийн дагуу түүхэн байр суурьтай, арилжааны бус зорилгоор зорчигч, эсхүл ачаа тээвэрлэлтэд ашиглагддаг арилжааны тээврийн хэрэгсэл.

3⁹ дүгээр зүйл

Хэлэлцээрийн зарим заалтыг Хэлэлцэн тохиролцогч тал бус улсын нутаг дэвсгэрт бүртгэлтэй тээврийн хэрэгслээр гүйцэтгэх автотээвэрлэлтэд хэрэглэх

1.Хэлэлцэн тохиролцогч тал бүр өөрийн нутаг дэвсгэрт энэхүү хэлэлцээрийн Хэлэлцэн тохиролцогч тал бус улсын нутаг дэвсгэрт бүртгэлтэй аливаа тээврийн хэрэгслээр гүйцэтгэж буй олон улсын автотээвэрлэлтэд энэхүү хэлэлцээрийн 5, 6, 7, 8, 9, 10 дугаар зүйлд тусгагдсанаас дутуугүй хатуу нөхцөлийг хэрэглэнэ.

2.(a) Гэхдээ энэхүү хэлэлцээрийн Хэлэлцэн тохиролцогч тал бус улсад бүртгэлтэй тээврийн хэрэгслийн хувьд эхний Хэлэлцэн тохиролцогч талын нутаг дэвсгэрт нэвтэрсэн үеэс эхлэн энэхүү хэлэлцээрийн хавсралтад тусгагдсан техникийн тодорхойлолтод нийцсэн хяналтын төхөөрөмжийн оронд багийн гишүүн тус бүр гараар өдөр тутам бүртгэлийн хуудас бөглөхийг шаардах нь аливаа Хэлэлцэн тохиролцогч талд нээлттэй байна.

(b)Энэхүү зорилгоор багийн гишүүн тус бүр энэхүү хэлэлцээрийн хавсралтын 12 дугаар зүйлд заасан зохих график дүрслэлийг ашиглан мэргэжлийн үйл ажиллагааны болон амралтын хугацааны талаарх мэдээллийг өөрийн бүртгэлийн хуудсанд бичнэ.

⁹1,2 болон 6 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр амжилттай шинэчилсэн.

4¹⁰ дугаар зүйл Ерөнхий зарчим

Хэлэлцэн тохиролцогч тал бүр 5-8 дугаар зүйлд дурдсанаас өндөр доод, эсхүл бага дээд хязгаарыг хэрэглэж болно. Гэхдээ энэхүү хэлэлцээрийн заалтыг өөр Хэлэлцэн тохиролцогч талд болон Хэлэлцэн тохиролцогч тал бус улсад бүртгэлтэй тээврийн хэрэгслээр олон улсын автотээвэрлэлт гүйцэтгэж буй жолоочид хэрэглэж болно.

5¹¹ дүгээр зүйл Багийн гишүүд

1. Ачаа тээвэрлэлт гүйцэтгэх жолоочид дараах насны доод хязгаарыг тогтоов. Үүнд:

(a) Шаардлагатай бол чиргүүл, эсхүл хагас чиргүүлийг оруулан, зөвшөөрөгдөх дээд жин нь 7.5 тонноос хэтрэхгүй тээврийн хэрэгслийг жолоодох жолооч 18 нас хүрсэн байна;

(b) Бусад тээврийн хэрэгсэлд:

- жолооч 21 нас хүрсэн байна; эсхүл
- Авто замаар ачаа тээвэрлэлт гүйцэтгэх тээврийн хэрэгслийн жолоочийн сургалтад хамрагдсан болохыг батлах Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын аль нэгнээр хүлээн зөвшөөрөгдсөн мэргэшлийн гэрчилгээтэй бол 18 настай байж болно. Хэлэлцэн тохиролцогч талууд нь энэхүү хэлэлцээрийн хүрээнд олон улсын ачаа тээвэрлэлт гүйцэтгэх жолоочид хамаарах дотоодын сургалтын хамгийн бага түвшин болон холбогдох бусад нөхцөлийг харилцан мэдээлнэ.

2. Зорчигч тээвэрлэлт гүйцэтгэх жолооч 21 нас хүрсэн байна.

Түүнчлэн тээврийн хэрэгсэл ердийн үед байрладаг газраас 50 километрийн радиусаас хол зайд зорчигч тээвэрлэлт гүйцэтгэх аливаа жолооч нь дараах шаардлагын аль нэгийг хангасан байна. Үүнд:

(a) Тэрээр зөвшөөрөгдөх дээд жин нь 3.5 тонноос их тээврийн хэрэгслийн жолоочоор дор хаяж нэг жил ачаа тээвэрлэн ажилласан байх;

(b) Тэрээр тээврийн хэрэгсэл ердийн үед байрладаг газраас 50 километрийн радиус дотор зорчигч тээвэрлэлт гүйцэтгэдэг тээврийн хэрэгслийн жолоочоор дор хаяж нэг жил ажилласан байх, эсхүл энэхүү хэлэлцээрт хамаарахгүй бусад төрлийн зорчигч тээвэрлэлтийн үйлчилгээг эрхэлж, үүнийг нь эрх бүхий байгууллагаас шаардлагатай туршлагыг хуримтлуулсан гэж үзэх;

¹⁰2 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр шинэчилсэн.

¹¹2 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр шинэчилсэн.

(с) Тэрээр авто замаар зорчигч тээвэрлэлт гүйцэтгэх жолоочийн сургалтад хамрагдсан болохыг батлах Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын аль нэгнээр хүлээн зөвшөөрөгдсөн мэргэшлийн гэрчилгээтэй байх.

6¹² дугаар зүйл **Жолоодлогын хугацаа**

1. Энэхүү хэлэлцээрийн 1 дүгээр зүйлийн (s) хэсэгт тодорхойлсон өдөр тутмын жолоо барих цаг 9 цагаас хэтрэхгүй байна. Энэ нь долоо хоногийн дотор хоёроос илүүгүй удаа хамгийн ихдээ 10 цаг хүртэл уртсаж болно.

2. Энэхүү хэлэлцээрийн 1 дүгээр зүйлийн (t) хэсэгт тодорхойлсон долоо хоногийн жолоо барих цаг 56 цагаас хэтрэхгүй байна.

3. Дараалсан хоёр долоо хоногийн турш жолоо барих нийт цаг 90 цагаас хэтрэхгүй байна.

4. Жолоодлогын хугацаанд Хэлэлцэн тохиролцогч тал болон Хэлэлцэн тохиролцогч бус талын нутаг дэвсгэрт жолоо барьсан бүх хугацаа хамаарна.

5. Жолооч нь энэхүү хэлэлцээрийн 1 дүгээр зүйлийн (q) хэсэгт тодорхойлсон бусад ажилд зарцуулсан хугацааг бүртгэх бөгөөд энэхүү хэлэлцээрийн хүрээнд хамаарахгүй арилжааны үйл ажиллагаанд ашиглагддаг тээврийн хэрэгслийг жолоодоход зарцуулсан хугацааг мөн бүртгэнэ. Түүнчлэн, жолооч нь энэхүү хэлэлцээрийн хавсралтын 12 дугаар зүйлийн 3(с) хэсэгт заасны дагуу аливаа боломжит хугацааг бүртгэнэ. Энэхүү бүртгэлийг бүртгэлийн хуудас, эсхүл хэвлэмэл хуудсанд гараар бичиж оруулах, эсхүл бүртгэлийн төхөөрөмжийн гар ажиллагаатай хэрэгслийг ашиглан оруулна.

7¹³ дугаар зүйл **Завсарлага**

1. Амралтын хугацаагаа эхлүүлээгүй л бол жолооч 4 цаг 30 минутын жолоодлогын хугацааны дараа 45 минутаас багагүй хугацаанд тасралтгүй завсарлага авна.

2. Энэхүү хэлэлцээрийн 1 дүгээр зүйлийн (n) хэсэгт тодорхойлсон уг завсарлагыг 1 дэх хэсгийн нөхцөлд нийцүүлэн жолоодлогын хугацаанд, эсхүл уг хугацааны дараа тус тус хуваарилсан дор хаяж 30 минут авах завсарлагын дараа дор хаяж 15 минут авах завсарлагаар сольж болно.

3. Энэхүү зүйлийн зорилгоор хүлээлгийн хугацаа болон хөдөлгөөнд оролцож буй тээврийн хэрэгсэл, галт тэрэг, эсхүл усан онгоцон дээр байсан боловч жолоо бариагүй хугацааг энэхүү хэлэлцээрийн 1

¹² болон 6 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр амжилттай шинэчилсэн.

¹³ болон 6 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр амжилттай шинэчилсэн.

дүгээр зүйлийн (q) хэсэгт тодорхойлсон “бусад ажил”-д хамааруулахгүй, харин “завсарлага”-д тооцно.

4.Энэхүү зүйлд тусгагдсан завсарлага нь өдрийн амралтын хугацаанд хамаарахгүй.

8¹⁴ дүгээр зүйл Амралтын хугацаа

1.Жолооч нь 1 дүгээр зүйлийн (o) болон (p) хэсэгт тодорхойлсон өдрийн болон долоо хоногийн амралтын хугацаанд амарна.

2.Өмнөх өдрийн амралтын хугацаа, эсхүл долоо хоногийн амралтын хугацаа дуусгавар болсноос хойш 24 цаг тутамд жолооч шинэ өдрийн амралт эдэлнэ. Хэрэв тухайн 24 цагийн хугацаан дахь өдрийн амралтын хугацаа нь хамгийн багадаа 9 цаг боловч 11 цагаас бага байвал уг өдрийн амралтын хугацааг өдрийн багасгасан амралтын хугацаа гэж үзнэ.

3. 2 дугаар хэсгээс татгалзах замаар, өдрийн, эсхүл долоо хоногийн амралтын хугацаа дуусгавар болсноос 30 цагийн дотор олон ажиллах хүчтэй байх үед ажилласан жолооч хамгийн багадаа 9 цагийн шинэ өдрийн амралт эдэлсэн байна.

4.Өдрийн амралтын хугацааг долоо хоногийн тогтмол амралтын хугацаа, эсхүл долоо хоногийн багасгасан амралтын хугацаагаар сунгаж болно.

5.Жолооч нь хоёр долоо хоногийн амралтын хооронд хамгийн ихдээ гурван удаагийн өдрийн багасгасан амралтын хугацаанд амарч болно.

6.(a) Дараалсан хоёр долоо хоногт, жолооч хамгийн багадаа дараах хугацаанд амарна. Үүнд:

(i) Хоёр удаагийн долоо хоногийн тогтмол амралтын хугацаа; эсхүл,

(ii) Нэг удаагийн долоо хоногийн тогтмол амралтын хугацаа болон хамгийн багадаа 24 цагийн хугацаатай нэг удаагийн долоо хоногийн багасгасан амралтын хугацаа. Гэхдээ, багасгасан хугацааг уг долоо хоногоос гурав дахь долоо хоног дуусахаас өмнө бүрэн эдэлсэн амралтын хугацаатай тэнцэхүйц хугацаагаар нөхнө.

Долоо хоногийн амралтын хугацаа нь өмнөх долоо хоногийн амралтын хугацааны төгсгөлөөс зургаан 24 цагийн хугацаа дуусахаас хожимдохгүйгээр эхэлнэ.

(b) 6 (a) хэсгээс татгалзах замаар, байнгын үйлчилгээнээс өөр нэг удаагийн олон улсын зорчигч тээвэрлэлт гүйцэтгэж буй жолооч нь өмнөх долоо хоногийн тогтмол амралтын хугацааны дараа долоо хоногийн

¹⁴2 болон 6 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр амжилттай шинэчилсэн.

амралтын хугацааг дараалсан арван хоёр удаагийн 24 цагийн хугацаагаар хойшлуулж болно. Ингэхдээ дараах нөхцөлийг хангана. Үүнд:

- (i) үйлчилгээ нь Хэлэлцэн тохиролцогч талд, эсхүл тухайн үйлчилгээ эхэлсэн улсаас өөр гуравдагч улсад хамгийн багадаа тасралтгүй 24 цагийн хугацаанд үргэлжилсэн; болон
- (ii) жолооч дурдсан татгалзах эрхийг ашигласны дараа дараах хугацаанд амрана. Үүнд:
 - a. Хоёр удаагийн долоо хоногийн тогтмол амралт; эсхүл
 - b. Нэг удаагийн долоо хоногийн тогтмол амралтын хугацаа болон хамгийн багадаа 24 цагийн хугацаатай нэг удаагийн долоо хоногийн багасгасан амралтын хугацаа. Гэхдээ багасгасан хугацааг татгалзах хугацаа дууссанаас гурав дахь долоо хоног дуусахаас өмнө бүрэн эдэлсэн амралтын хугацаатай тэнцэхүйц хугацаагаар нөхнө;

МӨН

- (iii) Бүртгэлтэй улс нь дижитал тахографыг хэрэгжүүлснээс хойш 4 жилийн дараа тээврийн хэрэгслийг хавсралтын нэмэлт 1В-ийн шаардлагын дагуу бүртгэлийн төхөөрөмжөөр тоноглон байна;
- (iv) 2014 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс хойш, 22:00 цагаас 06:00 цагийн хооронд жолоо барих тохиолдолд, тээврийн хэрэгсэлд олон ажиллах хүчтэй байх, эсхүл 7 дугаар зүйлд заасан жолоодлогын хугацааг 3 цаг болгож багасгана.

(c) 6(a) хэсгээс татгалзах замаар, олон ажиллах хүчтэй байх үед жолооч нь долоо хоног бүр хамгийн багадаа 45 цагийн хугацаатай долоо хоногийн тогтмол амралтын хугацаанд амрана. Энэхүү хугацааг хамгийн багадаа 24 цаг байхаар багасгаж болно (долоо хоногийн багасгасан амралтын хугацаа). Гэхдээ багасгасан хугацаа бүрийг уг долоо хоногоос гурав дахь долоо хоног дуусахын өмнө бүтнээр нь эдэлсэн амралтын хугацаатай тэнцэхүйц хугацаагаар нөхнө.

Долоо хоногийн амралтын хугацаа нь өмнөх долоо хоногийн амралтын хугацаа дууссан үеэс зургаан 24 цагийн хугацаа дуусахаас хожимдохгүйгээр эхэлнэ.

7. Долоо хоногийн багасгасан амралтын хугацааг нөхөх аливаа амралтыг хамгийн багадаа 9 цагийн хугацаатай өөр амралттай хамт авна.

8. Хэрэв тээврийн хэрэгсэл нь үйлдвэрлэгч тээврийн хэрэгслийн загварт урьдчилан тусгаж, жолооч бүрд зориулсан унтаж амрах хэрэгслээр тусгайлан тоноглогдсон бөгөөд энэ нь хөдөлгөөнгүй бэхлэгдсэн бол, мөн жолооч өөрөө тийнхүү шийдсэн тохиолдолд өдрийн амралтын хугацаа

болон долоо хоногийн багасгасан амралтын хугацаанд бүртгэлтэй цэгээс хол тээврийн хэрэгсэлдээ амарч болно.

9.Хоёр долоо хоногт таарч буй долоо хоногийн амралтын хугацааг хоёуланд нь тооцохгүй, аль нэг долоо хоногт нь тооцно.

8 bis¹⁵ дугаар зүйл **8 дугаар зүйлээс татгалзах**

1. 8 дугаар зүйлээс татгалзах замаар, хэрэв жолооч усан онгоц, эсхүл галт тэргээр тээвэрлэж буй тээврийн хэрэгслийг дагалдаж яваа бөгөөд өдрийн тогтмол амралтын хугацаанд амрах үед энэхүү хугацаа нь дараах нөхцөл хангагдсан тохиолдолд бусад үйл ажиллагааны улмаас хоёроос дээшгүй удаа тасалдаж болно. Үүнд:

(a) Газар дээр эдэлсэн өдрийн амралтын хугацааны тэр хэсгийг усан онгоц, эсхүл галт тэргэнд эдэлсэн өдрийн амралтын хугацааны хуваасан хэсгийн өмнө, эсхүл дараа эдлэх боломжтой байна;

(b) Өдрийн амралтын хугацааг хуваасан хэсэг хоорондын хугацаа аль болох богино байх бөгөөд онгоцонд ачаа ачихаас өмнө, эсхүл эрэгт буулгасны дараа ямар ч үед нийтдээ нэг цагаас хэтрэхгүй байна. Гаалийн бүрдүүлэлтийг онгоцонд ачаа ачих, эсхүл эрэгт буулгах үйл ажиллагаанд хамруулна.

Өдрийн амралтын хугацааны бүх үеийн турш, жолооч хананы ор, эсхүл хананд байрлах орыг ашиглах боломжтой байна.

2. Жолооч усан онгоц, эсхүл галт тэргэнд байсан бөгөөд тохиромжтой унтаж амрах хэрэгсэл хэрэглээгүй л бол, энэхүү хэлэлцээрийн хүрээнд хамаарах тээврийн хэрэгсэл жолоочийн байнга байрладаг ажил олгогчийн үйл ажиллагааны байранд ч, эсхүл жолоочийн гэрт ч байгаагүй тохиолдолд тээврийн хэрэгслийг хүлээж авахаар тухайн тээврийн хэрэгсэл байгаа газар руу очиход зарцуулсан хугацаа, эсхүл тэндээс буцаж ирэхэд зарцуулсан хугацааг амралт, эсхүл завсарлага гэж тооцохгүй.

3. Энэхүү хэлэлцээрийн хүрээнд хамаарах тээврийн хэрэгсэл нь жолоочийн байнга байрладаг ажил олгогчийн үйл ажиллагааны байранд ч, эсхүл жолоочийн гэрт ч байгаагүй тохиолдолд тухайн тээврийн хэрэгсэл байгаа газарт очих, эсхүл тэндээс буцаж ирэхэд энэхүү хэлэлцээрийн хүрээнд хамаарахгүй тээврийн хэрэгслийг жолоодоход зарцуулсан хугацааг “бусад ажил”-д тооцно.

¹⁵б дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр хэлэлцүүлсэн.

9¹⁶ дугаар зүйл **Онцгой нөхцөл**

Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг алдагдуулахгүй, зогсох тохиромжтой газарт хүрэхийн тулд жолооч нь зорчигч, тээврийн хэрэгсэл, эсхүл ачааны аюулгүй байдлыг хангахад шаардлагатай хэмжээнд энэхүү хэлэлцээрийн заалтаас гажиж болно. Жолооч тэдгээр заалтаас гажих болсон шалтгаан болон үндэслэлээ хамгийн оройтоход зогсох тохиромжтой газарт хүрсэн даруйд албан үүргийн бүртгэлд, эсхүл хяналтын төхөөрөмжийн хэвлэмэл хуудсанд, эсхүл бүртгэлийн хуудсанд тодорхой тусгана.

10¹⁷ дугаар зүйл **Хяналтын төхөөрөмж**

1.Хэлэлцэн тохиролцогч талууд нь энэхүү хэлэлцээр, түүний хавсралт болон хавсралтын нэмэлтийн шаардлагын дагуу өөрийн нутаг дэвсгэрт бүртгэлтэй тээврийн хэрэгсэлд хяналтын төхөөрөмжийн суурилуулалт, ашиглалтыг тогтооно.

2.Энэхүү хэлэлцээрийн хүрээнд хамаарах хяналтын төхөөрөмж, түүний хийц, суурилуулалт, ашиглалт болон туршилт нь энэхүү хэлэлцээр, түүний хавсралт болон хавсралтын нэмэлтийн шаардлагад нийцсэн байна.

3.Зөвлөлийн 1985 оны 12 дугаар сарын 20-ны өдрийн(ЕЕС) No.3821/85 дугаар тогтоолд нийцсэн хяналтын төхөөрөмж, түүний хийц, суурилуулалт, ашиглалт болон туршилтыг энэхүү хэлэлцээр, түүний хавсралт болон хавсралтын нэмэлтийн шаардлагыг хангаж байна гэж үзнэ.

11¹⁸ дугаар зүйл **Тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн хяналт**

1.Тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгч нь автотээвэрлэлтийн үйл ажиллагааг зохион байгуулж, энэхүү хэлэлцээрийн заалтыг дагаж мөрдүүлэх зорилгоор багийн гишүүдийг зөв зааварчилна.

2.Тэрээр хувийн хяналтын дэвтэр зэрэг түүний хяналтанд байгаа бүх баримт бичгийг ашиглан жолоодлогын хугацаа, бусад ажлын цаг болон амралтын хугацаанд тогтмол хяналт тавина. Хэрэв энэхүү хэлэлцээрийг зөрчсөн аливаа зөрчлийг илрүүлсэн тохиолдолд ажлын цаг болон замналыг өөрчлөх зэргээр зөрчлийг арилгах, дахин давтагдахаас зайлсхийх арга хэмжээг даруй авна.

3.Хэрэв энэхүү хэлэлцээрийн зөрчлийг хөхиүлэн дэмжихгүй, эсхүл замын хөдөлгөөний аюулгүй байдалд аюул учруулахгүй төрлийн

¹⁶2 болон 6 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр амжилттай шинэчилсэн.

¹⁷1, 2, 3, болон 5 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр амжилттай шинэчилсэн.

¹⁸2 болон 6 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр амжилттай шинэчилсэн.

төлбөр биш бол явсан зай болон/эсхүл тээвэрлэсэн ачааны хэмжээтэй холбоотойгоор аливаа төлбөрийг цалинтай жолооч нарт шагнал урамшуулал, эсхүл нэмэгдэл цалин хэлбэрээр ч олгохыг хориглоно.

4.Тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгч нь түүний жолоочийн гаргасан аливаа зөрчилд хариуцлага хүлээх бөгөөд зөрчил нь Хэлэлцэн тохиролцогч өөр тал, эсхүл Хэлэлцэн тохиролцогч бус талын нутаг дэвсгэрт гарсан ч мөн хариуцлага хүлээнэ.

Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгчдээ бүрэн хариуцлага хүлээлгэх эрхийг хөндөхгүйгээр Хэлэлцэн тохиролцогч талууд нь тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгч 1 болон 2 дахь хэсгийг зөрчсөн зөрчилд хүлээлгэх хариуцлагад нөхцөл тогтоож болно. Хэлэлцэн тохиролцогч талууд гарсан зөрчилд тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгч хариуцлага хүлээх үндэслэлгүй болохыг батлах нотолгоог харгалзан үзнэ.

5.Тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгч, ачаа илгээгч, тээвэр зууч, аялал жуулчлалын байгууллага, гэрээт этгээд, туслан гүйцэтгэгч болон жолоочийн ажил олгогч байгууллага нь гэрээгээр харилцан тохиролцсон тээвэрлэлтийн цагийн хуваарь нь энэхүү хэлэлцээрээс хамааралтай байхыг баталгаажуулна.

12¹⁹ дүгээр зүйл **Хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ**

1.Хэлэлцэн тохиролцогч тал бүр энэхүү хэлэлцээрийн заалтын хэрэгжилтийг хангах зохих бүх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ. Тухайлбал, жил бүр энэхүү хэлэлцээрийн хүрээнд хамаарах тээврийн бүх төрлийн тээврийн хэрэгсэл, тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгч, жолооч нарын томоохон болон төлөөлөх хэсгийг хамарсан тээвэрлэгчийн ажлын байрны болон авто замын дагуух шалгалтыг зохих түвшинд хийж гүйцэтгэнэ.

(a) Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын эрх бүхий байгууллага шалгалтыг зохион байгуулснаар:

- (i) Хуанлийн жил бүр энэхүү хэлэлцээрийг хэрэглэдэг тээврийн хэрэгслийн жолооч нарын ажилласан өдрийн хамгийн багадаа 1%-ийг шалгасан байна. Тус хувийг 2010 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс дор хаяж 2% хүртэл, 2012 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс дор хаяж 3% хүртэл нэмэгдүүлнэ.
- (ii) Нийт шалгасан ажлын өдрүүдийн дор хаяж 15%-ийг авто замын дагуу шалгах бөгөөд дор хаяж 25%-ийг тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн ажлын байранд шалгасан байна. 2010 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс нийт шалгасан ажлын өдрүүдийн 30%-иас багагүйг авто замын дагуу шалгах бөгөөд 50%-иас

¹⁹2, 4, болон 6 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр амжилттай шинэчилсэн.

багагүйг тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн ажлын байранд шалгана.

(b) Авто замын дагуух шалгалтын бүрэлдэхүүн хэсэгт дараах зүйлс орно. Үүнд:

- (i) Өдрийн болон долоо хоногийн жолоо барих хугацаа, түр зогсолт болон өдрийн болон долоо хоногийн амралтын хугацаа;
- (ii) Тээврийн хэрэгсэлд заавал авч явах өмнөх өдрүүдийн бүртгэлийн хуудас болон /эсхүл шаардлагатай тохиолдолд мөн хугацаанд жолоочийн карт болон /эсхүл хяналтын төхөөрөмжийн санах ой болон/ эсхүл хэвлэмэл хуудсанд хадгалагдсан мэдээлэл;
- (iii) Хяналтын төхөөрөмжийн хэвийн ажиллагаа.

Эдгээр шалгалтыг тээврийн хэрэгсэл, тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгч, оршин суугч байх эсэхээс үл хамааран жолооч нарын дунд ялгаварлалгүйгээр, мөн тахографын төрөл, аяллын эхлэл болон төгсгөлийг үл хамааран хэрэгжүүлнэ.

(c) Тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн ажлын байранд хийх шалгалтын бүрэлдэхүүн хэсэгт авто замын дагуух шалгалтын бүрэлдэхүүн хэсэг болон хавсралтын 11 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн заалтын хэрэгжилт орохоос гадна дараах зүйлсийг оруулна. Үүнд:

- (i) Долоо хоногийн амралтын хугацаа болон эдгээр амралтын хугацаа хоорондын жолоодлогын хугацаа;
- (ii) Жолоо барих цагийн хоёр-долоо хоногийн хязгаар;
- (iii) 8 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсгийн дагуу багасгасан долоо хоногийн амралтын хугацааны нөхөн олголт;
- (iv) Бүртгэлийн хуудас ашиглалт болон/эсхүл тээврийн хэрэгсэл болон/эсхүл тахограф ашиглалт, жолоочийн картын мэдээлэл болон хэмлэмэл хуудас болон/эсхүл жолоочийн ажлын цаг зохион байгуулалт.

2.Харилцан туслалцааны хүрээнд Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын эрх бүхий байгууллагууд дараах зүйлийн талаар боломжит бүхий л мэдээллийг тогтмол харилцан илгээнэ. Үүнд:

- (i) Байнгын бус оршин суугч энэхүү хэлэлцээрийг зөрчсөн зөрчил болон уг зөрчилд оногдуулсан аливаа шийтгэл;
- (ii) Хэлэлцэн тохиролцогч тал түүний оршин суугч Хэлэлцэн тохиролцогч бусад талын нутаг дэвсгэрт гаргасан зөрчилд оногдуулсан шийтгэл.

Ноцтой зөрчлийн тохиолдолд оногдуулсан шийтгэлийг мэдээлэлд оруулна.

3.Хэрэв Хэлэлцэн тохиролцогч өөр талын нутаг дэвсгэрт бүртгэлтэй тээврийн хэрэгслийн жолоочид хийсэн авто замын дагуух шалгалтын дүгнэлтээр шаардлагатай мэдээлэл хомс байгаагийн улмаас шалгалтын явцад илрүүлэх боломжгүй зөрчил гаргасан гэж үзэх үндэслэлтэй байвал холбогдох Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын эрх бүхий байгууллагууд нөхцөл байдлыг тодруулахын тулд харилцан туслалцаа үзүүлнэ. Уг зорилгоор эрх бүхий Хэлэлцэн тохиролцогч тал тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн ажлын байранд шалгалт хийсэн тохиолдолд энэхүү шалгалтын үр дүнг холбогдох талд мэдэгдэнэ.

4.Хэлэлцэн тохиролцогч талууд холбогдох авто замын дагуух шалгалтыг зохион байгуулахад хамтран ажиллана.

5.Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Европын Эдийн Засгийн Комисс нь Хэлэлцэн тохиролцогч талууд энэхүү зүйлийн 1 дэх хэсгийг хэрэгжүүлж буй тухай тайланг 2 жил тутам гаргана.

6.(a) Хэлэлцэн тохиролцогч тал өөрийн нутаг дэвсгэрт илрүүлсэн энэхүү хэлэлцээрийг зөрчсөн, зөрчилд нь шийтгэл оногдуулаагүй байгаа жолоочид шийтгэл оногдуулах эрхийг өөрийн эрх бүхий байгууллагад олгоно. Уг зөрчлийг Хэлэлцэн тохиролцогч өөр талын, эсхүл Хэлэлцэн тохиролцогч бус талын нутаг дэвсгэрт гаргасан байсан ч мөн эрхийг олгоно.

(b) Хэлэлцэн тохиролцогч тал өөрийн нутаг дэвсгэрт илрүүлсэн энэхүү хэлэлцээрийг зөрчсөн, зөрчилд нь шийтгэл оногдуулаагүй байгаа тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгчид шийтгэл оногдуулах эрхийг өөрийн эрх бүхий байгууллагад олгоно. Уг зөрчлийг Хэлэлцэн тохиролцогч өөр талын, эсхүл Хэлэлцэн тохиролцогч бус талын нутаг дэвсгэрт гаргасан байсан ч мөн эрхийг олгоно.

Онцгой тохиолдолд, Хэлэлцэн тохиролцогч өөр тал, эсхүл Хэлэлцэн тохиролцогч бус талын нутаг дэвсгэрт үүсгэн байгуулагдсан тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн үйлдсэн зөрчлийг илрүүлсэн тохиолдолд шийтгэл оногдуулах нь холбогдох талууд хоорондын хоёр талт автотээврийн хэлэлцээрт заасан журамд нийцсэн байна.

Хэлэлцэн тохиролцогч талууд нь 2011 оноос эхлэн бүх Хэлэлцэн тохиролцогч талын бэлэн байдлыг харгалзан 6 (b) хэсэгт заасан онцгой нөхцөлийг арилгах боломжийг судална.

7.Хэлэлцэн тохиролцогч тал тодорхой зөрчилтэй холбогдуулан хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа явуулах, эсхүл шийтгэл оногдуулах тохиолдолд энэ талаарх зохих нотолгоог жолоочид бичгээр гаргаж өгнө.

8.Хэлэлцэн тохиролцогч талууд энэхүү хэлэлцээрийг зөрчсөн тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгч, ачаа илгээгч, тээвэр зууч, аялал жуулчлалын байгууллага, гэрээт гүйцэтгэгч, туслан гүйцэтгэгч болон жолоочийн ажил олгогч байгууллагын зөрчилд санхүүгийн торгуулийг оруулж болох шийтгэлийн хувь тэнцүү тогтолцоо үйлчилж байгааг бататгана.

12 bis²⁰ дугаар зүйл **Стандартчилсан маягтын загвар**

1.Олон улсын авто замын дагуух шалгалтыг хөнгөвчлөх зорилгоор шаардлагатай тохиолдолд хэрэглэх стандартчилсан маягтын загварыг энэхүү хэлэлцээрийн хавсралтаар нэвтрүүлэх бөгөөд энэ нь хавсралтын шинэ нэмэлт 3 болж орно. Эдгээр маягтыг 22 тег дугаар зүйлд заасан журмын дагуу нэвтрүүлж, эсхүл нэмэлт, өөрчлөлт оруулна.

2.Нэмэлт 3-т үзүүлэх маягтын загварыг заавал дагаж мөрдөхгүй. Гэхдээ тэдгээрийг ашиглах тохиолдолд заасан агуулгыг тухайлбал, дугаарлалт, гарчиг, дэс дараалал зэргийг мөрдөнө.

3.Хэлэлцэн тохиролцогч талууд үндэсний болон бүс нутгийн шаардлагыг хангах зорилгоор эдгээр мэдээлэлд нэмэлт мэдээлэл оруулж болно. Энэхүү нэмэлт мэдээлэл нь Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын нутаг дэвсгэрээс, эсхүл гуравдагч улсын нутаг дэвсгэрээс эхлэлтэй тээвэрлэлтэд шаардлагагүй байна. Энэхүү зорилгоор маягтад уг нэмэлт мэдээллийг олон улсын замын хөдөлгөөний талаарх мэдээллээс бүхэлд нь тусгаарлаж харуулна.

4.Эдгээр маягтыг энэхүү хэлэлцээрийн Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын нутаг дэвсгэрт хийгдэх авто замын дагуух аливаа шалгалтад ашиглана.

13²¹ дүгээр зүйл **Шилжилтийн заалт**

1.Энэхүү хэлэлцээрийн хавсралт, нэмэлт 1В болон 2-ыг оруулан, дижитал хяналтын төхөөрөмж нэвтрүүлэхтэй холбогдсон энэхүү хэлэлцээрийн бүх шинэ заалтыг 21 дүгээр зүйлд заасан журмын дагуу оруулсан холбогдох нэмэлт, өөрчлөлт хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойш хамгийн оройтоход 4 жилийн дараа энэхүү хэлэлцээрийн Хэлэлцэн тохиролцогч талууд заавал биелүүлнэ. Үүний үр дүнд энэхүү хугацаа дуусгавар болсноос хойш анх удаа ашиглалтад оруулах энэхүү хэлэлцээрийн хүрээнд хамаарах бүх тээврийн хэрэгсэл эдгээр шинэ шаардлагад нийцсэн хяналтын төхөөрөмжөөр тоноглогдсон байна. Уг 4 жилийн хугацаанд өөрийн улсад эдгээр нэмэлт, өөрчлөлтийг хараахан хэрэгжүүлж амжаагүй Хэлэлцэн тохиролцогч талууд нь энэхүү хэлэлцээрийн Хэлэлцэн тохиролцогч өөр талын нутаг дэвсгэрт бүртгэлтэй тээврийн хэрэгсэл аль хэдийн ийм дижитал хяналтын төхөөрөмжөөр тоноглогдсон байхыг өөрийн нутаг дэвсгэрт хүлээн зөвшөөрч, хяналт тавина.

²⁰6 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр хэлэлцүүлсэн.

²¹2 болон 5 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр амжилттай шинэчилсэн.

2.(a) Хэлэлцэн тохиролцогч талууд хамгийн оройтоход 1 дэх хэсэгт заасан 4 жилийн хугацаа дуусгавар болохоос 3 сарын өмнө энэхүү хэлэлцээрийн хавсралтад заасан жолоочийн картыг нэмэлт, өөрчлөлт оруулснаар олгох боломжтой байх талаар шаардлагатай арга хэмжээг авна. Хэлэлцэн тохиролцогч тал 4 жилийн хугацаа дуусгавар болохоос өмнө энэхүү хавсралтын нэмэлт 1В-ийн дагуу дижитал хяналтын төхөөрөмжид холбогдох заалтыг хэрэгжүүлэх тохиолдолд энэхүү хамгийн бага 3 сарын хугацааг мөн дагаж мөрдөнө. Эдгээр Хэлэлцэн тохиролцогч тал нь өөрийн нутаг дэвсгэрт дижитал хяналтын төхөөрөмжийг энэхүү хавсралтын нэмэлт 1В-ийн дагуу нэвтрүүлэх явцын талаар Европын Эдийн Засгийн Комиссын Автотээврийн ажлын хэсгийн Нарийн бичгийн дарга нарын газарт мэдээлж байна.

(b) (a) хэсэгт тусгагдсан карт олгох асуудал Хэлэлцэн тохиролцогч талаас хүлээгдэж байвал энэхүү хэлэлцээрийн хавсралтын 14 дүгээр зүйлийн заалтыг энэхүү хавсралтын нэмэлт 1В-ийн дагуу дижитал хяналтын төхөөрөмжөөр тоноглогдсон тээврийн хэрэгслийг жолоодох шаардлагатай жолооч нарт хэрэглэнэ.

3. 1 дэх хэсэгт заасан нэмэлт, өөрчлөлт хүчин төгөлдөр болсноос хойш аливаа улс нэгдэн орох, эсхүл соёрхон баталсан тухай баримт бичгээ хадгалуулсан бол 1 дэх хэсэгт заасан хэрэгжүүлэх эцсийн хугацааг оруулан хэлэлцээрийг нэмэлт, өөрчлөлт орсноор хэрэглэнэ гэж үзнэ.

Хэрэв нэгдэн орох үйл явц нь 1 дэх хэсэгт заасан хэрэгжүүлэх эцсийн хугацаа дуусгавар болохоос 2 жилээс бага хугацаанд явагдах тохиолдолд тухайн улс соёрхон баталсан, эсхүл нэгдэн орох тухай баримт бичгээ хадгалуулах үедээ дижитал хяналтын төхөөрөмжийг өөрийн нутаг дэвсгэрт ашиглаж эхлэх огноог эх хадгалагчид мэдэгдэнэ. Тухайн улс түүний хувьд энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр үйлчилж эхлэх өдрөөс эхлэн 2 жилээс хэтрэхгүй шилжилтийн хугацааг ашиглаж болно. Эх хадгалагч энэ талаар Хэлэлцэн тохиролцогч бүх талд мэдэгдэнэ.

Өмнөх хэсгийн заалтыг 1 дэх хэсэгт заасан хэрэгжүүлэх 4 жилийн хугацаа дуусгавар болсны дараа аливаа улс нэгдэн орох тохиолдолд мөн хэрэглэнэ.

13bis²² дугаар зүйл **Шилжилтийн заалт**

Энэхүү хэлэлцээрийн хавсралтын 12 дугаар зүйлийн 7(a) болон 7(b) хэсгийн төгсгөлд заасан заалтыг энэхүү нэмэлт, өөрчлөлт хүчин төгөлдөр болсноос хойш 3 сарын дараа хэрэглэнэ.

²²6 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр хэлэлцүүлсэн.

14 дүгээр зүйл Төгсгөлийн заалт

1. Энэхүү хэлэлцээр нь Европын Эдийн Засгийн Комиссын гишүүн улсууд болон энэхүү Комиссын Үйл ажиллагааны дүрмийн 8 дахь хэсгийн дагуу зөвлөх үүрэгтэйгээр Комисст орсон улсад 1971 оны 3 дугаар сарын 31-ний өдөр хүртэл гарын үсэг зурахад, үүнээс хойш нэгдэн ороход нээлттэй байна.

2. Энэхүү хэлэлцээрийг соёрхон батална.

3. Соёрхон баталсан, эсхүл нэгдэн орох тухай баримт бичгийг Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад хадгалуулна.

4. Энэхүү хэлэлцээр нь түүнийг соёрхон баталсан, эсхүл нэгдэн орох тухай 8 дахь баримт бичгийг хадгалуулсан өдрөөс хойш нэг зуун наяд дахь өдөр хүчин төгөлдөр болно.

5. Энэхүү зүйлийн 4 дэх хэсэгт зааснаар хэлэлцээрийг соёрхон баталсан, эсхүл нэгдэн орох тухай 8 дахь баримт бичгийг хадгалуулсан өдрөөс хойш энэхүү хэлэлцээрийг соёрхон баталсан, эсхүл нэгдэн орсон улсын хувьд соёрхон баталсан, эсхүл нэгдэн орох тухай баримт бичгийг хадгалуулснаас нэг зуун наяд хоногийн дараа хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болно.

15 дугаар зүйл

1. Хэлэлцэн тохиролцогч аливаа тал Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад бичгээр мэдэгдэл хүргүүлснээр энэхүү хэлэлцээрийг цуцалж болно.

2. Цуцлалт нь дээрх мэдэгдлийг Ерөнхий нарийн бичгийн дарга хүлээн авсан өдрөөс хойш зургаан сарын дараа хүчин төгөлдөр болно.

16 дугаар зүйл

Энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсны дараа дараалсан арван хоёр сарын хугацаанд Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын тоо гурваас доош болвол энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр бус болно.

17²³ дугаар зүйл

1. Аливаа улс нь энэхүү хэлэлцээрт гарын үсэг зурах үедээ, эсхүл соёрхон баталсан, нэгдэн орох тухай баримт бичгээ хадгалуулах үедээ, эсхүл үүнээс хойш хэдийд ч тус улсын олон улсын харилцааг хариуцдаг нутаг дэвсгэрт бүхэлд нь, эсхүл зарим хэсэгт энэхүү хэлэлцээрийг хэрэглэх болсноо Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн

²³2 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр шинэчилсэн.

даргад мэдэгдэл хүргүүлэх замаар зарлаж болно. Энэхүү хэлэлцээр нь уг мэдэгдлийг Ерөнхий нарийн бичгийн дарга хүлээн авснаас хойш нэг зуун ная дахь өдрөөс эхэлж эсхүл, хэрэв тухайн өдөр хэлэлцээр хараахан хүчин төгөлдөр болоогүй байвал түүний хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн мэдэгдэлд дурдсан нутаг дэвсгэр, эсхүл нутаг дэвсгэрүүдэд үйлчилж эхэлнэ.

2. Энэхүү зүйлийн өмнөх хэсгийн дагуу энэхүү хэлэлцээрийн үйлчлэлийг тус улсын олон улсын харилцааг хариуцдаг нутаг дэвсгэрт хэрэглэх тухай мэдэгдэл гаргасан аливаа улс нь 15 дугаар зүйлийн заалтын дагуу энэхүү хэлэлцээрийг тухайн нутаг дэвсгэрийн хувьд тусад нь цуцалж болно.

18 дугаар зүйл

1. Энэхүү хэлэлцээрийг тайлбарлах, эсхүл хэрэглэхтэй холбоотойгоор хоёр, эсхүл түүнээс дээш Хэлэлцэн тохиролцогч талын хооронд үүссэн аливаа маргааныг аль болох тэдгээрийн хоорондын хэлэлцээгээр шийдвэрлэнэ.

2. Хэрэв маргаанд оролцогч Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын аль нэг ийнхүү хүсэлт гаргавал, хэлэлцээний замаар шийдвэрлэж чадаагүй аливаа маргааныг арбитра шилжүүлэх бөгөөд маргаанд оролцогч талууд харилцан тохиролцож томилсон нэг, эсхүл хэд хэдэн арбитрачид шилжүүлнэ. Хэрэв арбитраар маргаан шийдвэрлүүлэх тухай хүсэлт гаргаснаас хойш 3 сарын дотор нэг, эсхүл хэд хэдэн арбитрачийг томилох талаар маргаанд оролцогч талууд харилцан тохиролцоонд хүрээгүй бол эдгээр талуудын аль нь ч Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад маргааныг шийдвэрлүүлэх нэг арбитрач томилж өгөх хүсэлт хүргүүлж болно.

3. Өмнөх заалтын дагуу томилогдсон арбитрач, эсхүл арбитрачдын гаргасан шийдвэрийг маргаанд оролцогч талууд заавал биелүүлнэ.

19²⁴ дүгээр зүйл

1. Аливаа улс энэхүү хэлэлцээрт гарын үсэг зурах, соёрхон батлах, эсхүл нэгдэн орох үедээ 18 дугаар зүйлийн 2 болон 3 дахь хэсгийг заавал биелүүлэх ёстой гэж үзэхгүй байгаа талаар тайлбар хийж болно. Бусад Хэлэлцэн тохиролцогч тал ийм тайлбар хийсэн аливаа Хэлэлцэн тохиролцогч талтай холбоотойгоор эдгээр хэсгийн заалтыг заавал биелүүлэх ёстой гэж үзэхгүй.

2. Аливаа улс соёрхон баталсан, эсхүл нэгдэн орох тухай баримт бичгийг хадгалуулах үедээ энэхүү зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан тайлбараас өөр тайлбар хийх тохиолдолд Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн дарга өмнө нь хэлэлцээрийг соёрхон баталсан, эсхүл нэгдэн орох тухай баримт бичгээ хадгалуулсан, үүнээс хойш хэлэлцээрийг

²⁴2 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр шинэчилсэн.

цуцлаагүй улсуудад тайлбарын талаар мэдэгдэнэ. Мэдэгдэл хүргүүлснээс хойш 6 сарын дотор эдгээр улсаас аль нь ч уг тайлбарыг хүлээн авахтай холбоотой эсрэг байр суурь илэрхийлээгүй тохиолдолд түүнийг хүлээн зөвшөөрсөнд тооцно. Бусад тохиолдолд тайлбарыг хүлээн авахгүй бөгөөд хэрэв тайлбар хийсэн улс тайлбараа цуцлахгүй бол тухайн улсын энэхүү хэлэлцээрийг соёрхон баталсан, эсхүл нэгдэн орох тухай баримт бичиг хүчин төгөлдөр бус байна. Энэхүү хэсгийг хэрэглэхэд тэдгээрийн гаргасан тайлбарын улмаас соёрхон баталсан, эсхүл нэгдэн орсон нь хүчингүй болсон улсын эсэргүүцлийг үл харгалзана.

3. Тайлбар нь гарын үсэг зурах протоколд батлагдсан, эсхүл энэхүү зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасны дагуу тайлбар хийсэн, эсхүл энэхүү зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасны дагуу хийсэн тайлбар нь хүлээн зөвшөөрөгдсөн аливаа Хэлэлцэн тохиролцогч тал Ерөнхий нарийн бичгийн даргад мэдэгдэл хүргүүлснээр уг тайлбараа хэдийд ч цуцалж болно.

20²⁵ дугаар зүйл

1. Энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсноос хойш 3 жилийн дараа аливаа Хэлэлцэн тохиролцогч тал Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад мэдэгдэл хүргүүлж, энэхүү хэлэлцээрийг дахин хянах зорилгоор бага хурал хуралдуулах талаар хүсэлт гаргаж болно. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга Хэлэлцэн тохиролцогч бүх талд энэхүү хүсэлтийн талаар мэдэгдэх бөгөөд хэрэв Ерөнхий нарийн бичгийн даргын мэдэгдлийн өдрөөс хойш дөрвөн сарын дотор Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын гуравны нэгээс доошгүй нь хүсэлтийг зөвшөөрч байгаагаа мэдэгдсэн тохиолдолд хяналтын бага хурлыг хуралдуулна.

2. Өмнөх хэсгийн дагуу бага хурлыг хуралдуулах тохиолдолд Ерөнхий нарийн бичгийн дарга Хэлэлцэн тохиролцогч бүх талд мэдэгдэж, уг хурлаар хэлэлцүүлэх асуудлын талаарх саналаа 3 сарын дотор ирүүлэхийг хүснэ. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга бага хурал эхлэхээс дор хаяж 3 сарын өмнө хурлын хөтөлбөрийг эдгээр саналын хамт Хэлэлцэн тохиролцогч бүх талд хүргүүлнэ.

3. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга энэхүү зүйлийн дагуу хуралдах аливаа хуралд энэхүү хэлэлцээрийн 14 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт дурдсан бүх улсыг урина.

²⁵2 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр шинэчилсэн.

21²⁶ дугаар зүйл

1.Аливаа Хэлэлцэн тохиролцогч тал энэхүү хэлэлцээрт нэг, эсхүл хэд хэдэн нэмэлт, өөрчлөлт оруулахаар санал гаргаж болно. Санал болгож буй нэмэлт, өөрчлөлтийн бичвэрийг Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад хүргүүлэх бөгөөд тэрээр бичвэрийг Хэлэлцэн тохиролцогч бүх талд илгээж, энэхүү хэлэлцээрийн 14 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт дурдсан бусад бүх улсад мэдэгдэнэ.

2.Ерөнхий нарийн бичгийн дарга тухайн санал болгосон нэмэлт, өөрчлөлтийг мэдэгдсэн өдрөөс хойш зургаан сарын дотор Хэлэлцэн тохиролцогч аливаа тал Ерөнхий нарийн бичгийн даргад дараах зүйлийг мэдэгдэж болно. Үүнд:

(a) санал болгосон нэмэлт, өөрчлөлтөөс татгалзаж байгаа тухай; эсхүл

(b) саналыг хүлээн авахаар төлөвлөж байгаа хэдий ч тухайн улсад түүнийг хүлээн зөвшөөрөхөд шаардлагатай нөхцөл хараахан бүрдээгүй байгаа тухай.

3.Хэрэв Хэлэлцэн тохиролцогч тал Ерөнхий нарийн бичгийн даргад энэхүү зүйлийн 2 (b) хэсэгт дурдсан мэдэгдлийг илгээсэн боловч санал болгосон нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрсөн талаар Ерөнхий нарийн бичгийн даргад мэдэгдээгүй бол, тэрээр дээрх зургаан сарын хугацаа дуусгавар болсноос хойш есөн сарын дотор тухайн санал болгосон нэмэлт, өөрчлөлтөөс татгалзаж байгаагаа мэдэгдэж болно.

4.Хэрэв санал болгосон нэмэлт, өөрчлөлтөөс энэхүү зүйлийн 2 болон 3 дахь хэсэгт заасны дагуу татгалзаж буй тухай мэдэгдэл ирсэн бол тухайн нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрөхгүй бөгөөд хүчин төгөлдөр болохгүй.

5.Хэрэв санал болгосон нэмэлт, өөрчлөлтөөс энэхүү зүйлийн 2 болон 3 дахь хэсэгт заасны дагуу татгалзаж буй тухай мэдэгдэл ирээгүй бол тухайн нэмэлт, өөрчлөлтийг дор заасан өдрөөс эхлэн хүлээн зөвшөөрсөнд тооцно. Үүнд:

(a) Хэрэв энэхүү зүйлийн 2 (b) хэсэгт заасны дагуу Ерөнхий нарийн бичгийн даргад мэдэгдэл хүргүүлсэн Хэлэлцэн тохиролцогч тал байхгүй бол: энэхүү зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан зургаан сарын хугацаа дуусгавар болох өдөр;

(b) Хэрэв аливаа Хэлэлцэн тохиролцогч тал энэхүү зүйлийн 2 (b) хэсэгт заасны дагуу Ерөнхий нарийн бичгийн даргад мэдэгдэл хүргүүлсэн бол дараах хоёр өдрийн аль эхнийх:

- саналыг хүргүүлсэн бүх Хэлэлцэн тохиролцогч тал түүнийг хүлээн авч байгаа тухайгаа Ерөнхий нарийн бичгийн даргад мэдэгдсэн бөгөөд бүх мэдэгдэл нь энэхүү зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан зургаан сарын хугацаа дуусгавар болохоос өмнө ирсэн бол тус өдрийг дээр

²⁶2 болон 5 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр шинэчилсэн.

дурдсан зургаан сарын хугацаа дуусгавар болсон өдөр гэж тооцно;

- энэхүү зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасан есөн сарын хугацаа дуусгавар болох өдөр.

5. *bis* Нэмэлт, өөрчлөлтийн төслийн мэдэгдэл хүргүүлэх үе болон түүнийг хүлээн зөвшөөрсөнд тооцох үеийн хооронд аливаа улс энэхүү хэлэлцээрийн Хэлэлцэн тохиролцогч тал болох тохиолдолд Европын Эдийн Засгийн Комиссын Автотээврийн ажлын хэсгийн Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар аль болох эрт нэмэлт, өөрчлөлтийн төслийн талаар шинэ улсад мэдэгдэнэ. Энэхүү улс нь нэмэлт, өөрчлөлтийн эх хувийг Хэлэлцэн тохиролцогч бүх талд хүргүүлсэн өдрөөс зургаан сарын хугацаа дуусгавар болохоос өмнө татгалзах саналтай байвал Ерөнхий нарийн бичгийн даргад мэдэгдэж болно.

6. Хүлээн зөвшөөрсөн гэж үзсэн аливаа нэмэлт, өөрчлөлт нь түүнийг хүлээн зөвшөөрсөн гэж үзсэн өдрөөс 3 сарын дараа хүчин төгөлдөр болно.

7. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нь энэхүү зүйлийн 2 (а) хэсэгт заасны дагуу санал болгосон нэмэлт, өөрчлөлтөөс татгалзсан байр суурь байгаа эсэх, мөн энэхүү зүйлийн 2 (b) хэсэгт заасны дагуу нэг, эсхүл түүнээс дээш Хэлэлцэн тохиролцогч талаас мэдэгдэл хүлээн авсан эсэх талаар Хэлэлцэн тохиролцогч бүх талд аль болох шуурхай мэдэгдэнэ. Хэрэв тэрээр нэг, эсхүл түүнээс дээш Хэлэлцэн тохиролцогч талаас ийм мэдэгдлийг хүлээн авсан бол мэдэгдэл гаргасан Хэлэлцэн тохиролцогч тал, эсхүл Хэлэлцэн тохиролцогч талууд санал болгосон нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрсөн, эсхүл татгалзсан талаар Хэлэлцэн тохиролцогч бүх талд дараа нь мэдээлнэ.

8. Энэхүү зүйлийн 1-6 дахь хэсэгт тусгагдсан нэмэлт, өөрчлөлт оруулах журмаас хамааралгүйгээр Хэлэлцэн тохиролцогч бүх талын эрх бүхий байгууллага хоорондын хэлэлцээрээр энэхүү хэлэлцээрийн хавсралтад өөрчлөлт оруулж болно; хэрэв Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллага тухайн улсын дотоодын хууль тогтоомжийн дагуу хэлэлцээр байгуулахад тусгай эрх авах шаардлагатай, эсхүл хууль тогтоох байгууллагаас зөвшөөрөл авах шаардлагатай гэж мэдэгдвэл, шаардлагатай эрх олгогдсон, эсхүл зөвшөөрлийг авсан талаар Ерөнхий нарийн бичгийн даргад мэдэгдэх хүртэл хавсралтын өөрчлөлтөд холбогдох Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллагын зөвшөөрлийг өгсөн гэж үзэхгүй. Эрх бүхий байгууллага хоорондын хэлэлцээрт өөрчлөлт оруулсан хавсралтын хүчин төгөлдөр болох огноог тусгах бөгөөд шилжилтийн үед өөрчлөлт оруулсан хавсралттай зэрэгцэн хуучин хавсралт бүхэлдээ, эсхүл хэсэгчлэн хүчин төгөлдөр үйлчлэх талаар тусгаж болно.

22²⁷ дугаар зүйл

1. Энэхүү хэлэлцээрийн хавсралтын нэмэлт 1 болон 2-т энэхүү зүйлд заасан журмын дагуу нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болно.

2. Хэлэлцэн тохиролцогч талын хүсэлтээр энэхүү хэлэлцээрийн хавсралтын нэмэлт 1 болон 2-т оруулахаар санал болгосон аливаа нэмэлт, өөрчлөлтийг Европын Эдийн Засгийн Комиссын Автотээврийн Удирдах ажлын хэсэг хэлэлцэнэ.

3. Хэрэв нэмэлт, өөрчлөлтийг хуралд оролцсон гишүүдийн олонх баталбал, мөн энэхүү олонход хуралд оролцсон Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын олонх багтсан бол Ерөнхий нарийн бичгийн дарга Хэлэлцэн тохиролцогч бүх талын эрх бүхий байгууллагад нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрүүлэхээр хүргүүлнэ.

4. Мэдэгдэл хүргүүлсэн өдрөөс хойш 6 сарын дотор Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын эрх бүхий байгууллагуудын гуравны нэгээс цөөнх нь нэмэлт, өөрчлөлтөөс татгалзаж буй тухай Ерөнхий нарийн бичгийн даргад мэдэгдсэн бол нэмэлт, өөрчлөлтийг хүлээн зөвшөөрсөнд тооцно.

4. *bis* Нэмэлт, өөрчлөлтийн төслийн мэдэгдэл хүргүүлэх үе болон түүнийг хүлээн зөвшөөрсөнд тооцох үеийн хооронд аливаа улс энэхүү хэлэлцээрийн Хэлэлцэн тохиролцогч тал болох тохиолдолд Европын Эдийн Засгийн Комиссын Автотээврийн ажлын хэсгийн Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар аль болох эрт нэмэлт, өөрчлөлтийн төслийн талаар шинэ улсад мэдэгдэнэ. Энэхүү улс нь нэмэлт, өөрчлөлтийн эх хувийг Хэлэлцэн тохиролцогч бүх талд хүргүүлсэн өдрөөс хойш 6 сарын хугацаа дуусахаас өмнө аливаа татгалзсан санал байвал Ерөнхий нарийн бичгийн даргад мэдэгдэж болно.

5. Хүлээн зөвшөөрсөн аливаа нэмэлт, өөрчлөлтийг Ерөнхий нарийн бичгийн дарга Хэлэлцэн тохиролцогч бүх талд мэдэгдэх бөгөөд энэхүү нэмэлт, өөрчлөлт нь мэдэгдэл хүргүүлсэн өдрөөс хойш гурван сарын дараа хүчин төгөлдөр болно.

22 *bis*²⁸ дугаар зүйл Нэмэлт 1В-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулах журам

1. Энэхүү хэлэлцээрийн хавсралтын нэмэлт 1В-д тус зүйлд заасан журмын дагуу нэмэлт, өөрчлөлт оруулна.

2. Нэмэлт 1В-ийн оршил зүйлд оруулах нэмэлт, өөрчлөлтийн саналыг хуралд оролцсон Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын олонхын саналаар Европын Эдийн Засгийн Комиссын Автотээврийн ажлын хэсэг батална. Ийнхүү баталсан нэмэлт, өөрчлөлтийг ажлын хэсгийн Нарийн бичгийн дарга Хэлэлцэн тохиролцогч бүх талд мэдэгдэл хүргүүлэх

²⁷2 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр хэлэлцүүлж, дараа нь 5 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр шинэчилсэн.

²⁸5 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр хэлэлцүүлсэн.

зорилгоор Ерөнхий нарийн бичгийн даргад шилжүүлнэ. Энэхүү нэмэлт, өөрчлөлт нь Хэлэлцэн тохиролцогч талуудад мэдэгдэл хүргүүлсэн өдрөөс хойш гурван сарын дараа хүчин төгөлдөр болно.

3. Энэхүү хэлэлцээрийн 10 дугаар зүйлд дурдсаны дагуу (ЕЕС) 3821/85 дугаар тогтоолын Хавсралт IV*-ээс үүдэлтэй энэхүү хэлэлцээрт нийцүүлэн өөрчилсөн Нэмэлт 1В нь Европын Холбооны зүгээс энэхүү хавсралтад оруулах өөрчлөлтөөс шууд хамаарах бөгөөд энэхүү хавсралтад оруулсан аливаа нэмэлт, өөрчлөлтийг дараах нөхцөлийн үндсэн дээр нэмэлт 1В-д хэрэглэнэ. Үүнд:

- Европын Эдийн Засгийн Комиссын Автотээврийн ажлын хэсгийн Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар нь Хамтын нийгэмлэгийн тогтоолын IV хавсралтад орсон нэмэлт, өөрчлөлтийг Европын Хамтын нийгэмлэгийн Албан ёсны сэтгүүлд хэвлэсэн тухай Хэлэлцэн тохиролцогч бүх талын эрх бүхий байгууллагад албан ёсоор мэдэгдэхийн зэрэгцээ тус мэдээллийг холбогдох бичвэрийн хуулбарын хамт Ерөнхий нарийн бичгийн даргад хүргүүлнэ.
- Хэлэлцэн тохиролцогч талуудад мэдээллийг хүргүүлсэн өдрөөс хойш 3 сарын дараа эдгээр нэмэлт, өөрчлөлт нь нэмэлт 1В-ийн хувьд хүчин төгөлдөр болно.

4. Энэхүү хэлэлцээрийн хавсралтад нэмэлт, өөрчлөлт оруулах санал нь нэмэлт 1В-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулахаар байвал тус нэмэлтийн нэмэлт, өөрчлөлт нь хавсралтын нэмэлт, өөрчлөлтөөс өмнө хүчин төгөлдөр болохгүй байж болно. Энэ хүрээнд, нэмэлт 1В-ийн нэмэлт, өөрчлөлтийг хавсралтын нэмэлт, өөрчлөлттэй ижил хугацаанд оруулсан тохиолдолд тэдгээрийн хүчин төгөлдөр болох хугацаа нь 21 дүгээр зүйлд заасан журмыг хэрэглэсний дүнд гарах огноогоор тодорхойлогдоно.

22 ter²⁹ дүгээр зүйл

Нэмэлт 3-т нэмэлт, өөрчлөлт оруулах журам

1. Энэхүү хэлэлцээрийн хавсралтын нэмэлт 3-т дараах журмын дагуу нэмэлт, өөрчлөлт оруулна.

2. Энэхүү хэлэлцээрийн 12bis зүйлийн дагуу нэмэлт 3-т оруулах маягтын загвар, эсхүл одоо байгаа загварыг өөрчлөх аливаа саналыг батлуулахаар Европын Эдийн Засгийн Комиссын Автотээврийн ажлын хэсэгт хүргүүлнэ. Уг саналыг хуралд оролцсон Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын олонх дэмжсэн тохиолдолд саналыг хүлээн зөвшөөрсөнд тооцно.

²⁹* Комиссын 2002 оны 6 дугаар сарын 13-ны (ЕС) No.1360/2002 дугаар тогтоол (2002 оны 8 дугаар сарын 5-ны өдрийн OJ L 207 (2004 оны 3 дугаар сарын 13-ны өдрийн OJ L 77 засвар))-оор хамгийн сүүлд нэмэлт, өөрчлөлт орсноор.

6 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр хэлэлцүүлсэн.

Европын Эдийн Засгийн Комиссын Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нарын газар энэхүү хэлэлцээрийн Хэлэлцэн тохиролцогч бүх талын эрх бүхий байгууллагад ийнхүү батлагдсан аливаа нэмэлт, өөрчлөлтийн талаар албан ёсоор мэдэгдэхийн зэрэгцээ энэхүү мэдээллийг Ерөнхий Нарийн бичгийн даргад холбогдох бичвэрийн хуулбарын хамт хүргүүлнэ.

3. Ийнхүү батлагдсан аливаа маягтын загварыг энэхүү хэлэлцээрийн Хэлэлцэн тохиролцогч талуудад мэдээллийг хүргүүлсэн өдрөөс 3 сарын дараа ашиглаж болно.

23³⁰ дугаар зүйл

Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн дарга нь энэхүү хэлэлцээрийн 20 болон 21 дүгээр зүйлд заасан мэдэгдлийг хүргүүлэхээс гадна 14 дүгээр зүйлд дурдсан бүх улсад дараах зүйлийг мэдэгдэнэ. Үүнд:

(a) энэхүү хэлэлцээрийн 14 дүгээр зүйлийн дагуу хэлэлцээрийг соёрхон баталсан, эсхүл түүнд нэгдэн орсон тухай;

(b) 14 дүгээр зүйлийн дагуу энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болох огноо;

(c) энэхүү хэлэлцээрийн 15 дугаар зүйлийн дагуу хэлэлцээрийг цуцалсан тухай;

(d) 16 дугаар зүйлийн дагуу энэхүү хэлэлцээр дуусгавар болох тухай;

(e) энэхүү хэлэлцээрийн 17 дугаар зүйлийн дагуу хүлээн авсан мэдэгдэл;

(f) энэхүү хэлэлцээрийн 19 дүгээр зүйлийн дагуу хүлээн авсан мэдэгдэл болон тунхаглал;

(g) энэхүү хэлэлцээрийн 21 дүгээр зүйлд нийцсэн аливаа нэмэлт, өөрчлөлт хүчин төгөлдөр болох тухай.

24 дүгээр зүйл

Энэхүү хэлэлцээрийн гарын үсэг зурах протокол нь хэлэлцээртэй адил хугацаанд адил хүчинтэй байх бөгөөд түүний салшгүй хэсэгт тооцогдоно.

25³¹ дүгээр зүйл

Энэхүү хэлэлцээрийн эх хувийг 1971 оны 3 дугаар сарын 31-ний өдрөөс хойш Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад хадгалуулах бөгөөд тэрээр 14 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт дурдсан бүх улсад баталгаат хуулбарыг хүргүүлнэ.

³⁰2 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр шинэчилсэн.

³¹2 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр шинэчилсэн.

Хавсралт³²

Хяналтын төхөөрөмж Ерөнхий заалт I Бүлэг - Загварын баталгаа

1 дүгээр зүйл

Энэхүү бүлгийн зорилгод “хяналтын төхөөрөмж” гэж “хяналтын төхөөрөмж, эсхүл түүний бүрэлдэхүүн хэсэг”-ийг хэлнэ.

Үйлдвэрлэгч, эсхүл түүний төлөөлөгч хяналтын төхөөрөмжийн загвар, эсхүл бүртгэлийн хуудасны болон санах ойн картын загварыг батлуулах хүсэлтийг холбогдох техникийн тодорхойлолтын хамт Хэлэлцэн тохиролцогч талд хүргүүлнэ. Аливаа нэг загварын хяналтын төхөөрөмж, эсхүл нэг загварын бүртгэлийн хуудас, эсхүл санах ойн карттай холбоотой хүсэлтийг нэгээс илүү Хэлэлцэн тохиролцогч талд өгч болохгүй.

2 дугаар зүйл

Хэлэлцэн тохиролцогч тал нь бүтээгдэхүүний загвар батлагдсан анхны загвартай тохирч байгаа эсэхийг шалгаж, энэхүү хавсралтын нэмэлт 1, эсхүл 1В-д тусгагдсан шаардлагыг хангасан аливаа хяналтын төхөөрөмжийн загвар, эсхүл бүртгэлийн хуудасны болон санах ойн картын загварт загварын баталгаа олгоно.

Систем нь бүхэлдээ (хяналтын төхөөрөмж өөрөө, жолоочийн карт болон хурдны хайрцагны электрон холбоос) жолоо барьсан цагийн мэдээллийг өөрчлөх, эсхүл хуурамчаар үйлдэх оролдлогыг эсэргүүцэх чадвартай гэдгийг батлах хүртэл Нэмэлт 1В-д заасан хяналтын төхөөрөмжид загварын баталгаа олгогдохгүй байж болно. Үүнийг тогтоох шаардлагатай туршилтыг орчин үеийн хуурамчаар үйлдэх арга техникийг мэддэг мэргэжилтнүүд хийж гүйцэтгэнэ.

Батлагдсан загварт аливаа нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан тохиолдолд анхны загварын баталгаа олгосон Хэлэлцэн тохиролцогч талаас нэмэлт загварын баталгаа авна.

3 дугаар зүйл

Хэлэлцэн тохиролцогч талууд хүсэлт гаргагчид 2 дугаар зүйлд заасны дагуу баталгаа олгож буй хяналтын төхөөрөмжийн загвар, эсхүл бүртгэлийн хуудасны болон санах ойн картын загвар тус бүрд Нэмэлт 2-т үзүүлсэн загварт нийцсэн байх баталгааны тэмдгийг олгоно.

³²2 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр шинэчилж, 5 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр бүрэн шинэчилсэн.

4 дүгээр зүйл

Загварыг батлуулах хүсэлт хүлээн авсан Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллага баталсан, эсхүл батлахаас татгалзсан хяналтын төхөөрөмжийн загвар, эсхүл бүртгэлийн хуудасны болон санах ойн картын загвар тус бүртэй холбогдуулан Хэлэлцэн тохиролцогч бусад талын эрх бүхий байгууллагад олгосон загварын баталгааны гэрчилгээний хуулбарыг холбогдох техникийн тодорхойлолтын хуулбарын хамт нэг сарын дотор хүргүүлж, эсхүл баталгаа олгохоос татгалзсан тохиолдолд энэ талаар мөн эдгээр эрх бүхий байгууллагад мэдэгдэж, ийнхүү татгалзсан шийдвэр гаргах болсон шалтгааныг мэдэгдэнэ.

5 дугаар зүйл

1. Хэрэв 2 дугаар зүйлд заасны дагуу загварыг баталсан Хэлэлцэн тохиролцогч тал баталгааны тэмдэг бүхий тодорхой хяналтын төхөөрөмж, эсхүл бүртгэлийн хуудас, эсхүл санах ойн карт нь батлагдсан анхны загвартай тохирохгүй болохыг тогтоосон тохиолдолд бүтээгдэхүүний загварыг батлагдсан анхны загварт тохируулахад шаардлагатай арга хэмжээг авна. Шаардлагатай тохиолдолд загварын баталгааг цуцлах хүртэл арга хэмжээ авч болно.

2. Загварын баталгааг олгосон Хэлэлцэн тохиролцогч тал батлагдсан хяналтын төхөөрөмж, эсхүл бүртгэлийн хуудас, эсхүл санах ойн карт нь энэхүү хавсралт болон түүний нэмэлтэд нийцэхгүй байгаа, эсхүл ашиглалтын явцад өөрийн зориулалтад ашиглахад тохиромжгүй болохыг илэрхийлэх аливаа доголдлыг илрүүлсэн тохиолдолд загварын баталгааг цуцална.

3. Хэрэв загварын баталгаа олгосон Хэлэлцэн тохиролцогч талд өөр Хэлэлцэн тохиролцогч тал 1 болон 2 дахь хэсэгт дурдсан тохиолдлын аль нэгний талаар мэдэгдсэн бол 5 дахь хэсэгт заасныг баримтлан тухайн Хэлэлцэн тохиролцогч талтай зөвлөлдсөний дараа эдгээр хэсэгт заасан арга хэмжээг авна.

4. 2 дахь хэсэгт дурдсан тохиолдлын аль нэг үүссэн болохыг тогтоосон Хэлэлцэн тохиролцогч тал нь хяналтын төхөөрөмж, эсхүл бүртгэлийн хуудас, эсхүл санах ойн картыг дараагийн мэдэгдэл гарах хүртэл худалдаанд гаргах болон ашиглалтад оруулахыг хориглож болно. Анхдагч баталгаажуулалтаас чөлөөлөгдсөн хяналтын төхөөрөмж, эсхүл бүртгэлийн хуудас, эсхүл санах ойн карттай холбоотой 1 дэх хэсэгт дурдсан тохиолдол үүссэн бөгөөд хэрэв үйлдвэрлэгч зохих анхааруулга өгсний дараа төхөөрөмжийг батлагдсан загвар, эсхүл энэхүү хавсралтын шаардлагад нийцүүлээгүй бол мөн адил заалтыг хэрэглэнэ.

Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын эрх бүхий байгууллагууд ямар ч тохиолдолд 1, 2 болон 3 дахь хэсэгт заасны дагуу загварын баталгааг цуцалсан, эсхүл авч хэрэгжүүлсэн бусад арга хэмжээний талаар

нэг сарын дотор харилцан мэдэгдэх бөгөөд тухайн арга хэмжээг авах болсон шалтгааныг тодорхой заана.

5.Хэрэв загварыг баталсан Хэлэлцэн тохиролцогч тал түүнд мэдэгдсэн 1, эсхүл 2 дахь хэсэгт дурдсан аливаа тохиолдол гарсан эсэх талаар маргах тохиолдолд холбогдох Хэлэлцэн тохиролцогч талууд маргааныг шийдвэрлэхийг эрмэлзэнэ.

6 дугаар зүйл

1.Бүртгэлийн хуудасны загварыг батлуулах хүсэлт гаргагч нь хүсэлтдээ тухайн хуудсыг ашиглахаар төлөвлөж хуудсыг бүтээсэн хяналтын төхөөрөмжийн загвар, эсхүл загваруудыг тусгасан байх бөгөөд хуудасны загварын туршилтын зорилгоор тухайн загварын, эсхүл загваруудын тохирох төхөөрөмжийг гаргаж өгнө.

2.Хэлэлцэн тохиролцогч тал бүрийн эрх бүхий байгууллага нь бүртгэлийн хуудасны загварын гэрчилгээн дээр тухайн хуудасны загварыг ашиглаж болох хяналтын төхөөрөмжийн загвар, эсхүл загваруудыг заасан байна.

7 дугаар зүйл

Хэрэв хяналтын төхөөрөмж нь 3 дугаар зүйлд дурдсан баталгааны тэмдэгтэй, 9 дүгээр зүйлд дурдсан суурилуулалтын пайзтай бол Хэлэлцэн тохиролцогч аль ч тал хяналтын төхөөрөмж суурилуулсан аливаа тээврийн хэрэгслийг бүртгэхээс татгалзах, эсхүл ийм төхөөрөмжийг суурилуулсантай холбоотой аливаа шалтгаанаар тухайн тээврийн хэрэгслийг ашиглалтад оруулах, эсхүл ашиглахыг хориглож болохгүй.

8 дугаар зүйл

Энэхүү хавсралтад заасны дагуу хяналтын төхөөрөмжийн загвар, бүртгэлийн хуудасны болон санах ойн картын загварын баталгааг олгохоос татгалзсан, эсхүл цуцалсан бүх шийдвэрт уг шийдвэрийг гаргахад үндэслэсэн шалтгааныг тодорхой тусгасан байна. Шийдвэрийг холбогдох талд хүргүүлэхийн зэрэгцээ түүнд Хэлэлцэн тохиролцогч талын хууль тогтоомжийн дагуу эрхээ сэргээлгэх боломж байгаа талаар, мөн үүнийг ашиглах цаг хугацааны хязгаарын талаар мэдээлнэ.

II бүлэг - Суурилуулалт болон хяналт

9 дүгээр зүйл

1.Хяналтын төхөөрөмжийг зөвхөн тэрхүү зорилгоор Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын эрх бүхий байгууллагаас зөвшөөрсөн засвар, үйлчилгээний газар болон засвар, үйлчилгээний ажилтан хэрэв

Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллага хүсвэл холбогдох үйлдвэрлэгчийн саналыг сонссоны дараа суурилуулж, эсхүл засварлаж болно.

Зөвшөөрөгдсөн засвар, үйлчилгээний газар, эсхүл засвар, үйлчилгээний ажилтны картын хүчинтэй байх хугацаа нь нэг жилээс хэтрэхгүй байна.

Хэрэв зөвшөөрөгдсөн засвар, үйлчилгээний газар, эсхүл засвар, үйлчилгээний ажилтанд олгосон картын хугацааг сунгах шаардлагатай, эсхүл гэмтсэн, алдаатай ажиллаж буй, гээгдүүлсэн, хулгайлагдсан бол эрх бүхий байгууллага энэ талаар дэлгэрэнгүй мэдээлэл бүхий хүсэлтийг хүлээн авснаас хойш ажлын таван өдрийн дотор шинэ картыг олгоно. Хуучин картыг орлох шинэ картыг олгосон бол шинэ картанд “засвар, үйлчилгээний газар”-ын мэдээллийн дугаарыг өмнөхтэй ижил олгох боловч индексийн дугаарыг нэгээр нэмэгдүүлнэ. Картыг олгож буй эрх бүхий байгууллага нь гээгдүүлсэн, хулгайлагдсан, эсхүл доголдолтой картын бүртгэлийг хөтөлнө.

Хэлэлцэн тохиролцогч талууд зөвшөөрөгдсөн засвар, үйлчилгээний газар болон засвар, үйлчилгээний ажилтанд олгосон картыг хуурамчаар үйлдэхээс урьдчилсан сэргийлэх талаар шаардлагатай бүх арга хэмжээг авна.

2. Зөвшөөрөгдсөн засвар, үйлчилгээний газар, эсхүл засвар, үйлчилгээний ажилтан нь лац дээр тусгай тэмдэг тавихаас гадна нэмэлт 1В-ийн дагуу хяналтын төхөөрөмжид тухайлбал, баталгаажуулах шалгалт хийж гүйцэтгэхэд зориулан цахим аюулгүй байдлын өгөгдлийг оруулна. Хэлэлцэн тохиролцогч тал бүрийн эрх бүхий байгууллага нь ашигласан тэмдэг, цахим аюулгүй байдлын өгөгдөл, зөвшөөрөгдсөн засвар, үйлчилгээний газар болон засвар, үйлчилгээний ажилтанд олгосон картын бүртгэлийг хөтөлнө.

3. Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын эрх бүхий байгууллагууд зөвшөөрөгдсөн засвар, үйлчилгээний газар, эсхүл засвар, үйлчилгээний ажилтнуудын болон тэдэнд олгосон картын жагсаалт, түүнчлэн ашигласан тэмдгийн хуулбар болон цахим аюулгүй байдлын өгөгдөлд холбогдох шаардлагатай мэдээллийг харилцан илгээнэ.

4. Хяналтын төхөөрөмжийн суурилуулалтыг энэхүү хавсралтын шаардлагын дагуу хийж гүйцэтгэсэн болохыг баталгаажуулахын тулд нэмэлт 1 болон 1В-д тусгасан суурилуулалтын пайзыг ашиглана.

5. Эрх бүхий байгууллагаас зөвшөөрөгдсөн засвар, үйлчилгээний газар, эсхүл засвар, үйлчилгээний ажилтан нь энэхүү зүйлийн 1 дэх хэсгийн заалтын дагуу, эсхүл энэхүү хавсралтын нэмэлт 1, эсхүл 1В-д заасан тохиолдолд лацыг салгаж болно.

III бүлэг - Төхөөрөмжийг ашиглах 10 дугаар зүйл

Хэрэв жолооч Нэмэлт 1В-ийн дагуу хяналтын төхөөрөмжөөр тоноглогдсон тээврийн хэрэгслийг жолоодох шаардлагатай бол ажил олгогч болон жолооч нь нэг талаас хяналтын төхөөрөмж, нөгөө талаас жолоочийн картын зөв ажиллагаа, зохистой ашиглалтыг хангана.

11³³ дугаар зүйл

1. Ажил олгогч нь нэмэлт 1-ийн дагуу хяналтын төхөөрөмжөөр тоноглогдсон тээврийн хэрэгслийн жолоочид бүртгэлийн хуудас нь шинж чанарын хувьд хувийнх, мөн үйлчилгээний үргэлжлэх хугацаа, гэмтсэн, эсхүл эрх бүхий хяналтын ажилтан хурааж авсан хуудсыг солих үүргийг бодолцон хангалттай тооны бүртгэлийн хуудсыг олгоно. Ажил олгогч нь жолоочид зөвхөн тухайн тээврийн хэрэгсэлд суурилуулсан хяналтын төхөөрөмжид ашиглахад тохиромжтой, батлагдсан загварын хуудсыг олгоно.

Хэрэв тээврийн хэрэгсэл нь нэмэлт 1В-ийн дагуу хяналтын төхөөрөмжөөр тоноглогдсон бол ажил олгогч болон жолооч нь үйлчилгээний үргэлжлэх хугацааг харгалзан хяналт шалгалтын үеэр нэмэлт 1В-д дурдсан хүсэлтийн дагуу хэвлэлтийг алдаагүй зөв гүйцэтгэхийг хариуцна.

2. (а) Тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгч нь бүртгэлийн хуудас болон хэвлэмэл хуудсыг 12 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасны дагуу хэвлэгдсэн болгонд тэдгээрийг ашигласнаас хойш дор хаяж нэг жилийн хугацаанд он дарааллын дагуу, уншигдахуйц байдлаар хадгалах бөгөөд хүсэлт гаргасан холбогдох жолоочид хуулбарыг өгнө. Мөн тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгч нь хүсэлт гаргасан холбогдох жолоочид жолоочийн картаас татаж авсан мэдээллийн хуулбарыг болон эдгээр хуулбарыг хэвлэмэл хэлбэрээр өгнө. Бүртгэлийн хуудас, хэвлэмэл хуудас болон татаж авсан мэдээллийг аливаа эрх бүхий хяналтын ажилтны хүсэлтээр гаргаж өгнө.

(б) Энэхүү хавсралтын нэмэлт 1В-ийн дагуу хяналтын төхөөрөмжөөр тоноглогдсон тээврийн хэрэгсэл ашигладаг бөгөөд энэхүү хэлэлцээрийн хүрээнд хамаарах тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгч нь:

- (i) Хэлэлцэн тохиролцогч талын тогтоосон тогтмол хугацаанд бүх мэдээллийг тээврийн хэрэгслийн төхөөрөмж болон жолоочийн картаас татсан байх, мөн холбогдох мэдээллийг байнгын давтамжтайгаар татсан байхыг хариуцах бөгөөд ингэснээр тухайн тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн, эсхүл түүний төлөө хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагаатай холбоотой бүх мэдээллийг татсан байна;

³³б дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр шинэчилсэн.

(ii) Тээврийн хэрэгслийн төхөөрөмж болон жолоочийн картаас татаж авсан бүх мэдээллийг бүртгэл хийгдсэнээс хойш дор хаяж 12 сарын хугацаанд хадгалах, хэрэв хяналтын ажилтан шаардсан бол тэдгээр мэдээллийг тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн ажлын байрнаас шууд, эсхүл зайнаас авах боломжтой байхыг хангана.

Энэхүү дэд хэсгийн зорилгод “татаж авсан” гэдгийг нэмэлт 1В-ийн I бүлгийн (s) хэсэгт заасан тодорхойлолтын дагуу тайлбарлана.

3.Нэмэлт 1В-д тодорхойлсон жолоочийн картыг жолоочийн хүсэлтээр тухайн жолоочийн байнгын оршин суугаа газар бүхий Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллага олгоно.

Хэлэлцэн тохиролцогч тал нь энэхүү хэлэлцээрийн заалтад хамаарах болон түүний нутаг дэвсгэрт байнга оршин суудаг аливаа жолоочоос жолоочийн карттай байхыг шаардаж болно.

(a) Энэхүү хэлэлцээрийн зорилгод “байнгын оршин суугаа газар” гэж хүн хувийн болон ажил мэргэжлийн холбоо хамаарлаас шалтгаалан, эсхүл ажил мэргэжлийн холбоо хамаарал байхгүй хүний хувьд тухайн хүн болон түүний амьдардаг газрын хооронд нягт уялдаа холбоо байгааг харуулсан хувийн хэлхээ холбооны улмаас хуанлийн жил бүр дор хаяж 185 хоног амьдарч байгаа газрыг хэлнэ.

Гэхдээ ажлын холбоо хамаарал нь түүний хувийн хэлхээ холбооноос өөр газарт байх бөгөөд хоёр болон түүнээс дээш Хэлэлцэн тохиролцогч талд байрладаг өөр өөр газарт ээлжлэн амьдардаг хүний байнгын оршин суугаа газрыг түүний байнга буцаж очдог хувийн хэлхээ холбоо бүхий газраар тооцно. Хэрэв тухайн хүн Хэлэлцэн тохиролцогч талд тодорхой хугацаатай томилолтын улмаас амьдарч буй бол энэхүү сүүлийн нөхцөлийг хангахгүй байж болно.

(b) Жолооч өөрийн байнгын оршин суугаа газрыг өөрийн иргэний үнэмлэх, эсхүл хүчин төгөлдөр бусад баримт бичиг зэрэг зохих аргаар нотолно.

(c) Хэрэв жолоочийн картыг олгож буй Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллага нь (b) хэсэгт заасны дагуу гаргасан байнгын оршин суугаа газрын талаарх мэдүүлгийн үнэн зөв эсэхэд эргэлзэж буй бол, эсхүл тодорхой нарийвчилсан шалгалтын зорилгоор аливаа нэмэлт мэдээлэл, эсхүл нотлох баримт шаардаж болно.

(d) Картыг олгож буй Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллага нь хүсэлт гаргагчид хүчин төгөлдөр жолоочийн карт хараахан байхгүй гэдгийг аль болох баталгаажуулна.

4.(a) Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллага нь нэмэлт 1В-ийн заалтын дагуу жолоочийн картыг хувийнх болгож өгнө.

Жолоочийн картын хүчинтэй байх хугацаа таван жилээс хэтрэхгүй байна.

Жолооч нь зөвхөн нэг хүчин төгөлдөр жолоочийн карт эзэмшиж болно. Жолооч нь зөвхөн хувийн картаа ашиглах эрхтэй. Жолооч нь доголдолтой, эсхүл хүчинтэй байх хугацаа нь дууссан карт ашиглахгүй.

Жолоочийн хуучин картыг шинээр сольж олгоход шинэ картын дугаар нь хуучин картынхтай ижил байх боловч индексийн дугаарыг нэгээр өсгөнө. Картыг олгосон эрх бүхий байгууллага нь олгосон, хулгайлагдсан, гээгдүүлсэн болон доголдолтой жолоочийн картын бүртгэлийг дор хаяж тэдгээрийн хүчинтэй байх хугацаатай тэнцэх хугацаанд хөтөлнө.

Хэрэв жолоочийн карт гэмтсэн, алдаатай ажиллаж буй, эсхүл гээгдүүлсэн, хулгайлагдсан бол эрх бүхий байгууллага дэлгэрэнгүй хүсэлтийг хүлээн авснаас хойш ажлын таван өдрийн дотор картыг сольж олгоно.

Хүчинтэй байх хугацаа нь дуусах дөхөж буй картыг шинэчлэх хүсэлт гаргасан бөгөөд хүсэлтийг 12 дугаар зүйлийн (1) дэх хэсгийн 4 дэх дэд хэсэгт заасан хугацаанд илгээсэн бол эрх бүхий байгууллага картын хүчинтэй байх хугацаа дуусахаас өмнө шинэ картыг олгоно.

(b) Жолоочийн картыг зөвхөн хэлэлцээрийн заалтад хамаарах хүсэлт гаргагчид олгоно.

(c) Жолоочийн карт нь хувь хүнийх байна. Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллага картыг хуурамчаар үйлдсэн, эсхүл жолооч өөрийн эзэмшдэггүй картыг ашиглаж байгаа, эсхүл тухайн картыг хуурамч мэдүүлэг болон/эсхүл хуурамч баримт бичиг ашиглан авсан зэргийг олж тогтоогоогүй бол уг карт албан ёсоор хүчинтэй байх хугацаанд ямар ч шалтгаанаар картыг хүчингүй болгохгүй, эсхүл түдгэлзүүлэхгүй. Хэрэв карт олгосон Хэлэлцэн тохиролцогч талаас өөр Хэлэлцэн тохиролцогч тал картыг хүчингүй болгох, эсхүл түдгэлзүүлэх арга хэмжээг авсан бол тухайн тал картыг олгосон Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллагад картыг буцаан хүргүүлж, ийнхүү буцааж буй шалтгааныг тайлбарлана.

(d) Хэлэлцэн тохиролцогч талууд олгосон жолоочийн картыг харилцан хүлээн зөвшөөрнө.

Хэрэв Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талаас олгосон хүчин төгөлдөр жолоочийн карт эзэмшигч нь Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын нутаг дэвсгэрт байнга оршин суух тохиолдолд тэрээр өөрийн картыг адилтгах жолоочийн картаар солиулах хүсэлт гаргаж болно. Хэрэв хэвлэгдсэн карт хүчин төгөлдөр эсэхийг шалгах шаардлагатай тохиолдолд үүнийг картыг сольж буй Хэлэлцэн тохиролцогч тал хариуцна.

Картыг сольж буй Хэлэлцэн тохиролцогч тал хуучин картыг олгосон Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллагад картыг буцаан өгөх бөгөөд ийнхүү буцааж буй шалтгааныг мэдэгдэнэ.

(e) Хэрэв Хэлэлцэн тохиролцогч тал жолоочийн картыг нөхөж олгох, эсхүл сольж олгох тохиолдолд нөхөж олгосон болон сольсон, мөн дараа дараагийн удаа нөхөж олгосон болон шинэчилсэн талаарх бүртгэлийг тухайн Хэлэлцэн тохиролцогч тал хөтөлнө.

(f) Хэлэлцэн тохиролцогч талууд жолоочийн картыг хуурамчаар үйлдэхээс урьдчилан сэргийлэх талаар шаардлагатай бүх арга хэмжээг авна.

5.Хэлэлцэн тохиролцогч талууд энэхүү хавсралтын нэмэлт 1В-ийн дагуу хяналтын төхөөрөмжид бүртгэгдэж хадгалагдсан, энэхүү хэлэлцээрийн хэрэгжилтэд хяналт тавихад шаардлагатай мэдээлэл нь бүртгэгдсэнээс хойш 365 хоног хадгалагдах, мөн тэдгээрийг мэдээллийн аюулгүй байдал, үнэн зөв байдлыг хангасан нөхцөлд ашиглаж болохыг бататгана.

Хэлэлцэн тохиролцогч талууд хяналтын төхөөрөмжийг дамжуулан худалдах, эсхүл ашиглалтаас хасах нь нэн ялангуяа энэхүү хэсгийг хангалттай хэрэглэхэд саад учруулахгүй байх шаардлагатай бүх арга хэмжээг авна.

12³⁴ дүгээр зүйл

1. Жолооч нар бохирдсон, эсхүл гэмтсэн бүртгэлийн хуудас, эсхүл жолоочийн карт ашиглахгүй. Тиймээс хуудас болон жолоочийн карт зохих ёсоор хамгаалагдсан байна.

Бүртгэл хадгалсан хуудас, эсхүл жолоочийн картыг гэмтээсэн тохиолдолд жолооч нь гэмтсэн хуудас, эсхүл жолоочийн картыг тэдгээрийг нөхөх нөөц хуудас, эсхүл шаардлага хангасан хуудсанд хавсаргана.

Хэрэв жолоочийн карт гэмтсэн, алдаатай ажиллаж буй, гээгдүүлсэн, хулгайлагдсан бол жолооч хуанлийн 7 хоногийн дотор өөрийн байнгын оршин суугаа газар бүхий Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллагад нөхөж авах хүсэлт гаргана.

Хэрэв жолооч картаа шинэчилж авахыг хүсвэл, жолоочийн картын хүчинтэй байх хугацаа дуусахаас дор хаяж ажлын 15 өдрийн өмнө өөрийн байнгын оршин суугаа газар бүхий Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллагад хүсэлтээ гаргана.

2.(a) Жолооч жолоо барьж буй өдөр бүр тээврийн хэрэгслийг хариуцаж авсан мөчөөс эхлэн бүртгэлийн хуудас, жолоочийн картыг ашиглана. Өөрөөр зөвшөөрөөгүй л бол бүртгэлийн хуудас, эсхүл жолоочийн картыг ажлын цаг дуусахаас өмнө цуцалж болохгүй. Бүртгэлийн хуудас, эсхүл жолоочийн картыг зориулагдсан хугацаанаас нь илүү хугацаагаар ашиглаж болохгүй.

Хэрэв нэмэлт 1В-ийн дагуу хяналтын төхөөрөмжөөр тоногдсон тээврийн хэрэгслийн бүхээгт нэгээс олон жолооч байх тохиолдолд жолооч тус бүр өөрийн жолоочийн картыг тахографын зөв ховилд уншуулсан байхыг хариуцна.

(b) Хэрэв жолооч тээврийн хэрэгсэлдээ байхгүйн улмаас тээврийн хэрэгсэлд суурилуулсан хяналтын төхөөрөмжийг ашиглах боломжгүй бол 3 дугаар хэсгийн 2 дахь догол мөрийн (b), (c) болон (d) хэсэгт заасан хугацааг дараах байдлаар оруулна:

³⁴б дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр шинэчилсэн.

- i. Хэрэв тээврийн хэрэгсэл нэмэлт 1-ийн дагуу хяналтын төхөөрөмжөөр тоноглогдсон бол мэдээллийг гаргацтайгаар, хуудсыг бохирдуулахгүйгээр гараар, эсхүл автомат бүртгэлээр, эсхүл бусад аргаар бүртгэлийн хуудсанд оруулна; эсхүл
- ii. Хэрэв тээврийн хэрэгсэл нэмэлт 1В-ийн дагуу хяналтын төхөөрөмжөөр тоноглогдсон бол мэдээллийг бүртгэлийн төхөөрөмжид заасан гараар оруулах хэрэгслийг ашиглан жолоочийн картад оруулна.

(с) Тээврийн хэрэгсэлд нэгээс олон жолооч яваа тохиолдолд жолооч нар бүртгэлийн хуудсанд шаардлагатай өөрчлөлтийг оруулах бөгөөд ингэснээр 3 дугаар хэсгийн 2 дахь догол мөрийн (b), (c) болон (d)-д дурдсан мэдээлэл нь тээврийн хэрэгслийг жолоодон явж буй жолоочийн бүртгэлийн хуудсанд бүртгэгдэнэ.

3. Жолооч нь:

- хуудсанд дээр бүртгэгдсэн цаг нь тээврийн хэрэгсэл бүртгэлтэй улсын албан ёсны цагтай тохирч байхыг баталгаажуулна;
- дараах хугацааг тус тусад нь, тодорхой бүртгэх боломжийг олгох шилжүүлэх механизмыг ажиллуулна:

- (a). эсхүл ³⁵ тэмдгийн дор жолоо барих цаг;
- (b). эсхүл ³⁶ тэмдгийн дор ажлын бусад бүх цаг;
- (c). эсхүл ³⁷ тэмдгийн дор бусад боломжит хугацаа, тодруулбал:

- хүлээлгийн хугацаа, өөрөөр хэлбэл, жолооч зөвхөн тээврийн хэрэгслийг жолоодож эхлэх, эсхүл үргэлжлүүлэх, эсхүл өөр бусад ажил гүйцэтгэх дуудлагад хариулах зорилгоор ажлын байрандаа байх шаардлагатай хугацаа;
- тээврийн хэрэгсэл хөдөлгөөнд оролцож байхад жолоочийн хажууд өнгөрөөсөн хугацаа;
- тээврийн хэрэгсэл хөдөлгөөнд оролцож байхад унтаж амарсан хугацаа.

- (d) эсхүл ³⁸ тэмдгийн дор ажлын завсарлага болон өдрийн амралтын хугацаа.

4. Хэлэлцэн тохиролцогч тал бүр 3 дугаар хэсгийн 2 дахь догол мөрийн (b) болон (c)-д хамаарах бүх хугацааг өөрийн улсын нутаг дэвсгэрт бүртгэлтэй тээврийн хэрэгсэлд ашигласан бүртгэлийн хуудасны тэмдгийн дор бүртгэхийг зөвшөөрч болно.

5. Холбогдох багийн гишүүн тус бүр өөрийн бүртгэлийн хуудсанд дараах мэдээллийг оруулна. Үүнд:

- (a) ашиглах хуудасны эхэнд – өөрийн овог, нэр;
- (b) бүртгэлийн хуудсыг ашиглаж эхэлсэн газар, огноо, мөн ашиглаж дуусах газар, огноо;

(с) Хуудсанд бүртгэгдсэн анхны аяллын эхэнд болон дараа нь бүртгэлийн хуудсыг ашиглах явцад тээврийн хэрэгслийг сольсон тохиолдолд түүнд хуваарилагдсан тээврийн хэрэгсэл бүрийн бүртгэлийн дугаар;

(d) Гүйлтхэмжүүрийн заалт:

- хуудсанд бүртгэгдсэн анхны аяллын эхэнд;
- хуудсанд бүртгэгдсэн сүүлийн аяллын төгсгөлд;
- ажлын өдөр тээврийн хэрэгслийг сольсон бол (түүнд хуваарилагдсан тээврийн хэрэгслийн заалт, түүнд хуваарилагдах тээврийн хэрэгслийн заалт)

(e) Шаардлагатай тохиолдолд тээврийн хэрэгслийг сольсон цаг.

5. *bis*. Жолооч нь нэмэлт 1В-ийн дагуу өдөр бүр ажлаа эхлүүлж, дуусгаж байгаа улсын тэмдгийг хяналтын төхөөрөмжид оруулна.

Жолооч дээрх мэдээлэл оруулалтыг идэвхжүүлэх бөгөөд хэрэв хяналтын төхөөрөмж нь хиймэл дагуулын хяналтын системд холбогдсон бол мэдээлэл оруулалт нь бүхэлдээ гар аргын, эсхүл автомат байж болно.

6. Нэмэлт 1-д тодорхойлсон хяналтын төхөөрөмж нь эрх бүхий хяналтын ажилтан шаардлагатай бол төхөөрөмжийг нээсний дараа хуудсыг гэмтээхгүй, бохирдуулахгүй, мөн мэдээллийг гажуудуулахгүйгээр шалгалтаас өмнөх 9 цагт холбогдох бүртгэлтэй танилцах боломжтой байхаар хийгдсэн байна.

Түүнчлэн төхөөрөмж нь бүртгэл хийж байгаа гэдгийг түүний гэрийг нээхгүйгээр нягтлах боломжтой байхаар зохион бүтээгдсэн байна.

7.(a) Жолооч нэмэлт 1-ийн дагуу хяналтын төхөөрөмжөөр тоноглогдсон тээврийн хэрэгсэл жолоодож байгаа бол хяналтын ажилтан шаардсан үед дараах зүйлсийг гаргаж үзүүлэх боломжтой байна. Үүнд:

- (i) тухайн долоо хоногийн болон хуанлийн өмнөх 15 хоногт жолоочийн ашигласан бүртгэлийн хуудас;
- (ii) хэрэв эзэмшдэг бол өөрийн жолоочийн карт; болон
- (iii) энэхүү хэлэлцээрт шаардсаны дагуу тухайн долоо хоногт болон хуанлийн өмнөх 15 хоногт хийсэн аливаа гар бүртгэл болон хэвлэмэл хуудас.

Энэхүү хэлэлцээрийн 13 *bis* зүйлд заасан заалт хэрэглэх өдрөөс эхлэн дээрх (i) болон (iii) дахь заалтад заасан хугацаа нь тухайн өдрийг болон хуанлийн өмнөх 28 хоногийг хамарна.

(b) Хэрэв жолооч нэмэлт 1В-ийн дагуу хяналтын төхөөрөмжөөр тоноглогдсон тээврийн хэрэгсэл жолоодож байгаа бол хяналтын ажилтан шаардсан үед дараах зүйлсийг гаргаж үзүүлэх боломжтой байна. Үүнд:

- (i) өөрийн эзэмшдэг жолоочийн карт;
- (ii) энэхүү хэлэлцээрт шаардсаны дагуу тухайн долоо хоногт болон хуанлийн өмнөх 15 хоногт хийсэн аливаа гар бүртгэл болон хэвлэмэл хуудас;

(iii) нэмэлт 1-ийн дагуу хяналтын төхөөрөмжөөр тоноглогдсон тээврийн хэрэгслийг жолоодсон үеийн өмнөх дэд хэсэгт дурдсантай ижил хугацаанд холбогдох бүртгэлийн хуудас.

Энэхүү хэлэлцээрийн 13 bis зүйлд заасан заалтыг хэрэглэх өдрөөс эхлэн дээрх (ii) дахь заалтад заасан хугацаа нь тухайн өдөр болон хуанлийн өмнөх 28 хоногийг хамарна.

(с) Эрх бүхий хяналтын ажилтан бүртгэлийн хуудас, хяналтын төхөөрөмж болон жолоочийн картад бичигдсэн дэлгэцээр харагдах, эсхүл хэвлэсэн мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийх, эсхүл энэ нь боломжгүй тохиолдолд 13 дугаар зүйлийн (2) болон (3) дахь хэсэгт заасан зэрэг заалтын зөрчлийг тайлбарлах аливаа бусад нэмэлт баримт бичигт дүн шинжилгээ хийх замаар хэлэлцээрийн хэрэгжилтийг шалгаж болно.

8.Нэмэлт 1В-д тодорхойлсон хяналтын төхөөрөмжийн хэвлэмэл хуудас, эсхүл жолоочийн карт, эсхүл хяналтын төхөөрөмжид хадгалагдсан, бүртгэлийн хуудсанд бүртгэгдсэн мэдээллийг устгах, нуун дарагдуулах, хуурамчаар үйлдэхийг хориглоно. Мэдээлэл болон/эсхүл хэвлэсэн мэдээллийг устгах, нуун дарагдуулах, хуурамчаар үйлдэхэд хүргэж болзошгүй хяналтын төхөөрөмж, эсхүл жолоочийн карт, эсхүл бүртгэлийн хуудсыг ашиглах гэсэн аливаа оролдлогыг мөн адил хориглоно. Тээврийн хэрэгсэлд дурдсан оролдлогыг гүйцэтгэхэд ашиглаж болох ямар ч тоног төхөөрөмж байх ёсгүй.

13³⁵дүгээр зүйл

1.Хяналтын төхөөрөмж эвдэрсэн, эсхүл ажиллагаа нь доголдсон тохиолдолд ажил олгогч нь зөвшөөрөгдсөн засвар, үйлчилгээний газар, эсхүл засвар, үйлчилгээний ажилтнаар нөхцөл байдал боломжтой болсон даруйд засварлуулна.

Хэрэв эвдэрсэн, эсхүл доголдолтой ажиллагааг илрүүлсэн өдрөөс тоолоход нэг долоо хоногийн дотор тээврийн хэрэгсэл ажлын байрандаа буцаж очих боломжгүй бол засварыг замд нь хийнэ.

Өмнөх дэд хэсгүүдэд заасны дагуу эвдрэл, доголдолтой ажиллагааг засаж залруулаагүй тохиолдолд Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын авах арга хэмжээ нь эрх бүхий байгууллагадаа тээврийн хэрэгслийг ашиглахыг хориглох эрхийг олгож болно.

2.(а) Хэрэв төхөөрөмж засагдах боломжгүй, эсхүл доголдолтой байвал жолооч нь бүртгэлийн хуудас, эсхүл хуудсуудад, эсхүл бүртгэлийн хуудас болон жолоочийн картад хавсаргах зохих хуудсанд тэмдэглэн, өөрийн гарын үсгийг оруулан,түүнийг таньж болох мэдээлэл (жолоодох эрхийн үнэмлэх дээрх овог нэр, дугаар, эсхүл жолоочийн карт дээрх овог нэр, дугаар), хяналтын төхөөрөмжид бүртгэгдээгүй, эсхүл зөв хэвлэгдээгүй өөр өөр хугацааны талаарх бүх мэдээллийг оруулна.

³⁵б дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр шинэчилсэн.

(b) Хэрэв жолоочийн карт гэмтсэн, алдаатай ажиллаж буй, гээгдүүлсэн, хулгайлагдсан, эсхүл жолоочийн эзэмшилд байхгүй бол жолооч нь:

(i) Аяллын эхэнд жолоодож буй тээврийн хэрэгслийнхээ дэлгэрэнгүй мэдээллийг хэвлэн гаргаж, уг хэвлэмэл хуудсанд дараах мэдээллийг оруулна. Үүнд:

- Гарын үсгийг оруулан жолоочийг таньж болох мэдээлэл (жолоодох эрхийн үнэмлэх дээрх овог нэр, дугаар, эсхүл жолоочийн карт дээрх овог нэр, дугаар);
- 12 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн хоёр дахь догол мөрийн (b), (c) болон (d)-д дурдсан хугацаа.

(ii) Аяллын төгсгөлд хяналтын төхөөрөмжид бүртгэгдсэн цаг, хугацааны талаарх мэдээллийг хэвлэн гаргаж, аяллын эхэнд хэвлэмэл хуудсыг хэвлэснээс хойш тахографт бичигдээгүй бусад ажлын хугацаа, амралт болон боломжит хугацааг бүртгэн, уг баримт бичигт гарын үсгийг оруулан жолоочийг таньж болох мэдээлэл (жолоодох эрхийн үнэмлэх дээрх овог нэр, дугаар, эсхүл жолоочийн карт дээрх овог нэр, дугаар)-ийг оруулна.

3.Хэрэв жолоочийн карт гэмтсэн, эсхүл алдаатай ажиллаж буй бол жолооч өөрийн байнгын оршин суугаа газар бүхий Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллагад буцааж өгнө. Жолоочийн картыг хулгайд алдсан бол уг хулгайн хэрэг гарсан улсын эрх бүхий байгууллагад албан ёсоор мэдэгдэнэ.

Жолоочийн картыг гээгдүүлсэн бол картыг олгосон Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллагад албан ёсоор мэдэгдэх бөгөөд хэрэв карт олгосон Хэлэлцэн тохиролцогч тал болон байнгын оршин суугаа газар бүхий Хэлэлцэн тохиролцогч тал нь өөр бол байнгын оршин суугаа газар бүхий Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллагад албан ёсоор мэдэгдэнэ.

Жолооч нь тухайн хугацаанд картаа үзүүлэх, эсхүл ашиглах боломжгүй гэдгээ нотолж чадах тохиолдолд тээврийн хэрэгслийг түүний ажлын байранд буцаан хүргэх зайлшгүй шаардлагатай үед хамгийн ихдээ хуанлийн 15 хоног, эсхүл үүнээс урт хугацаанд тээврийн хэрэгслийг картгүйгээр үргэлжлүүлэн жолоодож болно.

Хэрэв жолоочийн байнгын оршин суугаа газар бүхий Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллага нь түүний картыг олгосон эрх бүхий байгууллагаас өөр бөгөөд тэрээр картыг шинэчлэн олгох, нөхөж олгох, эсхүл солих хүсэлт авсан бол хуучин картыг олгосон эрх бүхий байгууллагад картыг шинэчлэн олгох, нөхөн олгох, эсхүл сольж олгох болсон тодорхой шалтгааныг мэдэгдэнэ.

14 дүгээр зүйл

1. Хэлэлцээрийн 13 дугаар зүйлийн 2 (b) хэсэгт заасны дагуу Хэлэлцэн тохиролцогч талд бүртгэлтэй тээврийн хэрэгсэл жолоодож байгаа бөгөөд түүнд эрх бүхий байгууллагаас хараахан жолоочийн карт олгоогүй, мөн энэхүү зүйлийн 1 дэх хэсэгт дурдсан шилжилтийн хугацаанд энэхүү хавсралтын нэмэлт 1В-ийн дагуу дижитал хяналтын төхөөрөмжөөр тоноглогдсон тээврийн хэрэгсэл жолоодон олон улсын замын хөдөлгөөнд оролцож байгаа жолооч нь хяналтын ажилтан шаардсан үед тухайн долоо хоногийн бүртгэлийн хуудас болон/эсхүл хэвлэмэл хуудсыг, мөн ямар ч тохиолдолд өмнөх долоо хоногт тээврийн хэрэгсэл жолоодсон сүүлийн өдрийн бүртгэлийн хуудас болон/эсхүл хэвлэмэл хуудсыг үзүүлэх боломжтой байна.

2. 1 дэх хэсгийг жолоочийн карт заавал ашиглах шаардлагатай улсад бүртгэлтэй тээврийн хэрэгслийн жолоочид хэрэглэхгүй. Гэхдээ жолооч хяналтын ажилтан ийнхүү шаардсан үед хэвлэмэл хуудсыг гаргаж үзүүлнэ.

3. 1 дэх хэсэгт дурдсан хэвлэмэл хуудсанд түүний гарын үсгийг оруулан жолоочийг таньж болох мэдээлэл (жолоодох эрхийн үнэмлэх дээрх овог нэр, дугаар)-ийг тэмдэглэсэн байна.

Нэмэлт 1³⁶

Хийц, туршилт, суурилуулалт болон үзлэгт тавигдах шаардлага I. Тодорхойлолт

Энэхүү нэмэлтэд:

a) “хяналтын төхөөрөмж” гэж тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн болон жолоочийн ажлын тодорхой хугацааны талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг автоматаар, эсхүл хагас автоматаар бүртгэж, харуулах, тээврийн хэрэгсэлд суурилуулах зориулалттай төхөөрөмжийг хэлнэ.

b) “бүртгэлийн хуудас” гэж хяналтын төхөөрөмж дотор байрлуулдаг, түүний тэмдэглэгээ хийдэг төхөөрөмж нь бүртгэх мэдээллийг тасралтгүй бүртгэдэг, бүртгэгдсэн мэдээллийг хүлээн авах болон хадгалахад зориулагдсан хуудсыг хэлнэ.

c) “хяналтын төхөөрөмжийн тогтмол” гэж 1 км явсан зайн мэдээллийг бүртгэх, харуулахад шаардлагатай оролтын дохионы хэмжээг харуулсан тоон утгыг хэлнэ. Энэхүү тогтмол нь километр тутамд эргэлт ($k = \dots \text{ rev/km}$), эсхүл километр тутамд импульс ($k = \dots \text{ imp/km}$)-ээр илэрхийлэгдэнэ.

d) “тээврийн хэрэгслийн шинж чанарын үзүүлэлтийн коэффициент” гэж тээврийн хэрэгсэл туршилтын хэвийн нөхцөлд 1 км зайг туулах үед

³⁶2 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр шинэчилсэн.

хяналтын төхөөрөмж (хурдны хайрцгийн гарах гол, эсхүл тэнхлэг)-тэй холбогдсон тээврийн хэрэгслийн хэсгээс гарсан гаралтын дохионы тоон утгыг хэлнэ. (энэхүү нэмэлтийн VI бүлгийн 4 дэх хэсгийг үзнэ үү) Шинж чанарын үзүүлэлтийн коэффициентийг км тутам дахь эргэлт ($W=rev/km$)-ээр, эсхүл км тутам дахь импульс ($W= \dots imp/km$)-ээр илэрхийлнэ;

е) “дугуйн тойргийн ашигтай урт” гэж нэг бүтэн эргэлтийн үед тээврийн хэрэгслийг хөдөлгөж буй хэд хэдэн дугуй (хөтлөх дугуй)-ны явсан зайн дундаж уртыг хэлнэ. Эдгээр зайн хэмжилтийг туршилтын хэвийн нөхцөлд хийх (энэхүү нэмэлтийн VI бүлгийн 4 дэх хэсгийг үзнэ үү) бөгөөд дараах хэлбэрээр илэрхийлнэ: $1= \dots$ мм.

II. Хяналтын төхөөрөмжийн ерөнхий үзүүлэлт, ажиллагаа

Хяналтын төхөөрөмж нь дараах зүйлсийг бүртгэх боломжтой байна. Үүнд:

1. Тээврийн хэрэгслийн явсан зай;
2. Тээврийн хэрэгслийн хурд;
3. Жолоо барих цаг;
4. Ажлын бусад цаг, эсхүл боломжит хугацаа;
5. Ажлын завсарлага болон өдрийн амралтын хугацаа;
6. Бүртгэлийн хуудсыг агуулсан гэрийг онгойлгох үйлдэл;
7. Зай болон хурд мэдрэгчээс цахилгаанаар дамжуулсан дохиогоор ажилладаг электрон хяналтын төхөөрөмжийн хувьд бүртгэлийн төхөөрөмж болон зай болон хурд мэдрэгчийн цахилгаан хангамж (гэрэлтүүлгээс бусад)-ийн 100 миллисекундээс хэтрэх аливаа тасалдал, мөн зай болон хурд мэдрэгч рүү очих дохионы аливаа тасалдал.

Хоёр жолоочтой тээврийн хэрэгслийн хувьд хяналтын төхөөрөмж нь 3, 4 болон 5 дахь хэсэгт заасан хугацааны мэдээллийг хоёр тусдаа бүртгэлийн хуудсан дээр нэгэн зэрэг боловч тус тусад нь бүртгэх боломжтой байна.

III. Хяналтын төхөөрөмжийн хийцэд тавигдах шаардлага

А. Ерөнхий зүйл

1. Хяналтын төхөөрөмж дараах зүйлсийг багтаана. Үүнд:
 - (a) Доорх зүйлсийг харуулах хянах самбар:
 - Явсан зай (зай хэмжүүр);
 - Хурд (хурд хэмжүүр);
 - Хугацаа (цаг).
 - (b) Доорх зүйлсээс бүрдэх бүртгэх хэрэгсэл:
 - Явсан зай хэмжүүр;
 - Хурд хэмжүүр;
 - III бүлгийн C4 хэсэгт дурдсан шаардлагыг хангасан нэг,

эсхүл хэд хэдэн цаг хэмжүүр.

(с) Дараах зүйлсийг бүртгэлийн хуудсан дээр тус тусад нь тэмдэглэн харуулах хэрэгсэл:

- Уг хуудсыг агуулагч гэрийг онгойлгох үйлдэл бүр;
- II бүлгийн 7 дахь хэсэгт заасан электрон хяналтын төхөөрөмжийн хувьд цахилгаан тэжээлийг дахин залгах хүртэл хяналтын төхөөрөмжийн цахилгаан хангамж (гэрэлтүүлгээс бусад)-ийн 100 миллсекундээс хэтрэх аливаа тасалдал;
- II бүлгийн 7 дахь хэсэгт заасан электрон хяналтын төхөөрөмжийн хувьд зайн болон хурдны мэдрэгчийн цахилгаан хангамжийн 100 миллсекундээс хэтрэх тасалдал болон зай болон хурд мэдрэгч рүү очих дохионы аливаа тасалдал;

2. Дээр дурдсанаас бусад нэмэлт төхөөрөмжийг төхөөрөмжид оруулах нь зайлшгүй шаардлагатай төхөөрөмжийн зөв ажиллагаа болон саад учруулах ёсгүй.

Хяналтын төхөөрөмжид загварын баталгаа авахад аливаа нэмэлт хэрэгслийг бүрэн хүргүүлнэ.

3. Материал

(а) Хяналтын төхөөрөмжийн бүх бүрэлдэхүүн хэсэг нь хангалттай баг бөх, даралт тэсвэрлэх чадвартай, мөн цахилгаан болон соронзон шинж чанарын хувьд тогтвортой материалаар хийгдсэн байна.

(б) Хяналтын төхөөрөмжийн бүрэлдэхүүн хэсэгт, эсхүл түүнийг үйлдвэрлэхэд ашигласан материалын шинж чанарт аливаа өөрчлөлт оруулах тохиолдолд үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэхээс өмнө хяналтын төхөөрөмжид загварын баталгаа олгосон эрх бүхий байгууллагаас баталгаа авахаар хүргүүлнэ.

4. Явсан зайг хэмжих

Явсан зайг дор дурдсаны дагуу хэмжиж, бүртгэж болно. Үүнд:

- урагшлах, ухрах хөдөлгөөний аль алиныг оруулах; эсхүл
- зөвхөн урагшлах хөдөлгөөнийг оруулах.

Ухрах хөдөлгөөний аливаа бүртгэл нь бусад бүртгэлийн тодорхой, үнэн зөв байдалд нөлөөлөх ёсгүй.

5. Хурдыг хэмжих

(а) Хурдыг хэмжих хязгаар нь загварын баталгааны гэрчилгээнд заасны дагуу байна.

(б) Хэмжих хэрэгслийн чөлөөт хэлбэлзлийн давтамж болон сааруулагч нь хурдыг бүртгэж, харуулах хэрэгсэл нь хэмжих хязгаарын дотор, зөвшөөрөгдсөн хүлцэх хязгаарын хүрээнд $2\text{m}/\text{s}^2$ хүртэлх хурдны өөрчлөлтийг хүлцэх боломжтой байхаар байна.

6. Цаг хэмжих (цаг)

(а) Цагийг шинээр эхлүүлэх механизмын удирдлага нь бүртгэлийн хуудсыг агуулсан гэргий дотор байрлана: уг гэрийг онгойлгох үйлдэл бүр хуудсанд автоматаар бүртгэгдэнэ.

(b) Хэрэв бүртгэлийн хуудсыг урагш хөдөлгөгч механизмыг цагаар удирддаг бол цагийг бүрэн буцааж ухраасны дараа уг цагийн зөв ажиллах хугацаа нь төхөөрөмжийн хамгийн их хуудас ачаалалд хамаарах бүртгэл хийх хугацаанаас дор хаяж 10%-иар их байна.

7. Гэрэлтүүлэг болон хамгаалалт

(a) Хяналтын төхөөрөмжийн хянах самбар нь зохих хурц гэрэлгүй гэрэлтүүлэгчтэй байна.

(b) Ашиглалтын хэвийн нөхцөлд хяналтын төхөөрөмжийн бүх дотоод хэсгүүд тоос, чийгнээс хамгаалагдсан байна. Түүнчлэн тэдгээр нь зөвшөөрөлгүй нэвтрэхээс хамгаалах лацдаж болох гэртэй байна.

В. Хянах самбар

1. Явсан зайг заагч (Зай хэмжүүр)

(a) Хяналтын төхөөрөмж дээр явсан зайг харуулах хамгийн бага шатлалын утга нь 0.1 км байна. Гектометрийг харуулсан тоо нь бүтэн километрийг харуулснаас тодорхой ялгагдахаар байна.

(b) Зай хэмжүүр дээрх тоо нь тод харагдахуйц байх бөгөөд өндөр нь хамгийн багадаа 4 мм байна.

(c) Зай хэмжүүр нь дор хаяж 99,999.9 км хүртэл заах чадвартай байна.

2. Хурд заагч (хурд хэмжүүр)

(a) Хурдны хуваарь нь хэмжих хязгаарын хүрээнд цагт 1, 2, 5, эсхүл 10 км/ц-ийн нарийвчлалаар шаталсан байна. Хурдны шатлалын утга (дараалсан хоёр тэмдэг хоорондох зай) хуваарь дээр заасан хамгийн дээд хурдны 10 хувиас хэтрэх ёсгүй.

(b) Хэмжих хязгаараас хэтэрсэн хэсгийг тоогоор тэмдэглэх шаардлагагүй.

(c) Хуваарь дээр 10 км/ц-ийн хурдны зөрүүг харуулах зай тус бүрийн урт нь 10 мм-ээс багагүй байна.

(d) Зүүтэй заагчийн хувьд зүү болон хяналтын төхөөрөмжийн нүүр хоорондын зай 3 мм-ээс хэтрэхгүй байна.

3. Цаг заагч (цаг)

Цаг заагч нь хяналтын төхөөрөмжийн гаднаас харагдах бөгөөд тодорхой, ойлгомжтой, эргэлзээгүй заалтыг харуулна.

С. Бүртгэх хэрэгсэл

1. Ерөнхий зүйл

(а) Бүх төхөөрөмж нь бүртгэлийн хуудасны хэлбэр (тууз, эсхүл диск)-ээс үл хамааран цагийн зааж буй цаг болон хуудас дээрх цаг заасан тэмдэг хоорондоо таарч байхыг хангах бүртгэлийн хуудсыг зөв оруулах боломж олгосон тэмдэгтэй байна.

(б) Бүртгэлийн хуудсыг хөдөлгөгч механизм нь бүртгэлийн хуудас жигд хөдөлдөг, чөлөөтэй орж, гардаг байхыг хангасан байна.

(с) Дискэн хэлбэр бүхий бүртгэлийн хуудасны хувьд, урагш хөдөлгөгч хэрэгслийг цагийн механизмаар удирдана. Энэ тохиолдолд хуудасны эргэх хөдөлгөөн нь хурдны бүртгэлийн талбайн захын цэгийг тэмдэглэсэн цагирагийн дотоод ирмэгт хэмжигдэх бөгөөд хамгийн багадаа цагт 7 мм/ц хурдтай, тасралтгүй, жигд байна.

Хуудсыг урагш хөдөлгөх хэрэгслийг цагийн механизмаар удирддаг туузан хэлбэр бүхий төхөөрөмжийн хувьд, урагшлах шугаман хөдөлгөөний хурд дор хаяж 10мм/ц байна.

(а) Явсан зай, тээврийн хэрэгслийн хурд болон бүртгэлийн хуудас, эсхүл хуудсуудыг агуулсан гэрийг онгойлгох үйлдэл бүр автоматаар бүртгэгдэнэ.

2. Явсан зайг бүртгэх

(а) Явсан зайн км бүрийг бүртгэлд харгалзах кординат дээр дор хаяж 1 мм-ийн өөрчлөлтөөр илэрхийлнэ.

(б) Хурд хэмжих хязгаарын дээд хязгаарт хүрсэн үед ч зайн бүртгэл нь тод уншигдахуйц байна.

3. Хурдыг бүртгэх

(а) Бүртгэлийн хуудасны хэлбэрээс үл хамааран, хурдыг бүртгэх зүү нь бүртгэлийн хуудасны хөдөлгөөний чиглэлд шулуун шугамаар, зөв өнцгөөр хөдөлж байх ёстой.

Гэхдээ дараах нөхцөлийг хангасан тохиолдолд зүүний хөдөлгөөн муруй байж болно. Үүнд:

- Зүүний зурсан мөр нь хурдыг бүртгэхэд зориулсан талбайн дундаж тойрогтой (хуудас нь диск хэлбэртэй тохиолдолд), эсхүл тэнхлэгтэй (хуудас нь туузан хэлбэртэй тохиолдолд) перпендикуляр байна.
- Бүртгэлийн хуудасны хэлбэрээс үл хамааран, зүүний зурсан мөрийн муруйлтын радиус болон хурдыг бүртгэхэд зориулсан талбайн өргөн хоорондын харьцаа 2.4:1-ээс багагүй байна.
- Цагийн хуваарь дээрх тэмдэглэгээ нь зүүний зурсан мөртэй ижил радиустай муруй хэлбэрээр бүртгэлийн талбайг дайран гарна.Цагийн хуваарь дээрх тэмдэглэгээ хоорондын зай нь 1 цагаас илүүгүй хугацааг илэрхийлнэ.

Бүртгэлд 10 км/ц-ийн хурдны өөрчлөлт бүрийг харгалзах координатад хамгийн багадаа 1.5 мм-ийн нарийвчлалаар илэрхийлнэ.

4. Цагийг бүртгэх

(а) Хяналтын төхөөрөмж нь жолоо барих цагийг үргэлж автоматаар бүртгэж байхаар хийгдсэн байх бөгөөд шаардлагатай тохиолдолд шилжүүлэх төхөөрөмжийг ашиглан бусад хугацааг тусад нь дараах байдлаар бүртгэх боломжтой байна. Үүнд:

(i) тэмдгийн дор жолоо барих цаг;

(ii) тэмдгийн дор ажлын бусад бүх цаг;

(iii) бусад боломжит хугацаа, тодруулбал:

- Хүлээлгийн хугацаа, өөрөөр хэлбэл, жолооч зөвхөн тээврийн хэрэгслийг жолоодож эхлэх, эсхүл үргэлжлүүлэх, эсхүл өөр бусад ажил гүйцэтгэх дуудлагад хариулах зорилгоор ажлын байрандаа байх шаардлагатай хугацаа;
- тээврийн хэрэгсэл хөдөлгөөнд оролцож байхад жолоочийн хажууд өнгөрөөсөн хугацаа;
- тээврийн хэрэгсэл хөдөлгөөнд оролцож байхад унтаж амарсан хугацаа.

(iv) тэмдгийн дор ажлын завсарлага болон өдрийн амралтын хугацаа.

Хэлэлцэн тохиролцогч тал бүр дээрх (ii) болон (iii) дахь хэсэгт заасан бүх хугацааг өөрийн улсын нутаг дэвсгэрт бүртгэлтэй тээврийн хэрэгсэлд ашигладаг бүртгэлийн хуудасны тэмдгийн дор бүртгэхийг зөвшөөрч болно.

(b) Зүүний зурсан мөрийн шинж чанар, тэдгээрийн хамааралтай байрлалаар болон шаардлагатай бол 4 (а) хэсэгт заасан тэмдгээр өөр өөр хугацааг хооронд нь тодорхой ялгах боломжтой байна.

Өөр өөр хугацаа нь бүртгэл дээр холбогдох мөрийн зузааны ялгаагаар, эсхүл бүртгэлийг унших болон тайлбарлахад хялбар байх үүднээс дор хаяж ижил үр дүнтэй байх аливаа бусад системээр өөр хоорондоо ялгагдана.

(c) Нэгээс олон жолоочоос бүрдсэн баг бүхий тээврийн хэрэгслийн хувьд 4 (а) хэсэгт заасан бүртгэлийг хоёр тусдаа хуудсан дээр хийх бөгөөд хуудас тус бүрийг нэг жолоочид хуваарилна. Энэ тохиолдолд хоёр тусдаа хуудасны урагшлах хөдөлгөөнийг нэг механизмаар, эсхүл тусдаа синхрончлогдсон механизмаар гүйцэтгэнэ.

D. Төхөөрөмжийг хаах

1.Бүртгэлийн хуудас, эсхүл хуудсуудыг агуулж буй гэр болон цагийг дахин эхлүүлэх механизмын удирдлага нь цоожтой байна.

2.Бүртгэлийн хуудас, эсхүл хуудсуудыг агуулж буй гэрийг онгойлгох, цагийг дахин эхлүүлэх механизмыг удирдах үйлдэл бүр бүртгэлийн хуудсанд автоматаар бүртгэгдэнэ.

E. Тэмдэглэгээ

1. Хяналтын төхөөрөмжийн нүүрэн дээр дараах тэмдэглэгээ гарна.

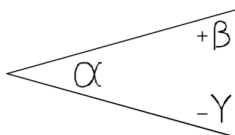
Үүнд:

- Зай хэмжүүрийн харуулж буй тооны хажууд “km” гэж товчлон бичсэн зайн хэмжлийн нэгж;
- хурдны хуваарийн хажууд “km/h” гэсэн тэмдэглэгээ;
- хурд хэмжүүрийн хэмжилтийн хязгаар нь “Vmin ... km/h, Vmax ... km/h” гэсэн хэлбэрээр. Хэрэв уг тэмдэглэгээг төхөөрөмжийн тайлбар хавтан дээр үзүүлсэн бол энэ тэмдэглэгээ шаардлагагүй.

Гэхдээ эдгээр шаардлага нь 1970 оны 8 дугаар сарын 10-ны өдрөөс өмнө батлагдсан хяналтын төхөөрөмжид хамаарахгүй.

2.Тайлбар хавтанг төхөөрөмжид бэхэлсэн байх бөгөөд энэ нь суурилуулсны дараа хяналтын төхөөрөмж дээр ил харагдах дараах тэмдэглэгээг харуулна. Үүнд:

- Төхөөрөмжийг үйлдвэрлэгчийн нэр, хаяг;
- Үйлдвэрлэгчийн дугаар, үйлдвэрлэсэн он;
- Хяналтын төхөөрөмжийн загварын баталгааны тэмдэг;
- Төхөөрөмжийн тогтмол хэмжигдэхүүн “k= ... rev/km”, эсхүл “k= ... imp/km” гэсэн хэлбэрээр;
- шаардлагатай тохиолдолд хурд хэмжих хязгаарыг 1-р хэсэгт заасан хэлбэрээр;
- хэрэв хэмжих хэрэгслийн налуугийн өнцөгт мэдрэмтгий байдал нь зөвшөөрөгдсөн хүлцлээс давсан төхөөрөмжөөс өгсөн заалтад нөлөөлөх чадвартай тохиолдолд зөвшөөрөгдөх өнцгийг дараах байдлаар илэрхийлнэ:

α - нь хэмжих хэрэгслийг тохируулсан төхөөрөмжийн урд нүүр (дээш нь харуулсан)-ний хэвтээ тэнхлэгт хэмжсэн өнцөг бол, β болон γ нь α харьцуулах өнцгөөс зөвшөөрөгдөх хамгийн дээд болон доод хэлбэлзлийг тус тус илэрхийлнэ.

F. Хамгийн их хүлцэл (хянах самбар болон бүртгэх хэрэгсэл)

1.Суурилуулалтын өмнөх туршилтын үед:

(a) Явсан зай:

Хэрэв зай дор хаяж 1 км бол бодит зайнаас 1% их, эсхүл бага байх;

(b) Хурд:

Бодит хурднаас 3 км/ц их, эсхүл бага байх;

(c) Цаг:

Цагийг буцааж ухраасны дараа цагийн үргэлжлэх хугацаа нь уг хугацаанаас багагүй тохиолдолд нэг өдөрт 2 минут, 7 хоног тутамд дээд тал нь 10 минут;

2.Суурилуулалтын үед:

(a) Явсан зай:

Уг зай хамгийн багадаа 1 км байхад бодит зайнаас 2% их, эсхүл бага байх;

(b) Хурд:

Бодит хурднаас 4км/ц их, эсхүл бага байх;

(c) Цаг:

Нэг өдөрт ± 2 минут, эсхүл 7 хоног тутамд ± 10 минут;

3.Ашиглалтын үед:

(a) Явсан зай:

Уг зай дор хаяж 1 км байхад бодит зайнаас 4% их, эсхүл бага байх;

(b) Хурд:

Бодит хурднаас бкм/ц их, эсхүл бага байх;

(c) Цаг:

Өдөрт ± 2 минут, эсхүл 7 хоног тутамд ± 10 минут.

4.1, 2 болон 3 дахь хэсэгт заасан хамгийн их хүлцэл нь төхөөрөмжийн гадаргуу дээрх температур 0–40 С байх үед хүчинтэй байна.

5.2 болон 3 дахь хэсэгт заасан хамгийн их зөвшөөрөгдөх хүлцлийг хэмжихдээ VI бүлэгт заасан нөхцөлийн дагуу хэмжинэ.

IV.Бүртгэлийн хуудас

A. Ерөнхий зүйлс

1.Бүртгэлийн хуудас нь төхөөрөмжийн хэвийн ажиллагаанд саад учруулдаггүй байх бөгөөд түүнд хадгалагдсан бүртгэл арилдаггүй, уншихад хялбар, тодорхой байна.

Бүртгэлийн хуудас нь хэвийн чийгшэл болон температурын нөхцөлд өөрийн хэмжээ болон хийгдсэн бүртгэлийг хадгална.

Үүнээс гадна багийн гишүүн тус бүр хуудсыг гэмтээхгүйгээр, бүртгэлийн тодорхой уншигдах байдалд нөлөөлөхгүйгээр хуудсанд дараах мэдээллийг оруулах боломжтой байна. Үүнд:

(a) Хуудсыг ашиглаж эхлэхэд – өөрийн овог, нэр;

(b) Хуудсыг ашиглаж эхлэсэн огноо, газар, мөн ашиглаж дуусах огноо, газар;

(c) Хуудсанд бичигдсэн анхны аяллын эхэнд, мөн хуудсыг ашиглах явцад тээврийн хэрэгслийг сольсон тохиолдлын аль алинд түүнд хуваарилагдсан тээврийн хэрэгсэл бүрийн бүртгэлийн дугаар;

(d) Гүйлт хэмжүүрийн заалт:

- хуудсанд бүртгэгдсэн анхны аяллын эхэнд;
- хуудсанд бүртгэгдсэн сүүлчийн аяллын төгсгөлд;
- ажлын өдөр тээврийн хэрэгслийг сольсон тохиолдолд (түүнд хуваарилагдсан тээврийн хэрэгслийн заалт, мөн хуваарилагдах тээврийн хэрэгслийн заалт).

(e) Тээврийн хэрэгслийг сольсон цаг.

Хадгалалтын хэвийн нөхцөлд бүртгэл нь дор хаяж 1 жилийн хугацаанд тодорхой уншигдахуйц байна.

2.Хуудасны хэлбэрээс үл хамааран хуудасны бүртгэл хийх хамгийн бага багтаамж 24 цаг байна.

Хэрэв ажилтны оролцоогүйгээр тасралтгүй бүртгэл хийх багтаамжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор хэд хэдэн дискийг хооронд нь холбосон бол диск хоорондын холболтыг нэг дискээс нөгөө рүү шилжихэд тасалдал, давхцал үүсэхгүй байхаар хийсэн байна.

В. Бүртгэлийн талбай болон түүний хуваарилалт

1.Бүртгэлийн хуудас дараах бүртгэлийн талбайтай байна. Үүнд:

- Хурдад холбогдох мэдээлэлд тусгайлан зориулсан талбай;
- Явсан зайд холбогдох мэдээлэлд тусгайлан зориулсан талбай;
- Жолоочийн жолоо барих цаг, ажлын бусад болон боломжит хугацаа, ажлын завсарлага, амралтын хугацаанд холбогдох мэдээллийг бүртгэх нэг, эсхүл хэд хэдэн талбай.

2.Хурдыг бүртгэх талбайг 20 км/ц, эсхүл түүнээс бага нарийвчлалтайгаар хуваана. Хуваарь дээрх тэмдэглэгээ тус бүрд харгалзах хурдыг уг тэмдэглэгээний эсрэг тоогоор харуулна. Талбайн дотор “км/ц”

гэсэн тэмдгийг дор хаяж нэг удаа харуулсан байна. Хуваарь дээрх хамгийн сүүлчийн тэмдэглэгээ нь хэмжих хязгаарын дээд хязгаартай давхцана.

3. Явсан зайг бүртгэх талбайг явсан километрийн тоог хялбар унших боломжтой байхаар тохируулсан байна.

4. 1 дэх хэсэгт дурдсан хугацааг бүртгэхэд зориулсан талбай нь өөр өөр хугацааг хооронд нь тодорхой ялгах боломжтой байхаар тэмдэглэгдсэн байна.

С. Бүртгэлийн хуудсанд хэвлэгдэх мэдээлэл

Хэвлэгдсэн хуудас тус бүр дараах мэдээллийг агуулсан байна. Үүнд:

- үйлдвэрлэгчийн нэр, хаяг, эсхүл худалдааны нэр;
- хуудасны загварын баталгааны тэмдэг;
- хуудсыг ашиглах хяналтын төхөөрөмжийн загвар, эсхүл загваруудын баталгааны тэмдэг;
- км/ц-аар хэвлэсэн хурд хэмжих хязгаарын дээд хязгаар,

Хамгийн бага нэмэлт шаардлагын хүрээнд хэвлэгдсэн хуудас тус бүр нь 15 минут тутмын давтамжийг шууд унших боломжтой байхаар, мөн 5 минут тутмын давтамжийг хялбар тодорхойлох боломжтой байх шаталсан цагийн хуваарьтай байна.

Д. Гар бичилтэнд зориулсан хоосон зай

Хуудсанд жолооч дор хаяж дараах зүйлсийг бичихэд зориулсан хоосон зай байна. Үүнд:

- жолоочийн овог, нэр;
- хуудсыг ашиглаж эхэлсэн газар, огноо болон ашиглаж дуусах газар, огноо;
- хуудсыг ашиглах явцад жолоочид хуваарилагдсан тээврийн хэрэгсэл, эсхүл тээврийн хэрэгслүүдийн тоо болон бүртгэлийн дугаар;
- хуудсыг ашиглах явцад жолоочид хуваарилагдсан тээврийн хэрэгсэл, эсхүл тээврийн хэрэгслүүдийн гүйлт хэмжүүрийн заалт;
- тээврийн хэрэгслийг сольсон цаг.

V. Хяналтын төхөөрөмжийг суурилуулах

A. Ерөнхий зүйл

1. Хяналтын төхөөрөмжийг жолооч суудлаасаа хурд хэмжүүр, зай хэмжүүр болон цагийг саадгүй харж байхын зэрэгцээ жолоодлогын хэсгийг оруулан эдгээр төхөөрөмжийн бүх эд анги гэнэтийн эвдрэлээс хамгаалагдсан байхаар байрлуулсан байна.

2. Адаптер гэж нэрлэгддэг тохиромжтой төхөөрөмжийг ашиглан хяналтын төхөөрөмжийн тогтмолыг тээврийн хэрэгслийн шинж чанарын үзүүлэлтийн коэффициентэд тохируулах боломжтой байна.

Хойд тэнхлэг нь хоёр болон түүнээс олон дамжуулалтын тоо бүхий тээврийн хэрэгсэл нь эдгээр өөр өөр дамжуулалтын тоог тээврийн хэрэгсэлд тохируулсан хяналтын төхөөрөмжийн дамжуулалтын тоотой автоматаар тохируулж болох шилжүүлэх төхөөрөмжөөр тоноглогдсон байна.

3. Хяналтын төхөөрөмжийг суурилуулж, шалгасны дараа тээврийн хэрэгсэлд суурилуулалтын пайзыг төхөөрөмжийн хажууд, эсхүл төхөөрөмж дээр ил харагдахаар байрлуулна. Суурилуулалтын тохиргоонд өөрчлөлт оруулах шаардлагатай үзлэг бүрийн дараа зөвшөөрөгдсөн засвар, үйлчилгээний газар, эсхүл засвар, үйлчилгээний ажилтан өмнөх пайзны оронд шинэ пайзыг байрлуулна.

Суурилуулалтын пайз нь дор хаяж дараах мэдээллийг харуулсан байна. Үүнд:

- Зөвшөөрөгдсөн засвар, үйлчилгээний газар, эсхүл засвар, үйлчилгээний ажилтны нэр, хаяг, худалдааны нэр;
- тээврийн хэрэгслийн шинж чанарын үзүүлэлтийн коэффициент “ $w = \dots \text{ rev/km}$ ”, “ $w = \dots \text{ imp/km}$ ” хэлбэрээр;
- дугуйн тойргийн ашигтай уртыг “ $1 = \dots \text{ мм}$ ” хэлбэрээр;
- тээврийн хэрэгслийн шинж чанарын үзүүлэлтийн коэффициентыг тодорхойлсон болон дугуйн тойргийн ашигтай уртыг хэмжсэн огноо.

B. Лацдах

Дараах эд ангийг лацадсан байна. Үүнд:

a. Хэрэв түүн дээрх тэмдэглэгээг эвдэхгүйгээр салгах боломжгүй байдлаар бэхлээгүй л бол суурилуулалтын пайз;

b. хяналтын төхөөрөмж болон тээврийн хэрэгсэл хоорондын холбоосны хоёр төгсгөл;

- с. адаптер өөрөө болон түүний хэлхээ рүү орсон хэсэг;
- д. хойд тэнхлэг нь хоёр болон түүнээс олон дамжуулалтын тоо бүхий тээврийн хэрэгслийн шилжүүлэх механизм;
- е. Адаптер болон шилжүүлэх механизмыг хяналтын төхөөрөмжийн бусад хэсэгтэй холбосон холбоос;
- ф. III бүлгийн А 7 (b) хэсэгт заасан гэр.

Шаардлагатай тохиолдолд, хяналтын төхөөрөмжийн загварын баталгаа олгоход нэмэлт лац шаардаж болох бөгөөд уг лацыг байрлуулах тайлбарыг загварын баталгааны гэрчилгээнд тусгана.

Онцгой байдлын үед зөвхөн (b), (c) болон (e) хэсэгт дурдсан лацыг салгаж болно; эдгээр лац эвдэрсэн тохиолдол бүрд уг үйлдлийн шалтгааныг дурдсан мэдэгдлийг эрх бүхий байгууллагад бичгээр хүргүүлнэ.

VI. Хяналтын үзлэг, шалгалт

Хэлэлцэн тохиролцогч тал хяналтын үзлэг, шалгалт хийх байгууллагыг томилно.

1. Шинэ, эсхүл засварласан төхөөрөмжийг баталгаажуулах

Шинэ, эсхүл засварласан төхөөрөмж тус бүрийг III Бүлгийн F1 хэсэгт заасан хязгаарын хүрээнд түүний хэвийн ажиллагаа, бүртгэл болон заалтын үнэн зөв байдалтай холбогдуулан, V Бүлгийн В (f) хэсэгт заасны дагуу лацдах замаар баталгаажуулна.

Энэхүү зорилгоор Хэлэлцэн тохиролцогч тал нь шинэ, эсхүл засварласан төхөөрөмжийг батлагдсан загвартай тохирч буй эсэх болон энэхүү хавсралт, түүний нэмэлтийн шаарлагад нийцэж буй эсэх талаарх шалгалт, баталгаажуулалтаас бүрдсэн анхны баталгаажуулалтын нөхцөлийг тогтоож болно, эсхүл үйлдвэрлэгч болон тэдгээрийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчид баталгаажуулах эрхийг шилжүүлж болно.

2. Суурилуулах

Хяналтын төхөөрөмж болон түүний суурилуулалт нь тээврийн хэрэгсэлд суурилуулсны дараа III Бүлгийн F 2 хэсэгт заасан хамгийн их зөвшөөрөгдсөн хүлцэлд холбогдох заалтад нийцсэн байна.

Шалгалтын туршилтыг зөвшөөрөгдсөн засвар үйлчилгээний газар, эсхүл засвар, үйлчилгээний ажилтан өөрийн бүрэн хариуцлага дор хийж гүйцэтгэнэ.

3. Хуваарьт хяналтын үзлэг

(a) Тээврийн хэрэгсэлд суурилуулсан хяналтын төхөөрөмжийн хуваарьт хяналтын үзлэгийг дор хаяж 2 жил тутам хийх бөгөөд үүнийг тээврийн хэрэгслийн техникийн хяналтын үзлэгтэй нэгэн зэрэг хийж болно.

Эдгээр хяналтын үзлэгт дараах шалгалтыг багтаасан байна.

Үүнд:

- Хяналтын төхөөрөмж зөв ажиллаж байгаа эсэх;
- Хяналтын төхөөрөмж загварын баталгааны тэмдэгтэй эсэх;
- Суурилуулалтын пайз хадсан эсэх;
- Хяналтын төхөөрөмж болон суурилуулалтын бусад хэсгийн

лац бүрэн бүтэн байгаа эсэх;

- Дугуйны бодит тойргийн урт.

(b) Ашиглалтын үе дэх хамгийн их хүлцэл III Бүлгийн F 3 хэсгийн заалтад нийцэж байгаа эсэхийг баталгаажуулах хяналтын үзлэгийг дор хаяж 6 жилд нэг удаа гүйцэтгэх боловч Хэлэлцэн тохиролцогч тал бүр өөрийн нутаг дэвсгэрт бүртгэлтэй тээврийн хэрэгсэлд уг үзлэгийн хугацааны давтамжийг богиносгож болно. Уг үзлэгийн хүрээнд суурилуулалтын пайзыг солих ажлыг оруулна.

4. Алдааг хэмжих

Суурилуулалт болон ашиглалтын үеийн алдааг хэмжихдээ стандарт туршилтын нөхцөлд тооцогдох дараах нөхцөлд хийж гүйцэтгэнэ.

Үүнд:

- Тээврийн хэрэгсэлийн ачаагүй, хэвийн явалтын үед;
- Дугуйн хийн даралт үйлдвэрлэгчийн гаргасан гарын авлагад заасан хэмжээнд байх үед;
- Дугуйн хээний гүн хуулиар зөвшөөрөгдсөн хязгаарын хүрээнд байх;
- Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн: тээврийн хэрэгсэл өөрийн хөдөлгүүрээр шулуун шугамаар, тэгш гадаргуу дээр 50+ 5км/ц хурдтай явах ёстой; харьцуулж болох нарийвчлалыг харгалзан туршилтыг тохиромжтой суурин төхөөрөмж ашиглан хийж болно.

НЭМЭЛТ 1В³⁷**Автотээвэрт ашиглах дижитал хяналтын төхөөрөмжийн хийц,
туршилт, суурилуулалт болон хяналтад тавигдах
шаардлага****1 дүгээр зүйл
Удиртгал**

1.Энэхүү нэмэлт нь автотээврийн салбарын бүртгэлийн төхөөрөмжийн тухай 1985 оны 12 дугаар сарын 20-ны өдрийн Зөвлөлийн(ЕЕС) №3821/85 дугаар тогтоолын хавсралт IV-ийн товч хувилбар тул уг хавсралтын агуулгыг түүний хэмжээ болон техникийн нарийн шинж чанарын улмаас AETR-д дахин тусгаагүй болно. Албан ёсны бүрэн эх бичвэр болон түүний дараа дараагийн нэмэлт, өөрчлөлтийг Хэлэлцэн тохиролцогч талууд Европын Холбооны Албан ёсны сэтгүүл-ээс олж болно.

Тиймээс энэхүү нэмэлт 1В-ийн агуулгыг Европын Холбооны холбогдох баримт бичгүүд болон тэдгээрийн нийтлэгдсэн Албан ёсны сэтгүүлээс эш татсан танилцуулгаар хязгаарлаж, солбицсон эшлэл ашиглах замаар тэрхүү хавсралтыг AETR-ын агуулгад нийцүүлэх шаардлагатай байсан тодорхой хэсгийг онцлон тэмдэглэв.

2.AETR-ыг харгалзан хялбаршуулсан тэрхүү хавсралтын ашиглалтыг хөнгөвчлөх, бичвэрийн ерөнхий тоймыг бий болгох зорилгоор Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Европын Эдийн Засгийн Комиссын Нарийн бичгийн дарга нарын газраас энэхүү нэмэлтийн нэгтгэсэн хувилбарыг боловсруулна. Гэхдээ энэхүү хувилбарыг хууль зүйн хувьд заавал даган биелүүлэхгүй. НҮБ-ын ЕЭЗК-ын албан ёсны хэлүүдээр боловсруулагдсан энэхүү хувилбар нь шаардлагатай тохиолдолд шинэчлэгдэж байх болно.

³⁷5 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр хэлэлцүүлсэн.

* Зөвлөлийн 1998 оны 9 дүгээр сарын 24-ний өдрийн (EC) No. 2135/98 дугаар тогтоол (1998 оны 10 дугаар сарын 9-ний өдрийн OJ L 274), түүнчлэн 2002 оны 6 дугаар сарын 13-ны өдрийн (EC) No.1360/2002 дугаар (2002 оны 8 дугаар сарын 5-ны өдрийн OJ L 207 (2004 оны 3 дугаар сарын 13-ны өдрийн OJ L 77 засвар)) болон Комиссын 2004 оны 3 дугаар сарын 5-ны өдрийн No. 432/2004 дүгээр (2004 оны 3 дугаар сарын 10-ны өдрийн OJ L 71) тогтоолоор нэмэлт, өөрчлөлт оруулснаар.

2 дугаар зүйл
Нэмэлт 1В-ийн оршил хэсгийн заалт

1. Дээрх 1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасны дагуу Хэлэлцэн тохиролцогч талууд нь Хавсралт 1В-г ашиглахын тулд автотээврийн салбар дахь бүртгэлийн төхөөрөмжийн талаарх Зөвлөлийн (ЕЕС) №3821/85 дугаар тогтоолд 7 болон 8 дахь удаагийн техникийн ахиц, дэвшлийг тусгасан Комиссын 2002 оны 6 дугаар сарын 13-ны өдрийн №1360/2002 болон 2004 оны 3 дугаар сарын 5-ны өдрийн №432/2004 дугаар тогтоол (Европын Холбооны Албан ёсны сэтгүүлд нийтлэгдсэн огноог доорх зүүлт тайлбараас үзнэ үү*)-д хандахыг санал болгож байна.

2. Нэмэлт 1В-ийн зорилгоор:

2.1. Доорх зүүн талын багананд байгаа нэр томьёог баруун талын багананд дахь харгалзах нэр томьёогоор солино:

<i>Хавсралт 1В-д ашигласан нэр томьёо</i>		<i>АЕТР-т ашигласан нэр томьёо</i>
Гишүүн Улсууд		Хэлэлцэн тохиолцогч талууд
ГУ		ХТТ
Хавсралт (1В)	Сольсон нь	Нэмэлт (1В)
Нэмэлт		Дэд-нэмэлт
Тогтоол		Хэлэлцээр, эсхүл АЕТР
Хамтын нийгэмлэг		НҮБ-ын ЕЭЗК

2.2. Доорх зүүн талын багананд байгаа эрх зүйн баримт бичигт хийсэн тайлбарыг баруун талын багананд байгаагаар солино:

<i>Европын хамтын нийгэмлэгийн эрх зүйн баримт бичгүүд</i>		<i>НҮБ-ын Европын Эдийн Засгийн Комиссын эрх зүйн баримт бичгүүд</i>
Зөвлөлийн тогтоол (ЕЕС) No. 3821/85	Сольсон нь	АЕТР

Зөвлөлийн журам No.92/23/ЕЕС	ЕЭЗК-ын тогтоол 54
Техникийн дэвшлийн тухай Зөвлөлийн журам 72/245/ЕЕС-д нийцүүлсэн Комиссын журам No.95/54/ЕС	ЕЭЗК-ын тогтоол 10

2.3. ЕЭЗК-той дүйцэх хэмжээний мэдээлэл байхгүй, эсхүл нэмэлт мэдээлэл шаардлагатай бичвэр болон заалтын жагсаалтыг доор харуулав. Эдгээр бичвэр болон мэдээллийг зөвхөн лавлагаа болгон эш татсан болно.

2.3.1.Хавсралт ІВ/Нэмэлт 1В-ийн І (Тодорхойлолт) bb)-д тодорхойлсны дагуу хурдыг хязгаарлах төхөөрөмжийг суурилуулах хязгаар нь Зөвлөлийн 1992 оны 2 дугаар сарын 10-ны өдрийн №92/6/ЕЕС (ОJ, No.L57, 02/03/1992) дугаар журмын заалтад нийцсэн болно.

2.3.2.Хавсралт ІВ/Нэмэлт 1В-ийн І (Тодорхойлолт) ц)-д тодорхойлсон зайн хэмжилт нь 1997 оны 7 дугаар сарын 22-ны өдрийн Зөвлөлийн №97/27/ЕС дугаар, сүүлд нэмэлт өөрчлөлт оруулсан (ОJ, No.L 233, 25/08/1997) журмын заалтад нийцсэн болно.

2.3.3.Хавсралт ІВ/Нэмэлт 1В-ийн І (Тодорхойлолт) nn)-д тодорхойлсон тээврийн хэрэгслийн таних тэмдэг нь 1975 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн Зөвлөлийн №76/114/ЕЕС дугаар журам (ОJ, No L 24, 30/01/1976)-ын заалттай нийцсэн болно.

2.3.4.Аюулгүй байдлын талаарх заалтууд нь Мэдээллийн технологийн аюулгүй байдлын ерөнхий үнэлгээний шалгуур (ITSEC) (ОJ,- No.L 93,26/04/1995)-ын тухай Зөвлөлийн1995 оны 4 дүгээр сарын 7-ны өдрийн №95/144/ЕС дугаар зөвлөмжид заасан заалттай нийцсэн байна.

2.3.5.Хувийн мэдээллийг боловсруулах, эдгээр мэдээллийг чөлөөтэй шилжүүлэхтэй холбогдуулан хувь хүнийг хамгаалах нь Зөвлөлийн1995 оны 10 дугаар сарын 24-ний өдрийн №95/46/ЕС дугаар журмын заалттай, сүүлд нэмэлт өөрчлөлт оруулсан (ОJ, No. L281, 23/11/1995)-тай нийцсэн байна.

2.4. Өөрчлөх, эсхүл устгах бусад заалт:

2.4.1. 172 дугаар шаардлагын агуулгыг устгаж, “нөөцөд хадгалсан” гэдгээр сольсон.

2.4.2. 174 дүгээр шаардлагыг дараах байдлаар өөрчилсөн:

‘картыг олгож буй Хэлэлцэн тохиролцогч талын “ялгах тэмдэг”. Европын Холбооны гишүүн бус Хэлэлцэн тохиролцогч талын ялгах тэмдэг нь 1968 оны Замын хөдөлгөөний тухай Венийн конвенц, эсхүл Замын хөдөлгөөний тухай 1949 оны Женевийн конвенцод заасан ялгах тэмдэг байна.

2.4.3. 178 дугаар шаардлага дахь “Гишүүн улс” гэсэн “ГУ” үсэгтэй Европын Холбооны далбааны эшлэлийг ‘Хэлэлцэн тохиролцогч тал’ гэсэн “ХТТ” үсгээр сольсон, Европын Холбооны гишүүн бус Хэлэлцэн тохиролцогч талын далбааг заавал оруулах шаардлагагүй болно.

2.4.4. 181 дүгээр шаардлагыг дараах байдлаар өөрчилсөн:

“НҮБ-ын ЕЭЗК-ын Нарийн бичгийн дарга нарын газартай зөвлөлдсөний дараа Хэлэлцэн тохиролцогч талууд энэхүү нэмэлтийн бусад заалтыг хөндөхгүйгээр аюулгүй байдлыг хангах арга хэрэгсэл зэрэг өнгө, тэмдэг нэмж болно”.

2.4.5. 278 дугаар шаардлагыг дараах байдлаар өөрчилсөн:

“Харилцан зохицолдооны туршилтыг нэг эрх бүхий этгээд гүйцэтгэнэ”.

2.4.6. 291-ээс 295 хүртэлх шаардлагыг хасаж, “нөөцөд хадгалсан” гэдгээр сольсон.

2.4.7. АЕТР-ын нэмэлт 9/дэд-нэмэлт 9 (Загварын баталгаа - шаардлагатай хамгийн бага туршилтын жагсаалт) дэх 1,1-1-ийн танилцуулах өгүүлбэрийг дараах байдлаар өөрчилсөн:

“Бүртгэлийн төхөөрөмж (эсхүл бүрэлдэхүүн), эсхүл тахографын картын загварын баталгааны журам дараах зүйлд үндэслэнэ.”

НЭМЭЛТ 2³⁸

Загварын баталгааны тэмдэг болон гэрчилгээ

I. Загварын баталгааны тэмдэг

1. Загварын баталгааны тэмдэг нь дараах зүйлсээс бүрдэнэ:

Дараах нийтлэг замын тэмдгийн дагуу загварын баталгаа олгосон улсын ялгах дугаарыг “e” үсгийн ард дотор нь байрлуулсан тэгш өнцөгт:

Герман Улс	1	Словак Улс	27
Франц Улс	2	Беларусь Улс	28
Итали Улс	3	Эстони Улс	29
Нидерланд Улс	4	Молдова Улс	30
Швед Улс	5	Босни-Херцеговин Улс	31
Бельги Улс	6	Латви Улс	32
Унгар Улс	7	Лихтенштайн Улс	33
Чех Улс	8	Болгар Улс	34
Испани Улс	9	Казахстан Улс	35
Серби Улс	10	Литва Улс	36
ИБУИНХУ	11	Турк Улс	37

³⁸2, 3, 5 болон 6 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр амжилттай шинэчилсэн.

Австри Улс	12	Туркменистан Улс	38
Люксембург Улс	13	Азербайжан Улс	39
Швейцарь Улс	14	Хуучин Югославын Бүгд Найрамдах Македони Улс	40
Норвег Улс	16	Андорра Улс	41
Финланд Улс	17	Узбекистан Улс	44
Дани Улс	18	Украин Улс	46
Румын Улс	19	Кипр Улс	49
Польш Улс	20	Мальта Улс	50
Португал Улс	21	Албани Улс	54
ОХУ	22	Армени Улс	55
Грек Улс	23	Монтенегро Улс	56
Ирланд Улс	24	Сан Марино Улс	57
Хорват Улс	25	Монако Улс	59
Словени Улс	26		

Дараа дараагийн дугаарыг дараах байдлаар олгоно:

(i) 1958 оны Механикжсан тээврийн хэрэгслийн тоног төхөөрөмж, эд ангид загварын баталгааны нэгдсэн шаардлагыг хэрэглэх болон баталгааг харилцан хүлээн зөвшөөрөх тухай хэлэлцээрийн Хэлэлцэн тохиролцогч талуудад тухайн хэлэлцээрээр тэдгээр улсад олгосонтой ижил дугаарыг;

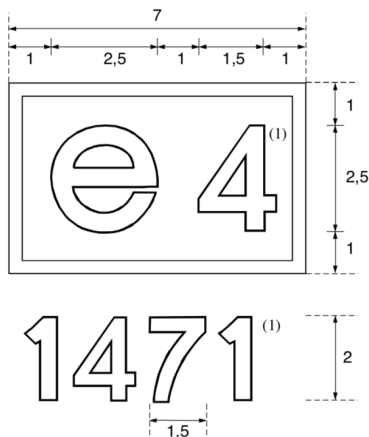
(ii) 1958 оны хэлэлцээрийн Хэлэлцэн тохиролцогч тал биш улсад энэхүү хэлэлцээрт нэгдэн орсон, эсхүл түүнийг соёрхон баталсан он тооллын дарааллын дагуу;
болон

Энэхүү тэгш өнцөгт дотор дурын цэгт байрлуулах, хяналтын төхөөрөмж, эсхүл бүртгэлийн хуудасны анхны загварт бичигдсэн баталгааны гэрчилгээний дугаартай тохирох баталгааны дугаар.

Тэмдэглэл: 1958 оны хэлэлцээр болон AETR хэлэлцээрт тусгагдсан замын тэмдэг хоорондын цаашдын тохирлыг хангахын тулд шинэ Хэлэлцэн тохиролцогч талд хоёр хэлэлцээрийн аль алинд ижил дугаарыг олгоно.

2. Загварын баталгааны тэмдгийг хяналтын төхөөрөмж болон бүртгэлийн хуудас тус бүрийн суурилуулалтын пайз дээр байрлуулна. Энэ нь арилахгүй, байнгын уншигдахуйц байна.

3. Доор үзүүлсэн загварын баталгааны тэмдгийн хэмжээг миллиметрээр илэрхийлсэн бөгөөд эдгээр хэмжээ нь хамгийн бага хэмжээ юм. Хэмжээ хоорондын харьцааг хадгална.

(1) Эдгээр тоог зөвхөн жишээ болгон харуулсан болно.

II. Нэмэлт 1³⁹ - ын дагуу бүтээгдэхүүнд олгох загварын баталгааны гэрчилгээ

Баталгаа олгож буй Хэлэлцэн тохиролцогч тал нь хүсэлт гаргагчид загварыг доор харуулсан баталгааны гэрчилгээг олгоно. Хэлэлцэн тохиролцогч тал олгосон баталгаа, эсхүл шаардлагатай тохиолдолд баталгааг цуцалсан тухай Хэлэлцэн тохиролцогч бусад талд мэдэгдэхдээ уг баталгааны гэрчилгээний хуулбарыг ашиглана.

Загварын баталгааны гэрчилгээ

Эрх бүхий байгууллагын нэр

... холбогдох мэдэгдэл:*

- Хяналтын төхөөрөмжийн загварын баталгаа
- Хяналтын төхөөрөмжийн загварын баталгааг цуцлах
- Бүртгэлийн хуудасны загварын баталгаа

³⁹Гарчгийг 5 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр шинэчилсэн.

*Хэрэглэхгүй зүйлсийг устгах.

- Бүртгэлийн хуудасны загварын баталгааг цуцлах

Баталгааны дугаар №

1. Худалдааны тэмдэг, эсхүл нэр
2. Загварын төрлийн нэр.....
3. Үйлдвэрлэгчийн нэр.....
4. Үйлдвэрлэгчийн хаяг.....
5. Загварыг батлуулах хүсэлт гаргасан огноо
6. Туршилт хийгдсэн газар
7. Туршилтын тайлангийн дугаар, огноо
8. Баталгаа олгосон огноо.....
9. Баталгааг цуцалсан огноо.....
10. Хуудсыг ашиглах хяналтын төхөөрөмжийн загвар, эсхүл загварууд
11. Газар.....
12. Огноо.....
13. Хавсаргасан тайлбар баримт бичиг

14. Тэмдэглэл

.....
(Гарын үсэг)

III. Нэмэлт 1В⁴⁰-ийн дагуу бүтээгдэхүүнд олгох загварын баталгааны гэрчилгээ

Хэлэлцэн тохиролцогч тал баталгаа олгосон даруйд хүсэлт гаргагчид доор харуулсан загварын дагуу боловсруулсан баталгааны гэрчилгээг олгоно. Хэлэлцэн тохиролцогч талууд баталгаа олгосон, эсхүл аливаа баталгааг цуцалсан талаар Хэлэлцэн тохиролцогч бусад талд мэдээлэх зорилгоор энэхүү баримт бичгийн хуулбарыг ашиглана.

Нэмэлт 1В-ийн дагуу бүтээгдэхүүнд олгох загварын баталгааны гэрчилгээ

Эрх бүхий байгууллагын нэр.....
(1)-тэй холбогдох мэдээлэл:

- Баталгаа
- Баталгааг цуцлах
- Хяналтын төхөөрөмжийн загварын тухай
- Хяналтын төхөөрөмжийн бүрэлдэхүүн хэсэг(2)-ийн тухай
- Жолоочийн картын тухай
- Засвар, үйлчилгээний газрын картын тухай
- Компанийн картын тухай
- Хяналтын ажилтны картын тухай

Баталгааны дугаар №

1. Үйлдвэрлэгчийн, эсхүл худалдааны тэмдэг.....
2. Загварын нэр.....
3. Үйлдвэрлэгчийн нэр.....
4. Үйлдвэрлэгчийн хаяг.....
5. Загварыг батлуулах хүсэлт гаргасан огноо
6. Туршилтын лаборатори, эсхүл лабораториуд.....
7. Тайлангийн дугаар, огноо.....
8. Баталгаа олгосон огноо
9. Баталгааг цуцалсан огноо.....
10. Бүрэлдэхүүн хэсгийг ашиглахад зориулагдсан хяналтын төхөөрөмжийн бүрэлдэхүүн(үүд)-ий загвар(ууд)
11. Газар.....
12. Огноо.....
13. Хавсаргасан тайлбар баримт бичиг.....

14. Тэмдэглэл (шаардлагатай тохиолдолд лац тавих).....
.....
.....

(Гарын үсэг)

- (1) Холбогдох нүдэнд тэмдэглэгээ хийнэ үү.
- (2) Мэдээлэлд холбогдох хэсгийг тодорхой тусгана уу.

⁴⁰б дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр хэлэлцүүлсэн.

НЭМЭЛТ 3⁴¹

Маягтын загвар

Энэхүү хэлэлцээрийн 12 bis дугаар зүйлд заасны дагуу автотээвэрчид авто замын дагуух шалгалтыг хөнгөвчлөх зорилгоор дараах маягтын загварыг ашиглаж болно:

1. Жолооч ээлжийн амралттай, эсхүл өвчтэй байсан үед, эсхүл энэхүү хэлэлцээрийн 2 дугаар зүйлд заасан AETR-ын хүрээнд хамаарахгүй тээврийн хэрэгсэл жолоодож байсан үед үйл ажиллагааны баталгааг ашиглана.

Ашиглах заавар

(Боломжтой бол маягтын ар талд хуулбарлана)

(a) Энэхүү маягтын бүх хэсгийг тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгч болон холбогдох жолооч **аялалд гарахаасаа өмнө** бөглөсөн байна.

(b) Маягтын бичвэрийг өөрчилж болохгүй.

(c) Хүчинтэй байх үүднээс маягтад тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн эрх олгогдсон төлөөлөгч болон жолооч хоёул гарын үсэг зурна. Хувиараа тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн хувьд, жолооч нь тээвэрлэгч болон жолоочийн аль алины нэрийн өмнөөс гарын үсэг зурна. Зөвхөн гарын үсэг зурсан эх хувь хүчин төгөлдөр байна.

(d) Энэхүү маягтыг тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн лого бүхий цаасан дээр хэвлэж болно. 1-5 дугаар хэсгийг урьдчилан хэвлэж болно. Гарын үсэг зурах хүний гарын үсгийг тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн тамга орлохгүй боловч гарын үсэгт дагалдаж болно.

(e) Маягтын ар талд үндэсний, эсхүл бүс нутгийн талаарх нэмэлт мэдээллийг оруулсан байна.

(f) Хэрэв энэхүү маягтыг англи болон франц хэлээс өөр хэлээр бичсэн бол үндэсний хэлээрх гарчиг нь маягтад заавал байх англи болон франц хэлээрх гарчгийн доор байна. Хэрэв баримт бичгийн эх хувь нь англи хэлээс өөр хэлээр бичигдсэн бол маягтын үндсэн хэсгийн асуултыг англи хэлээр давтан бичсэн байна. (хавсаргасан загварыг үзнэ үү).

2. *(Боломжит бусад маягтад зориулан хадгалав) ...*

⁴¹6 дахь нэмэлт, өөрчлөлтөөр хэлэлцүүлсэн.

**Attestation of activities*/Formulaire d'attestation d'activités*
Үйл ажиллагааны баталгаа***

(ТОГТООЛ (EC) 561/2006, ЭСХҮЛ AETR**)/(REGULATION (EC) 561/2006 OR THE AETR*)

Латин үсгээр шивж бичиж бөгөөд аяллын өмнө гарын үсэг зурсан байна/To be filled in by typing in Latin characters and signed before a journey

Хадгалах шаардлагатай хяналтын төхөөрөмжийн бүртгэлийн эх хувийн хамт хадгална/To be kept with the original control device records wherever they are required to be kept/

Хуурамч баталгаань зөрчилд тооцогдоно/False attestations constitute an infringement

Тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн бөглөх хэсэг **(Part to be filled in by the undertaking)**

1. Тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийн нэр/Name of the undertaking

2. Гудамжны хаяг, шуудангийн код, хот/Street address, postal code, city

Улс /Country:

3. Утасны дугаар (олон улсын кодын хамт)/Telephone number (including international prefix).....

4. Факсын дугаар (олон улсын кодын хамт)/Fax number (including international prefix).....

5. Цахим хаяг/e-mail address):

Миний бие, дор гарын үсэг зурсан (I, the undersigned):

6. Овог, нэр/ Name and first name

7. Тээвэрлэгч байгууллага дахь албан тушаал /Position in the undertaking

жолооч нь гэдгийг мэдэгдэж байна/declare that the driver:

8. Овог, нэр/ Name and first name

9. Төрсөн огноо (өдөр/сар/жил)/Date of birth (day/month/year):

10. Жолоодох эрхийн үнэмлэх, эсхүл иргэний үнэмлэх, эсхүл паспортын дугаар/Driving licence or identity card or passport number

11. Тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаа эрхлэгчид ажиллаж эхэлсэн огноо (өдөр/сар/жил)/who has started to work at the undertaking on (day/month/year) *хугацааны турш/for the period:*

12. – аас (цаг/өдөр/сар/жил) from (hour/day/month/year):.....

13. хүртэл (цаг/өдөр/сар/жил)/to (hour/day/month/year):.....

14. өвчтэй байсан***/was on sick leave

15. ээлжийн амралттай байсан***/ was on annual leave

16. чөлөөтэй байсан, эсхүл амарч байсан***/ was on leave or rest

17. AETR***/, эсхүл(EC) 561/2006дугаар тогтоолын хүрээнд хамаарахгүй тээврийн хэрэгсэл жолоодсон/drove a vehicle exempted from the scope of Regulation (EC) 561/2006 or the AETR** /

18. жолоо барихаас бусад ажил гүйцэтгэсэн***/performed other work than driving

19. сул байсан***/was available

20. Газар/Place:.....Огноо/Date:.....

Гарын үсэг/Signature

21. Жолооч, миний бие дээрх хугацаанд AETR, эсхүл (EC) 561/2006 Тогтоолын хүрээнд хамаарах тээврийн хэрэгсэл жолоодоогүй гэдгээ үүгээр нотолж байна (I, the driver, confirm that I have not been driving a vehicle falling under the scope of Regulation (EC) 561/2006 or the AETR during the period mentioned above)

22. Газар/Place:.....Огноо/Date:.....

Жолоочийн гарын үсэг/Signature of the driver:

* Энэхүү маягыг цахим болон хэвлэмэл хэлбэрээр дараах хаяганаас авах боломжтой/ This form is available in electronic and printable versions at the following address: <http://www.unece.org/trans/main/sc1/aetr.html>

** Олон улсын автотээвэрлэлт гүйцэтгэх тээврийн хэрэгслийн багийн ажлын тухай Европын хэлэлцээр/European Agreement concerning the Work of Crews of Vehicles engaged in International Road Transport.

*** Зөвхөн нэг нүдийг сонгоно уу/Choose only one box.

ГАРЫН ҮСЭГ ЗУРАХ ПРОТОКОЛ

Зохих ёсоор бүрэн эрх олгогдсон, дор гарын үсэг зурагсад нь Олон улсын автотээвэрлэлт гүйцэтгэх тээврийн хэрэгслийн багийн ажлын тухай Европын хэлэлцээрт гарын үсэг зурахдаа дараах зүйлийг хэлэлцэн тохиролцов:

Хэлэлцэн тохиролцогч талууд нь энэхүү хэлэлцээр хэрэв зохистой бол цаашид ажлын үргэлжлэх хугацаа болон ажил хуваарилалтын асуудлаар боловсруулж болох заалтыг хөндөхгүй гэдгийг мэдэгдэж байна.

Хэлэлцээрийн 4 дүгээр зүйлд

4 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн заалтыг тээвэрлэлтийн үйл ажиллагааг гүйцэтгэж буй тээврийн хэрэгсэл бүртгэгдсэн улсад тодорхой ангиллын тээврийн хэрэгсэлд үйлчилж болох тодорхой өдөр, эсхүл тодорхой цагт тогтоосон замын хөдөлгөөний аливаа хоригийг тухайн улсын гадна хэрэглэж болно гэж тайлбарлаж болохгүй. 4 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн заалтыг Хэлэлцэн тохиролцогч тал өөрийн нутаг дэвсгэрт тодорхой өдөр, эсхүл тодорхой цагт тодорхой ангиллын тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнийг хориглосон дотоодын хууль тогтоомжийн заалтыг хэрэгжүүлэхэд саад болно гэж тайлбарлаж болохгүй.

Энэхүү хэлэлцээрийн Хэлэлцэн тохиролцогч тал боловч тусгай хэлэлцээрийн Оролцогч биш улсын нутаг дэвсгэрт бүртгэлтэй тээврийн хэрэгслээр дурдсан тусгай хэлэлцээрийн Оролцогч улсын нутаг дэвсгэрт эхлүүлж, дуусгах олон улсын тээврийг хүлээн зөвшөөрдөг энэхүү хэлэлцээрийн 4 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан тусгай хэлэлцээрийн Оролцогч Хэлэлцэн тохиролцогч тал бүр нь үүнийг тэдгээр тээвэрлэлтийг гүйцэтгэж буй баг нь энэхүү тусгай хэлэлцээрийн Оролцогч улсын нутаг дэвсгэрт дурдсан тусгай хэлэлцээрийн заалтыг дагаж мөрдөх тийм тээврийн үйл ажиллагааг зөвшөөрсөн хоёр болон олон талт гэрээ байгуулах нөхцөл болгож болно.

Хэлэлцээрийн 12 дугаар зүйлд

Дор гарын үсэг зурсан этгээд нь хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болсны дараа тээврийн хэрэгсэлд суурилуулсан батлагдсан загварын хяналтын төхөөрөмж нь аль болох жолоочийн бүртгэлийн дэвтрийг орлуулна гэдэг заалтыг түүнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах замаар гэрээнд тусгах асуудлыг хэлэлцэх үүргийг хүлээнэ.

Хэлэлцээрийн 14 дүгээр зүйлд

Хэлэлцэн тохиролцогч талууд дараах зүйлсийг зүйтэй гэдгийг ухамсарлаж байна:

- Хэлэлцэн тохиролцогч тал бүр энэхүү хэлэлцээрийн заалтыг зөрчсөн зөрчилтэй холбогдуулан зөрчил нь зөвхөн түүний нутаг дэвсгэр дээр гарсан төдийгүй Хэлэлцэн тохиролцогч талын бүртгэсэн тээврийн хэрэгслээр гүйцэтгэсэн олон улсын автотээвэрлэлтийн үед нөгөө улсын нутаг дэвсгэр дээр гарсан зөрчилд хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа ажиллагааг явуулах боломжтой байхад шаардлагатай арга хэмжээг авах;
- Гарсан зөрчилд шийтгэл оногдуулах зорилгоор харилцан туслалцаа үзүүлэх.

Хэлэлцээрийн хавсралтад

Энэхүү хэлэлцээрийн хавсралтын ерөнхий заалтын 4 дэх хэсгийг үл харгалзан Швейцарь Улс ажил олгогч хувийн хяналтын дэвтэр дэх 7 хоногийн тайланд гарын үсэг зурах ёстой гэсэн шаардлагаас чөлөөлж болно.

ҮҮНИЙГ ГЭРЧИЛЖ, зохих ёсоор бүрэн эрх олгогдсондор гарын үсэг зурагсад энэхүү протоколд гарын үсэг зурав.

Женев хотноо нэг мянга есөн зуун далан оны долоодугаар сарын нэгний өдөр англи, франц хэлээр тус бүр нэг хувь үйлдсэн бөгөөд хоёр эх бичвэр нь адил хүчинтэй байна.

Хаяг:

“Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн редакц,
Улаанбаатар-14201, Төрийн ордон 124 тоот
И-мэйл: turiin_medeel@parliament.mn

Утас: 262420

Хэвлэлийн хуудас: 5.75

Индекс: 200003